

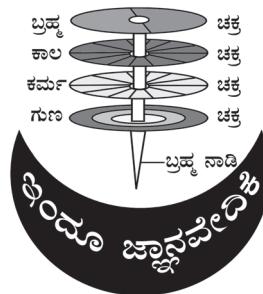
ಆತ್ಮ ಅಂಗಾರಣ

ಗ್ರಂಥಕರ್ತೆ : ಶ್ರೀಮತ ಏಕ್ಯಕೆ ಗುರುವು

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಮೃಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಶತಾಧಿಕ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೆ
ಇಂದೂ ಜಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸ್ವದಾತ, ಸಂಚಲನಾತ್ಮಕ ರಚಯಿತ, ತ್ವತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆದಿಕರ್ತೆ
ಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ ಆಭಾಯ ಪ್ರಮೋದಾನಂದ ಯೋಗೀಶ್ವರರು

ತೆಲುಗುನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ

ಇಂದೂಶ್ರೀ ಕವಿತ, ಇಂದೂಶ್ರೀ ಶ್ರೀದೇವಿ

ಗ್ರಂಥ ಮುದ್ರಣ

ಇಂದೂ ಜಾನ್ಯ ವೇದಿಕೆ

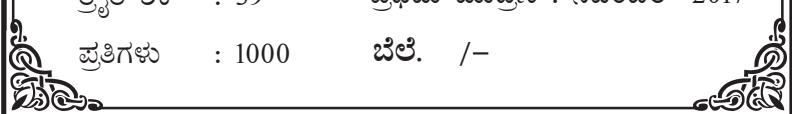
(Estd. in 1978 - Regd.No.: 168/2004)

ತ್ವತ ಶಕ : 39

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ನವೆಂಬರ್ - 2017

ಪ್ರತಿಗಳು : 1000

ಬೆಲೆ. /-

² ಯೋಗೀಶ್ವರರ ಸಂಚಲನಾತ್ಮಕ ತ್ರಿಮತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರಚನೆಗಳು

ಇಂದೂ ಜಾನವೇದಿಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

01. ತ್ಯಾತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಭಗವದ್ವಿತೀ.	31. ಪ್ರಬೋಧ.
02. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು-ಉತ್ತರಗಳು.	32. ಸುಜೋಧ.
03. ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮ.	33. ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಬೋಧನೆ.
04. ಇಂದೂತ್ವವನ್ನ ಕಾಪಾಡೋಣ.	34. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಿಬೋಧನೆ.
05. ಯಜ್ಞಗಳು (ಸತ್ಯವಾ-ಅಸತ್ಯವಾ?)	35. ಶಿಲುಬೆ ದೇವರಾ?
06. ದೇವಾರ್ಥಗಳಹಾಗೂ-ಭೂತಗಳ
ಯಥಾರ್ಥಸಂಘಟನೆಗಳು.	36. ಮತಾತೀತ ದೇವರ ಮಾರ್ಗ.
07. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಿ ಕಥೆ.	37. ದೇವರ ಗುರುತು-963.
08. ಮಂತ್ರ-ಮಹಿಮೆ (ಸತ್ಯವಾ-ಅಸತ್ಯವಾ)	38. ಮತ-ಪಥ.
09. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ದೇವರಾ, ಭಗವಂತನಾ.	39. ಪ್ರಬೋಧಾನಂದ ನಾಟಕಗಳು.
10. ಗೀತಾ ಪರಿಚಯ.	40. ಇಂದೂ ಶೈಸ್ತವನಾ?
11. ಕಲಿಯುಗ (ಎಂದಿಗೂ ಯುಗಾಂತವಲ್ಲ).	41. ನಿಗೂಢ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ಬೋಧನಿ.
12. ಜನನ ಮರಣ ಸಿದ್ಧಾಂತ.	42. ಆತ್ಮ ಲಿಂಗಾರ್ಥ.
13. ಮರಣ ರಹಸ್ಯ.	43. ನಾಸ್ತಿಕರು-ಆಸ್ತಿಕರು.
14. ಮನಜರ್ಣ ರಹಸ್ಯ.	44. ಹೇತುವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದ.
15. ತ್ಯಾತಾಕಾರ ರಹಸ್ಯ (ತ್ಯಾತಾಕಾರ ಬೆಮುದಾ).	45. ಗುತ್ತಾ.
16. ಕಥೆಗಳ ಜಾನ.	46. ಪ್ರಬೋಧ ತರಂಗಗಳು.
17. ಗಾದೆಗಳ ಜಾನ.	47. ತ್ಯಾತ ಸಿದ್ಧಾಂತ.
18. ಒಗುಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನ.	48. ರೂಪ ಬದಲಾದ ಗೀತೆ.
19. ತತ್ತ್ವಗಳ ಜಾನ.	49. ಉಪನಿಷತ್ತಾಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪಗಳು.
20. ಬೈಗುಳಲ್ಲಿ ಜಾನ-ಅಶೀವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಅಜಾನ.	50. ಪ್ರಥಮ ದೃವಗ್ರಂಥ ಭಗವದ್ವಿತೀ.
21. ಗೀತಂ-ಗೀತ (ಹಾಡುಗಳ ಜಾನ).	51. ದ್ರಾವಿಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.
22. ತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ಗೊಂಬೆಗಳ ಜಾನ.	52. ತೀರ್ಮ.
23. ದೇವಾಲಯ ರಹಸ್ಯಗಳು.	53. ಕರ್ಮಪತ್ರ.
24. ಇಂದೂ ಸಂಪುದಾಯಗಳು.	54. ಪ್ರವಕ್ತರ ಯಾರು?
25. ನಮ್ಮ ಹಬ್ಬಗಳು. (ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ತಿಳಿದಿದೆಯಾ?)	55. ಧರ್ಮಶಾಸ ಯಾವುದು?
26. ಜೋತಿಷಶಾಸ್ತ್ರ (ಶಾಸವಾ-ಅಶಾಸವಾ?)	56. ಮತಾಂತರೆ ದೃವದ್ಯೋಹ.
27. ತಾಯಿ ತಂದೆ.	57. ತ್ಯಾತಶಕ ಪಂಚಾಂಗ.
28. ಗುರುಪೂರ್ಣಿಮಾ ಮಂಜರಿ.	58. ತ್ಯಾತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಫಂಟು.
29. ತ್ಯಾತಾರಾಧನೆ.	59. ಜೀವಾದ್ರೋ ಎಂದರೇ ಯುಧಧಾ?
30. ಸಮಾಧಿ.	60. ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು,
ಇಬ್ಬರು ಗುರುಗಳು.
	61. ದೇವರ ಜಾನ ಕಬ್ಜ್ಜಾ ಆಗಿದೆ.
	62. ಅಜಾನದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದ ಬೀಜಗಳು.

ಇಂದೂ ಜ್ಞಾನವೇದಿಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

63. ವಾರ್ತೆಕನು-ವರ್ತೆಕನು.
64. ದೇವರ ಚಿಹ್ನೆ.
65. ನನ್ನದು ಲೋಚನೆ-ನಿನ್ನದು ಆಲೋಚನೆ
66. ಯಾವುದು ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನ?
67. ಪ್ರತಿಮೆ X ವಿಗ್ರಹ - ದೃವೆ X ದೆಹ್ಮೆ
68. ಮರಣದ ನಂತರ ಜೀವನ.
69. ಯಾವ ಮತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮತ ದ್ವೇಷ.
70. ಸ್ವರ್ಗ ಇಂದ್ರಾಲೋಕವಾ! ನರಕ ಯಿಮರಾಜ್ಯವಾ!!
71. ದ್ವಿತೀಯ ದೃವಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ರತ್ನ ವಾಕ್ಯಗಳು
72. ಅಂತಿಮ ದೃವಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವಾಕ್ಯಗಳು.
73. ಅಂತಿಮ ದೃವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಜ್ರವಾಕ್ಯಗಳು
74. ಹಿಂದೂ ಮತದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಕರ್ತರು.
75. ಒಂದು ಮಾತು ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು.
76. ಲು ಎಂದರೇ ಏನು? (ತೆಲುಗು)
77. ಆದಿತ್ಯ.
78. ಗಿಡ ಮೊದಲಾ! ಬೀಜ ಮೊದಲಾ?
79. ಒಬ್ಬನೇ ಇಬ್ಬರು.
80. ಸಾಯಿಬಾಬಾ ದೇವರಾ! ಅಲ್ಲವಾ!
81. ಯೇಸು ಮರಣಸಿದ್ಧಾನಾ? ಹತವಾಗಿದ್ದಾನಾ?
82. ದೇವರ ಆಗಮನಕ್ಕೆ ಇದು ಸಮಯವಲ್ಲವೇ!
83. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ
84. ಕೃಷ್ಣ ಮೂಸ (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮರಣದ ನಂತರ ಜೀವನ)
85. ಒರೆಗಲ್ಲು (ಗೀಟುರಾಯಿ)
86. ಮೂರು ದೃವ ಗ್ರಂಥಗಳು-ಮೂರು ಪ್ರಥಮ ವಾಕ್ಯಗಳು
87. ಹೇತುವಾದ ಪಶ್ಚೇಗಳು-ಸತ್ಯವಾದ ಉತ್ತರಗಳು
88. ದೃವಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯ ವಿಚಕ್ಷಣೆ
89. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಲೇಖಿ
90. ಹಿಂದೂ ಮತದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಲವಿವಕ್ಷ
91. ದೇವರ ಮುದೈ
92. ಬ್ರಹ್ಮ-ರಾವಣಬ್ರಹ್ಮ-ಭಗವಾನ್ ರಾವಣಬ್ರಹ್ಮ
93. ಧರ್ಮಚಕ್ರ
94. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜ್ಞಾನ
95. ರಾಜಕೀಯ ರಾಜಕೀಯ
96. ಉಗ್ರವಾದ ಸತ್ಯಕೋಸ್ತರವೇ
97. ಒಬ್ಬ ವೃಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋನಗಳು
98. ಮಾನವತ್ವ
99. ದ್ಯಾನ - ಪ್ರಾರ್ಥನೆ - ನಮಾಜ್

04 ಯೋಗೀಶ್ವರರ ಸಂಚಲನಾತ್ಮಕ ಶ್ರಿಮತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೆಲುಗು ಪ್ರಪಂಗಗಳು

DVD's

01. ಸಂತಕಮು.
02. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಮು.
03. ಶೈತಕಮು.
04. ಕೋಡಿಪುಂಜು-ಪಾದರಸಮು.
05. ಯುಗಮು-ಯೋಗಮು.
06. ನೈಜಂ-ಸಹಜಂ.
07. ಆಶ್ರಮ ವೆಂಟುಕ ಗುರುತ್ವ.
08. ಬೈತ್ಯಂ-ಸೈತ್ಯಂ.
09. ಶೈವಮು-ವೈಷ್ಣವಮು.
10. ಇಂದೂಮಹಾಸಮುದ್ರಂ.
11. ಸೃಷ್ಟಿ-ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ.
12. ಕಾಯ-ಪಂಡು-ಕಾಯ.
13. ಜ್ಞಾನಮು-ವಿಜ್ಞಾನಮು.
14. ವಾರ-ಮಾಸ-ವರ್ತರ.
15. ಸೇಕೂವಲಿ-ಕೊಲಿಸೇವಾ.
16. ಧರ್ಮಮು-ಅಧರ್ಮಮು.
17. ಏಕೋನಿರಂಜನ್-ಅಲಕೋನಿರಂಜನ್.
18. ಗುರುವುಲೇನಿವಿದ್ಯ-ಗ್ರಾಹಿವಿದ್ಯ.
19. ಬಟ್ಟತಲ.
20. ಭಗವಂತುಡು.
21. ದ್ರಾವಿಡುಲು - ಆಯುರುಲು.
22. ಪ್ರಭುವು - ಪ್ರಭುತ್ವೆ.
23. ಭೂತಂ - ಮಹಾಭೂತಂ.
24. ಪ್ರಭು - ಪ್ರಜ.
25. ಯಾದವ್.
26. ಮಸ್ತಕಮು-ಗ್ರಂಥಮು.
27. ವೆಲುಗುಬಂಟು.
28. ಪ್ರಕೃತಿ-ವಿಕೃತಿ.
29. ಮಾಟ-ಮಂದು.
30. ಏಕತ-ಏಕಾಗ್ರತ.
31. ಹರಿಕಾಲು-ಹರಿಜೆಯಿ.
32. ಮಟ್ಟಗೋಸಿ-ಮೋಲತಾಡು.
33. 1 2 3 ಗುರುಪೌರ್ಣಮೀ.
34. ಚಮತ್ವಾರ್ಥ-ಆಶ್ಚರ್ಯ.
35. ಕ್ಷಮಿಂಚರಾನಿ ಪ್ರಾಪಮು.
36. ಮಾಯಕುಡು-ಅಮಾಯಕುಡು.
37. ಮರಣಮು-ಶರೀರಮು.
38. ದ್ವಿತೀಯಮುಡು-ಅದ್ವಿತೀಯಮುಡು.
39. ಎದಮೀದಮುದ್ರ-
40. ಶಲ್ಲಿ ತಂಡ್ರಿ ಗುರುತ್ವ.
41. ಬರುಟಿ ಸಮಾಜಂ-
42. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ.
43. ಪ್ರಪಂಚ ಶ್ರದ್ಧ-
44. ಶಲ್ಲಿ ತಂಡ್ರಿ
45. ದೇವನಿ ಜ್ಞಾನಮು-
46. ಸಮಾಧಿ.
47. ಶಲ್ಲಿ ತಂಡ್ರಿ -
48. ಕಲಿಯುಗಮು.
49. ಮತಮು-ಪಥಮು.
50. ದಿವ್ಯಾಖಿರಾನ್-ಹದೀಸು.
51. ಶಲ್ಲಿ.
52. ಪುಟ್ಟಣ - ಗಿಟ್ಟಣ.
53. ಗೋರು - ಗುರು.
54. ಆಶ್ಚರ್ಯ.
55. ಕರ್ಮ ಮರ್ಮಮು.
56. ತಾತ.
57. ಗುರುಪೌರ್ಣಮೀ.
58. ಯೋಗೀಶ್ವರುಲ
ಜನ್ಮದಿನ ಸಂದೇಶಮು.
59. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮ ಮಧುರ.
60. ಇಂದುವು - ಹಿಂದುವು.
61. ಸ್ತೋ-ಪು/ಲಿಂಗಮು.
62. ಆಶ್ಚರ್ಯನಿ.
63. ಶೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಮು.
64. ದೇಶಂ ಮೋಸಂ -
65. ಜೀರ್ಣ+ಆಶಯಮು.

DVD's

66. ಮೇಘಂ ಒಕಭೂತಂ-
ರೋಗಂ ಒಕಭೂತಂ.
67. ದೇವನಿಕಿ ಮತಮನ್ನದಾ?
68. ಸಹಜ ಮರಣಂ-ತಾತ್ಪರ್ಯಾಲಿಕ ಮರಣಂ
69. ಅಧರ್ಮ ಆರಾಧನಲು.
70. ಏದಿ ಧರ್ಮಮು.
71. ನಿದರ್ಶ - ನಿರೂಪ.
72. ಪುಟ್ಟನರೋಜು ಎವ್ವರಿಕೇ ರಾಮ.
73. ನಟಿಂಚೇ ಆತ್ಮ.
74. ಮೂಡು ಪುಟ್ಟಕಲು-
ರಂಡು ಜಾಗಾಲು.
75. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರು ಎವರು?
76. ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮ.
77. ಗುರುವು ಎವರು?
78. ಕರ್ಮಲೇನಿ ಕೃಷ್ಣರು-
ಕರ್ಮಲನ್ನ ಕೃಷ್ಣರು.
79. ಭಯಂ.
80. ಸುಖಮು-ಆನಂದಮು.
81. ದಶ-ದಿಶಲು.
82. ಆದಿಂಚೇ ಆತ್ಮ.
83. ಇಚ್ಛಾಧಿನ ಕಾರ್ಯಮುಲು-
ಅನಿಚ್ಛಾಧಿನ ಕಾರ್ಯಮುಲು.
84. ಟಕ್ಕಣಿಕೂರಾ, ಇಂದ್ರಜಾಲ
ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲ,
ಗಜಕೊಂ ಗೋಕೊಂ.
85. ಸ್ವಾಧ್ಯ ರಾಜಕೀಯಂ
(ಸ್ವ+ಅಧ್ಯ ರಾಜಕೀಯಂ).
86. ಮೂಡು ನಿರ್ಮಾಣಾಲು-ಒಕ ಪರಿಶುಭ್ರತ.
87. ಏದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಮು?
88. ತೆಲುಗುಲೋ ಮೂಡು-
ಆರು-ತೊಮ್ಮಿಡಿ
89. 6-3=6
90. ಗುರ್ತಿಂಪಬದನಿವಾಡು ಗುರುವು.
91. ಜ್ಞಾನಮು ದಗ್ಗರ ಜಾಗ್ರತ್ತ!
92. ಜಂದ್ರಾಕಾರಮು (ಬಟ್ಟತಲು).
93. ಮತಮುಲಲೋ ಪವಿತ್ರ ಯುದ್ಧಮು.
94. ಮೂಡು ಗ್ರಂಥಮುಲು.
95. ಏಡು ಆಕಾಶಮುಲು.
96. ದ್ಯೇವಗ್ರಂಥಮು.
97. ಜ್ಞಾನಮು ಕಬ್ಜ್ಞ ಅಯ್ಯಂದಿ.
98. ಭಕ್ತಿ-ಭಯಮು.
99. ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ.
100. ಕಾಲಜ್ಞನ ವಾಕ್ಯಮುಲು.
101. ಅರ್ಥಮು-ಅಪಾರ್ಥಮು.
102. ತೋಲೇವಾಡು.
103. ಗುರು ಜಿಹ್ವಂ.
104. ಭಕ್ತಿ-ಶೈಧಲು.
105. ದೇವಡು ಇದ್ದರಾ! ಒಕ್ಕರಾ!!
106. ಮರುಮೋತ್ತಮು.
107. ಮತದ್ವೇಷಮು.
108. ನೀ ವೆನುಕ ವಾಡು.
109. ಗ್ರಂಥಮು - ಬೋಧ.
110. ಆಟ - ದೋಷೂಜುಲಾಟ.
111. ಪ್ರಜಲು - ಮಾನವಲು.
112. ಆಸ್ತಿ - ದೋಸ್ತಿ
113. ದಂತಮು-ಅಂತಮು.
114. ಮಾಯ ಮರ್ಮಮು-ಆತ್ಮ ಧರ್ಮಮು
115. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರು
ಜನಿಮೋಯಾಡಾ? ಜಂಪಬದ್ಧಾಡಾ?
116. ಅಂತಿಮ ದ್ಯೇವಗ್ರಂಥಮುಲೋ ಪ್ರಥಮವಾಕ್ಯಮುಲು
117. ಅದುರು-ಬೆದುರು
118. ಶವಮು - ಶಿವಮು
119. ಧರ್ಮಚಕ್ರಮು
120. ಗ್ರಾಹಿತ ಶಕ್ತಿ
121. ಭೌತಿಕಮು - ಅಭೌತಿಕಮು
122. ದೇವನಿ ಆಜ್ಞಾ ಮರಣಂ
123. ಮತ ಸಾಮರಸ್ಯಂ
124. ಮೋಕ್ಷಮು - ಮೋಸಮು
125. ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನಮು
126. ಲಲಾಜಲಮು
127. ದ್ಯೇವ ಧರ್ಮಗಳು-ಮತಸಾಂಪ್ರದಾಯಗಳು
128. ಆಹಾರಮು ನೀಕಾ! ನೀ ಆತ್ಮಕಾ!!
129. ಮಾತ್ರ-ಮಂದು
130. ಕಾಲಚಕ್ರಂ
131. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನಲು-ಜವಾಬುಲು.

೦೬ ಇಂದೂ ಜಾನವೇದಿಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯವ ವಿಳಾಸ

ಪ್ರಚೋರಾಶ್ರಮ (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರ)

ಚಿನ್ನಪೊಡಮಲ (ಗ್ರಾ), ತಾಡಿಪತ್ರಿ (ಮಂ), ಅನಂತಪುರಂ (ಜಿಲ್ಲೆ). A.P

Cell : ಲಾಕ್ಸ್‌ನಾರಾಯಣಾಚಾರಿ-09440556968. ವೆಂಟೇಶ್-08096816963.

(ಇಂದೂ ಜಾನವೇದಿಕೆ ನಾಯಕರು)

ಎ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಶೈಖ್

ಹೊಸಪೇಟೆ, ಬಳಾರಿ (ಜಿಲ್ಲೆ). K.A (ಸಾ) ಮೋತಾಳ, (ತಾ) ಮಾನವಿ, Cell : 9611133635, 7619545963, ರಾಯಚೂರು (ಜಿ) Cell : 9632418716
09440645005

ಬಸವರಾಜ ಅಂಗಡಿ

ಜ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ
ಪ್ರಬೋಧಾ ನಿಲಯ. ರಿಂಗ್ ರೋಡ್,
ಮರಲೂರು, ತುಮಕೂರು (ಜಿ).
ಟಿಎಸ್-572150, Cell : 9448177812

ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ

(ತಿವರಾಜ)
(ಸಾ)(ಕಿ) ಪುಕನೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಾಗುರು (ತಾ).
ರಾಯಚೂರು (ಜಿ), Cell: 98443 69516

ಟೆಪ್ಪಣಿ 'ಸಿ' (ಸಾ) (ಪೂರ್ಣ) ಶ್ರೀನಗರ
(ತಾ), ರಾಯಚೂರು (ಜಿ)

Cell : 9611183107, 9164886981

R.S. ಏರಾಚಾರಿ

ಕತ್ತರಿಗುಪ್ಪೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560085
Cell : 9036892829

ಲೀಲಾವತಿ

ಜನತಾನಗರ, ತೊಣಿಚಿಕೊಪ್ಪಲ್, ಮೈಸೂರು
Cell : 9141109799, 9986369118

T.V. ರಮಣ

NGR ಲೇಜಿಟ್, ರೂಪೇಂದ್ರ

ಅಗ್ರಹಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560068.

Cell : 08970772028, 07411459912, 07406039453

G. ಮನೋಹರ್

ಮುಲ್ಲಸಂದ್ರ, ಟಿ. ದಾಸರಹಳ್ಳಿ
ಬೆಂಗಳೂರು-560057
Cell : 7411459912, 9448452963.

M. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ

(Bsc census department retired supervisor)
ರಾಮಗುಂಡನಲ್ಲಿ ಮೋಸ್ಟ್, ವ್ಯೋ
ಫೀಲ್ಡ್ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು-066
Cell : 9482516023

B. ವಾಸ್ತವ್

ರ್ಯಾಲೀ ಸ್ವೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ,
ಪಿ.ಬಿ.ರೋಡ್, ದಾವಣಗರೆ-577002
Cell : 9901534677, 8880666529

ಪ್ರಕಾಶ ರೆಡ್ಡಿ

ಸೆಲ್: 9845656774, 9482516023

ಯೋಗೇಶ್.B

ವಡ್ಡೆಪಾಲ್ಯಂ (ಗ್ರಾ),
ಕುಂದುಪುರ(ಮುಂ), ಅನಂತಪುರ(ಜಿಲ್ಲಾ)

ಯೋಗೇಶ್

ಸೂಲನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ (ಗ್ರಾಮ),
ತುಮಕೂರು (ಜಿಲ್ಲೆ).

ಸೆಲ್: 9620193341, 9739228639 ಸೆಲ್: 8762523963, 9740744424

ಯೋಗೀಶ್ವರರ ಹಂಚಲನಾತ್ಮಕ ರಚನೆಗಳ ಸಾರಾಂಶ

1. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಸಮುದಾಯವೇ, ಆತ್ಮ ಸಮಾಚಾರವಾಗಿದೆ. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯ ಅಕ್ಷಯ ಸಮಾಚಾರ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಮಾಚಾರ ಇದೆ.
2. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಂಬಂಧ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವುದು ಯೋಗೀಶ್ವರರು. ತೈತಿಸಿದ್ಧಾಂತ ಅನುಬಂಧ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಭೌತಿಕವಾಗಿ ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಇದೆ.
3. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಇಂದೂ (ಹಿಂದೂ) ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪ್ಲವಾತ್ಮಕವಾದುದು. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಜಾನ್ಯ ಸಂಚಲನಾತ್ಮಕವಾದುದು, ಓದಿ ನೋಡಿರಿ.
4. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದು. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮೀರಿರುವವು. ಅದರ ರಚನಾರ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈಶ್ವರನಾದ ಯೋಗೀಶ್ವರನು.
5. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕಾಣಿಸಿದರೆ ದುಷ್ಪಶಕ್ತಿಗಳು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತವೆ. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟಕೊಂಡರೆ ಯೋಗಶಕ್ತಿಗೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಭಯದಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ.
6. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜಾನ್ಯ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ನಂತರ ಹೇಳಲಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜಾನ್ಯ. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಹೊದಲು ಹೇಳದ ಜಾನ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಯೋಗೀಶ್ವರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
7. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜಾನ್ಯ ಮಾನವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕಾಶವು. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬೆಳಕಿನೊಳಗೆ ಹೋದವನಿಗೆ ಅದು ದ್ವೈಶಕ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.
8. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ಯೋಗೀಶ್ವರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂದರೆ ಏನೋ, ಅದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೋ ತಿಳಿದಿದೆ.
9. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದರೆ, ಯೋಗೀಶ್ವರರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಯಾವ ಮತಸ್ಥಾನಾದರೂ ಒಟ್ಟಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾನೆ.
10. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯುಹಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳ ಸಾರಾಂಶವು ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ.
11. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ಬರೆದಿರುವವು ಅಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಬರೆದಿರುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಹಸ್ಯಗಳೇ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ.
12. ತೈತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಬ್ರಾhma, ಖಿರಾನ್ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರೂ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಾಗಲಿ, ತೈಸ್ತವರಿಗಾಗಲಿ, ಮುಸ್ಲಿಮ್‌ರಿಗಾಗಲಿ ಆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ತಪ್ಪನೆ ಹಿಡಿ!

ತಪ್ಪನೆ ದೈತ್ಯ ರ್ಯಂತ ಶಿಥಿ ವಿಕಾರಣಾತ್ಮಕ ಭಾಗವದೀತ್ಯ

ಹಿಡಿಷಿ!!

(578 ಶೈಲೇಕಾಳ ಪಾಠಕ ಸ್ವಂತ)

ಇದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಪ್ಸಾಂತರ್ಶಕ ಶಿರ್ಯಾ ಲಾಪ್ಸಾಂತರ್ಶಕ ಶಿರ್ಯಾ ಶಿರ್ಯಾದ ಭಗವದೀತ್ಯ. 55 ಶೈಲೇಕಾಳಗೆ ಪೂರ್ವಿ ಭಾಷಣ ಬುದಲಾವಣೆಯಾಂದಿಗೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಮೂಲರು ಆಶ್ರಾಂಕಣಿ ಕರಿತು ಶಾಸ್ತ್ರಾರದಿಂದ ವಿವರಿಸಿ ಬೋಧಿಸಿದ ಮೊಟ್ಟೆ ಸೊದಲ ಭಗವದೀತ್ಯ. ಮೊಲೆಲು ಎಷ್ಟೇಲ್ಲ ಜನಸು ಬರೆದ ಭಗವದೀತ್ಯಗಳಿಗೆ ನೂರಾರ್ಥಕ್ 90ರಷ್ಟು ಲಿಂಗನ್ನ ಭಾವಗಳಿಂದ ಸೂರಿಕೊಳ್ಳಿದೆ. ಎಷ್ಟೇಲ್ಲ ಪತ್ಯೇರ್ ಅಧಿಗಳ್ಳಾಂದಿಗೆ ದೇವರು ಹೇಳಿದ ನಿಜ ಭಾವಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದ್ದಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವುದು ಸುತ್ತು ಹೇಳುವಾಗಿಳ್ಳ ಸಹ ವಿಂಡಿಸಲಾರದ ಭಗವದೀತ್ಯ ಇದು ಒಂದೇ. ಗರ್ಭಸ್ತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು, ಪತ್ಯೇಲ್ಲ ಆಶ್ರಾಂಕಣಿ ಹಾಗೆಯೇ ಆಶ್ರಾಂಕಣಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಇಂತಹಕ್ಕು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಸಂಖೀಕರಣಾಂತರಕ ಲಾಪ್ಸಾಂತರ್ಶಕ ಹಾಗುಲೂ ಸಂಚಲನ ವಿಷಯಗಳಿಷ್ಟು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯಥಾರ್ಥ ಭಾವವನ್ನು ಶಿಳಿಸಿ, ವಾಸ್ತವ ಜ್ಞಾನ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸದೇಶಿ, ಮೊಲ್ಲೆ ಭಾವವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಈ ಗ್ರಂಥ ರಾಜ.

ರಚನೆ : ಶ್ರೀಮತ ನಾತ್ಕ ಸಾಹಸ್ರ. ತ್ವಾ ಶಾಂತ ಅವಕಾಶ ಶ್ರೀತೃಷ್ಣ ಅಚಾರ್ಯ ಪ್ರಯೋಧಾನಂದ ಯೋಗೀಶ್ವರರು

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಪದ್ಯಗಳು ಅಚೇಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಅಚೇಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ಎಲ್ಲಿಯದೆಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಬಿರಬಹುದು. ನಾವು ಹೇಳುವ “ಅಚೇಲ” ಮೂರ್ಚದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ದಿನದ ಅಚೇಲವೇ ಈ ದಿನ “ಅಚಲ” ಎನ್ನುವ ಪದವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಚೇಲವೆಂದರೇ ಅರ್ಥವಿದೆ, ಆದರೆ ಅಚಲ ಎಂದರೇ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಈದಿನ ಅಚಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಗಳು ಬಹಳಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮುದು ಅಚಲಪೀಠವೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೀರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುದಿನ ಅಚಲ ಹೀರಗುರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬೇಟಿಯಾದಾಗ ಅತನನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಾವು ಅಚಲ ಹೀರಗುರುಗಳಿಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅಚಲ ಎಂದರೇ ಏನೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಚಲ ಎಂದರೇ ಜಲನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೆಂದು ಆತನು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅಚಲ ಅನ್ನಬೇಕು, ಆದರೆ ನೀವು ಅಚಲ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರೆ. ಅಚಲದಲ್ಲಿ “ನ” ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮಾತಿಗೆ ಆ ಗುರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳವಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಆತನ ಬಳಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋಗಿದೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೀರವೋಂದರ ಹೆಸರೇ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಾಗಿ ಇರುವುದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅಚಲವೆಂದರೇ ಏನು? ಅದರ ನಿಜಸ್ವರೂಪವೇನೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರೇಜಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ “ಆಶ್ಚರ್ಯಿಂಗಾರ್ಥ” ಎನ್ನುವ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಪದ್ಯಗಳು ನಾವು ಬರೆದಿರುವವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬರೆದಿರುವೇ. ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಚಲ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನೇ ಬಳಸಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅಚಲದ ಬದಲು ಅಚೇಲ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅಚೇಲ ಎಂದರೆ ಬಯಲು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಬಯಲಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳುವುದೇ ಕೆಲವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೂರ್ಚದಲ್ಲಿ “ಬಣ್ಣಿಬಿಯಲು” ಎನ್ನುವ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುವ ಅರ್ಥದಿಂದ ಅಚೇಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಚೇಲ ಎನ್ನುವ ಪದವೋಂದರ ಅರ್ಥ ಸಾರಾಂಶ ಏನೋ ಸವಿವರವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ನೋಡೋಣ.

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀರಂಗನ ಆಲಯದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಜಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಇದೆಯಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರು ಶ್ರೀರಂಗನ ದೇವಾಲಯ ದಶಿಸಿದ ನಂತರ ಜಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಪರಿಪಾಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ರಹಸ್ಯವೆಂದು ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿ, ಉಳಿದವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರಹಸ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಹೇಳಿದರುವುದು ತೋರಿಸದಿರುವುದು ಆದರೂ ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ರಹಸ್ಯ ಇದೆಯೋ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಯಾವುದೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಇರಲೇಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ರಹಸ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಅಧರವಾಗಿದ್ದಿರುವುದು, ನೋಡಿದರೂ ಅಧರವಾಗದ ವಿಷಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ “ಜಿದಂಬರ” ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ವಿವರ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಜಿದ ಎಂದರೇ ವಸ್ತು, ಅಂಬರ ಎಂದರೆ ಆಕಾಶ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಜಿದಂಬರ ಎನ್ನುವ ಪದದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲು ಎಂದು ಅಧರವಿದೆ. ಜಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲು ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯವು ಕೂಡ ಇದೆ. ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿನ ಜಿದಂಬರವೇನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಭಗವದ್ವಿತೀ ಸಾಂಖ್ಯ ಯೋಗ ಎನ್ನುವ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 22ನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು “ವಾಸಾಂಸಿ” ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. “ವಾಸಾಂಸಿ ಜೀವಣಾನಿ ಯಥಾ ವಿಹಾಯ ನವಾನಿ ಗೃಹಣಾತಿ ನರೋಪರಾಣಿ, ತಥಾಶರೀರಾಣಿ ವಿಹಾಯ ಜೀವಣಾ ನನ್ನಾನಿ ಸಂಯಾತಿ ನವಾನಿ ದೇಹಿ” ಇದರಲ್ಲಿ ಹಳೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ವಸ್ತುವನ್ನು ಧರಿಸಿದಂತೆ, ಹಳೆ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಶರೀರವನ್ನು ಜೀವಿಯ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ಬಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ವಸ್ತು ಎಂದರೂ, ಬಟ್ಟೆ ಎಂದರೂ, ಜೀಲ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ ಅಧರ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂಬರ ಎಂದರೂ, ಆಕಾಶ ಎಂದರೂ, ಬಯಲು ಎಂದರೂ ಒಂದೇ ಅಧರ. ಅಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಿದಂಬರ

ರಹಸ್ಯವನ್ನವುದು ಏನೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದ್ವಾರಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೇತಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ದ್ವಾರದೊಳಗೆ ಏನಿದೆಯೋ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಆ ವಸ್ತು ಕಟ್ಟಲಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಳಗೆ ಏನಿರುವುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೇ ರಹಸ್ಯ. ಒಳಗೆ ಏನಿದೆಯೋ ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಅಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನೋಡುವವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವುದು ರಹಸ್ಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಪ್ಪೋಜನ ಜಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ನೋಡದಮುನ್ನ ಇರುವ ಆತುರತೆ ನೋಡಿದ ನಂತರ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೇ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡವರು ನೋಡದಮುನ್ನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು, ಅಂದರೇ ನೋಡುವಂತಹದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೋ ಉಂಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೇನು ಉಂಟಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಬಟ್ಟೆ ತೊಲಗಿಸುತ್ತಲೇ ಯಾರಿಗೂ ಏನು ಕಾಣಿಸದಿರುವುದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದ್ವಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ಇದೆಯಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ! ನೋಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ದ್ವಾರದ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಸ್ತುವಾಗಲಿ, ಆಕಾರವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಷ್ಟವಣ ಇಲ್ಲದ ಆಕಾಶ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವಂತೆ ತೋರಿಸುವವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಆಕಾಶದಕಡೆ ತೋರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಕಾಣಿಸುವುದು ಇದೆಯಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಜಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇದನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೇಳಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ, ಏನು ಕೆಡಕು ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಎಂದು ನೋಡಿಬಂದವರು ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆಚಾರವಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರವಾದ ಪರಮಾರ್ಥಕವಾದ ಅರ್ಥ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡವೆನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ

ಹೇಳಿದರೂ ಚಿದಂಬರ ಎನ್ನವುದು ರಹಸ್ಯವೆನ್ನುವ ಅರ್ಥದಿಂದಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ರಹಸ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಚಿದ ಅಂಬರ.

ಜೀವಿಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವವರೆಗು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರನು. ಕರ್ಮಾಜಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದದಂತೆ ಹೋದಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯವಾಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇತ್ತೀ ಶರೀರ ಅತ್ಯ ಮೋಕ್ಷ ಎರಡೇ ಗಮ್ಯಗಳು ಜೀವಿಗೆ ಇವೆಯೆನ್ನವುದು ಸತ್ಯ. ಶರೀರ ಇರುವವರೆಗು ದೇವರು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸಾವು ಹುಟ್ಟಿಗಳಿರುವ ಶರೀರ ದೇವರಿಗು ನಿನಗು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿದೆ. ಜನ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಾಗಿ ಮನಃ ತಕ್ಷಣವೇ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಶರೀರ ಜೀವಿಗೆ ತಗಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಶರೀರ ಬಟ್ಟೆಯಂತಹದೆಂದು ಹಳೆಬಟ್ಟೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತಗಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀನು ದೇವರಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸೇರಬಹುದೆಂದು, ಶರೀರವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಯಲಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರ ಬಟ್ಟೆ ಎಂದು, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಯಲು ಎಂದು, ಶರೀರವನ್ನು, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಟ್ಟೆ ತಗೆದಾಗಲೇ ಬಯಲು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಂದು, ಶರೀರ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗಲೇ ದೇವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ. ಬಾಹ್ಯಧರ್ಮವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಯಲನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿಯೂ ಶರೀರಧಾರಿಗಳಾದ ಜೀವಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ, ತಿಳಿಯಿರುವುದು ರಹಸ್ಯವೆಂದು ಚಿದಂಬರಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವೆನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿವರ ತಿಳಿಯದೆ ಇದು ರಹಸ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಚೇಲ ಎಂದರೇ ಸಮತ ಶರೀರ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ! ಸಾವಿನಿಂದ ಹೋಗುವ ಶರೀರ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಹುಟ್ಟಿವುದರಿಂದ ಜೀವಿಗೆ ತಗಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಬಿಟ್ಟ ಪರಮಾತ್ಮೆ, ಚೇಲವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಲಬಿಟ್ಟ ಶರೀರ ಅಡ್ಡವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿನ ಚಿದಂಬರವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬಟ್ಟೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಚೆ ಇರುವ ಬಯಲು ಎಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ನಿಮಗೆ ಶರೀರವನ್ನುವ ಚೇಲ

ಅಡ್ಡ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬಯಲೆಂಬ ಪರಮಾತ್ಮೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಹಸ್ಯವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದರೆ ಬಯಲು, ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆಯದೆಹೋದರೆ ಬಯಲು ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಶರೀರ ಹೋದರೇನೆ ಮೋಕ್ಷವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಾದ್ದನ್ನು ಅಚೇಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜೇಲ ಎಂದರೆ ಬಟ್ಟೆ, ಅಚೇಲ ಎಂದರೆ ಶರೀರವಿಲ್ಲದ ಮೋಕ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಜನ್ಮಗಳಿತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಜೇಲರೆಂದು, ಜ್ಞಾನಹೊಂದಿ ಜನ್ಮವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಅಚೇಲರೆಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಶರೀರವನ್ನು ಜೇಲವೆಂದು, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಅಚೇಲವೆಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಚೇಲವೆಂದು, ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜೇಲವೆಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವಾದ ಅಚೇಲವೆನ್ನುವ ಪದ ಕಾಲಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಜಲವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸಿರಿಸುವವರು ಇಂದಿಗೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮೆಡು ಅಜಲವೆನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಅವರು ನಮ್ಮೆಡು ಅಚೇಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೆ ಅಜಲವೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಚೇಲವನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಅಜ್ಞಾನ ಪ್ರಜಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನಸಾಧನೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರ್ಖರಿರುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಿಳಿಸುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರಸೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಅಚೇಲವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ಕಪಟ ಗುರುಗಳನ್ನು, ಕಪಟ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೇ ನಿಜಗುರುವೋಂದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ಜಿಜ್ಞಾಸಿಗಳಾದವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇಂತಿ

ಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ ಅಚಾಯ ಪ್ರಭೋಧಾನಂದ ಯೋಗೀಶ್ವರರು

ರಚನಕಾರರ ಎರಡನೆ ಮಾತು

ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನೊಂದರ ಗಮ್ಯ. ಆ ಗಮ್ಯವನ್ನೇ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯತ್ತಿದ್ದೇವ. ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ದೇವರನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲರಲ್ಲಿ ಇಂದೂಮತದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ, ದ್ವೈತ ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಭಿನ್ನವಾದ “ಅಚಲ” ಎನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದನೆಂದರೇ ಆಶನು ಅದ್ವೈತವನ್ನಾಗಲಿ, ದ್ವೈತವನ್ನಾಗಲಿ, ಎರಡೂ ಅಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಅಚಲವನ್ನಾಗಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಚಲ ಎನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಹೋಲಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಹೋತ್ತಿರ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳಾದ ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತಗಳು, ಅಚಲವಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲವುದಕ್ಕೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ “ತ್ರೈತ” ಎನ್ನುವ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟಿದೆ. ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ಅಚಲಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧತೆ ತ್ರೈತದಲ್ಲಿರುವುದು ವಿಶೇಷವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಆದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ, ದ್ವೈತವನ್ನು ಮಧ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತ್ರೈತಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಚಾರ್ಯ ಪ್ರಬೋಧಾನಂದ ಯೋಗೀಶ್ವರರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅಚಲವನ್ನು ಯಾರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೋ ಸರಿಯಾದ ಸಮಾಚಾರವಿಲ್ಲ. ಅಚಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ನಿರ್ವಾರಕರ ಹೆಸರುಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಖಚಿತವಾಗಿ ಯಾರು ಸಾಫಿಸಿದ್ದರೋ ತಿಳಿಯದ್ದರೋಗಿದೆ. ಈಗಲೇ ಮಣಿದ ತ್ರೈತ ಚಿಕ್ಕ ಸಸಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ನೂರು ವರ್ಣಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಣಿದ ಅದ್ವೈತ, ದ್ವೈತಗಳು, ಅಚಲವು ಬೇರಾರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ಇವೆ. ದ್ವೈತಕ್ಕೂ, ಅದ್ವೈತಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥ ಅಚರಣಗಳು ಇವೆ. ಅದ್ವೈತರು ಅಚರಣಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿ ಧರಿಸಿದರೆ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತರು ಮೂರು ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ವೈತರು ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರವೆಂದರೇ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತರು ಅಷ್ಟಕರಿ ಮಂತ್ರವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಚಲದೊಳಗೆ ಬಂದರೆ ಅಚಲ ಎನ್ನುವ

ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿ, ಅಚರಣೆಯ ಗುರುತಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ವಿಮರ್ಶೆ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಚಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಹಿರಿಯರದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಆಗಿದ್ದು, ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆಗಬೇಕನ್ನುವ ತಾಪತ್ಯ ಅವರಿಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲಗಮನದಲ್ಲಿ ಅಚಲವಾಗಿ ತಯಾರಾದ, ಪದ ಮೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಚೇಲವಾಗಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ಈಗಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಃಖಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ನಮ್ಮ ಈ ರಚನೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ನಾವು ತ್ರೈತೀ ಸಿದ್ಧಾಂತದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಚಲವೂಂದರ ಮೂರ್ವದ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇಂತಿ

ಇಂದೂ ಧರ್ಮಪ್ರದಾತ,

ಸಂಚಲನಾತ್ಮಕ ರಚನಕಾರ, ತ್ರೈತೀ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆದಿಕರ್ತ

ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರಭೋಧಾನಂದ ಯೋಗೀಶ್ವರರು

ಆತ್ಮ ಎಂದರೆ ಯಾರು

ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳೇ ಕ್ಷೇರನು, ಅಕ್ಷರನು, ಮರುಷೋತ್ತಮನು. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಆ ಮೂರವರು ಮರುಷರನ್ನು ಜೀವಾತ್ಮ, ಆತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕೂಡಾ ನಡೆದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪದ್ಯಭಾವದ ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದನೆ ಆತ್ಮವಾದ ಜೀವಾತ್ಮ, ಎರಡನೆ ಆತ್ಮವಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಂಭೋಧಿಸುತ್ತಾ ಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭೋಧನೆಗೆ ಮೊದಲೆ ಆತ್ಮವೂಂದರ ಸ್ಥಿತಿ, ದೊಡ್ಡತನ,

ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು ಎನ್ನುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂಭೋಧನೆ ಮುಂದೆ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಆತ್ಮಪೋಂದರ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಿಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಜೀನ್ನತ್ವವನ್ನು ಓದುಗರು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜೋಡಿಸುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದುಸಲ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಓದುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗು ಎಲ್ಲಿಯು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡದ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬರಬಲ್ಲದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

1. ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
2. ಅಶಿಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
3. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧ ಬೆರೆತು ಕಾಣಿಸದ ಹಾಗೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ ಇರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
4. ಸಾಂಕ್ಷಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನಲ್ಲಿನ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
5. ಶಕ್ತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
6. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
7. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
8. ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದಾದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
9. ಅಶಿಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
10. ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ಖಂಡಖಂಡಗಳಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
11. ಸರ್ವ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಆಯಾ ಶರೀರ ಆಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
12. ಶರೀರವನ್ನುವ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪವಾಗಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.

13. ಸಮಸ್ತ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತಾ, ಆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
14. ಮೂವರು ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟರ ಪುರುಷನಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
15. ಪ್ರತಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀವಾಶ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
16. ಇಂದಿಯಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
17. ಕೊಲಿಮೆ ಶಾಖಿಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಚೀಲ, ಚೀಲಕ್ಕೆ ಕದಲಿಸುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕದಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಹೇಗೆ ಅನುಸಂಧಾನವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿನ ಶಾಸಕೆ ಶಾಸಕೋಶಗಳು, ಶಾಸ ಕೋಶಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ, ನಾಡಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕದಲಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
18. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಾಸವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
19. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆತ್ಮಾ, ಜೀವಿಯಾದ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಕೇಳು.
20. ಎರಡನೆ ಆತ್ಮವಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
21. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸವಿರುತ್ತಿರುವ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಹನಿಕಶೇಗಳು ಜೀವಿಯನ್ನು ಕಾದುಕೊಂಡಿರುವ ಓ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
22. ಮೂವರು ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದವನಾಗಿ ಮಾಜ್ಯನಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
23. ಸಮಸ್ತ ಸಚೀವ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ನಬಿ ಶಿವ ಪರಮಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಅವಯವಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
24. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಜೀವಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
25. ಹೂವಿನ ಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಾಗಿ ಅಡಗಿರುವ ದಾರದ ಹಾಗೆ,

- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಶರೀರವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
26. ಶರೀರ ಅಂತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 27. ಸಮಸ್ತ ಜೀವ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಮಧ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 28. ಅವಿಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 29. ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 30. ಚಿಕ್ಕ ಇರುವೆಯಲ್ಲೂ, ದೊಡ್ಡ ಆನೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ವಿಧಾನಹೊಂದಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 31. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಡುತ್ತಾ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 32. ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 33. ಅದ್ವೈತಾದಿ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವುದು ನಾನು ಒಬ್ಬನೇಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿಯು, ನೀನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದ್ವಾ ಜೀವಿಯ ಕರ್ಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಶರೀರವನ್ನು ಕದಲಿಸುತ್ತಾ, ನಡೆಯುವ ಯಾವಕರ್ಮಕ್ಕೂ ಜವಬಾಧಿಯಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 34. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಣುವಣುವಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ವಿಧಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 35. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.
 36. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲದ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಬು.

37. ಒಂದೊಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಆತ್ಮವಾಗಿ ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ಜೊತೆ ಇರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
38. ಶರೀರಾಂತರವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ, ಜೀವಾತ್ಮಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಮನಿಗಳು ಕೂಡ ನಾನೇ ಆತ್ಮಯೊಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನೀನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
39. ಜೀವಾತ್ಮಗು ಪರಮಾತ್ಮಗು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
40. ಗಿಡದಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
41. ಕಣ್ಣಾದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತ ಅಗ್ನಿಗು ಕೂಡ ಕೊಲಿಮೆ ಹತ್ತಿರ ಸೆಮಟಿಗೆ ಒಡತಗಳು ತಪ್ಪಾವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತೆ, ಜೀವಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಆಗಾಗ ಹಸಿವಿಗೆ ಶಕ್ತಿಹೀನತೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
42. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶರೀರವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
43. ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ದೊಡ್ಡವನು, ಪರಮಾತ್ಮಗೆ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
44. ಸಮಸ್ತ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವ ಜೀವಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ನಿವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾಶವಾಗದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
45. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
46. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಕದಲಿಸುತ್ತಾ, ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ರೋಗಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ, ಅಪುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
47. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಆತ್ಮವಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
48. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗುರುತಿಸಲಾರದ ವಿಧವಾಗಿ ಶರೀರ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.

49. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪರವಾಗಿ ಪರ್ವತಿಸಿಕೊಂಡು, ಶರೀರವೆಲ್ಲ ನವಿ ಶಿಶಿ ಪರ್ಯಂತವು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಶರೀರಾಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
50. ಶರೀರದೊಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಫ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
51. ಅಕಾಲ ಮರಣ ಹೊಂದಿದವನಿಗೆ ಶರೀರ ಹೋದಲ್ಲಿಯು ಅದೇ ಶರೀರಾಕೃತಿ ಹೊಂದಿ, ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಅವನ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಆಡಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
52. ಮರಣವಿದ್ದ ನಾಶವಿಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
53. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನೇ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವನ್ನು ತನ್ನ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ, ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಜ್ಯೇತನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
54. ಶರೀರಗೃಹದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನಾದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
55. ಹೃದಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸೂತ್ರದಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಜೀವಿಯಪಾತ್ರದಾರಿಯಾಗಿ ಆಡಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
56. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಕಾರ್ಯಸ್ವರೂಪನಾದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
57. ಮರುಷರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯವನಾದ ಓ ಅಕ್ಷರ ಮರುಷನೇ! ಕೇಳು.
58. ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
59. ಮುಂದೆ ನೀನಿದ್ದು, ನಿನ್ನಿಂದೆ ಜೀವಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
60. ಪರಮಾತ್ಮವನ್ನು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತಿದ್ದು ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
61. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
62. ಶರೀರದ ಹೊರಗಡೆ ಇಲ್ಲದ ಒಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಜ್ಯೇತನ್ಯವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.

63. ಅವಿಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
64. ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
65. ಜೀವಿಗಳ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
66. ಕಾದ ಕಬ್ಜಿಣಿದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯಿರುವಂತೆ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
67. ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನು ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ, ಶರೀರವೆಲ್ಲವನ್ನು ನೀನೊಬ್ಬನೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
68. ನಾಶರಹಿತನಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವ ಜೀವಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಬರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
69. ಮಣಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾರವಿದ್ದಂತೆ, ಜೀವಿಗಳ ಶರೀರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲದಕ್ಕು ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
70. ಎಡಬಿಡದಂತೆ ಎಲ್ಲಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಿಯೊಂದಿಗೆ ಬರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
71. ಚರ ಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
72. ಪಂಚಭೂತ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
73. ಪರಮಾತ್ಮ ಅಲ್ಲದೆ, ಜೀವಾತ್ಮ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಆತ್ಮವಾಗಿ, ಜೀವಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
74. ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಜೀವಾತ್ಮಗು, ಮೂರನೆಯದಾದ ಪರಮಾತ್ಮಗು ಮಧ್ಯ ಸಂಧಾನವಾಗಿರುವ ಓ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
75. ಕಾದ ಕಬ್ಜಿಣಿದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಜಿಣಿವೆಲ್ಲವೂ ಅಗ್ನಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವಂತೆ, ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
76. ಪರಮಾತ್ಮ ಪಾಲಿಸುವ ವಿಶ್ವವೆನ್ನುವ ಸಾಮರ್ಪಜ್ಞದಲ್ಲಿ, ಶರೀರವೆನ್ನುವ ಸಾಮಂತ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜನಾದ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು.
77. ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಮೂವರು ಮರುಷರಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯ

- ಮರುಷನಾಗಿ ಅಕ್ಕರ ಮರುಷನೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು, ಕ್ಕರ ಮರುಷನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
78. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 79. ಬ್ರಹ್ಮ, ಕಾಲ, ಕರ್ಮ, ಗುಣ ಚಕ್ರಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 80. ಜಾನ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಜಾನ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂರಿರಲ್ಲಿಯೂ, ಬುದ್ಧಿವಂಶರಲ್ಲಿಯೂ, ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲ ಮತದವರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಹೊಂದಿ, ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ರಾಗ (ಪ್ರೀತಿ) ಆಗಲಿ, ದ್ವೇಷವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 81. ಮರುಷಾಕೃತಿಯಾದ ಈಶ್ವರಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಮೂವರು ಮರುಷರ ಗುರುತಾಗಿರುವ ಮೂರು ವಿಭಾಗಿ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ರೇಖೆಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 82. ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಓ ಎರಡನೆಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 83. ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗೆ ಆಧಾರವಾದ ದಾರದ ಹಾಗೆ, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 84. ಸಕಲ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 85. ಪಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಮಣಿ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಯಾವ ಕರ್ಮ ಅಂಟದಂತೆ ಇರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
 86. ಭುವಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೀವರಾಶಿಗಳಿವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಗಿ ವಿಭజಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.

87. ಯಾವ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಕರ್ಮಕೃತಾರ ಶರೀರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
88. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿವೋಂದರ ಏಳು ದ್ವಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಿಗಳೊಂದರ ಏಳು ದ್ವಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಶರೀರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
89. ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
90. ಅಯಮಾತ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಸಮಸ್ತ ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
91. ಜಾಗ್ರತ್ತೆ, ಸ್ವಪ್ನ, ನಿದ್ರೆ ಎನ್ನುವ ಮೂರವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
92. ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಆತ್ಮವಾಗಿ, ಸಮಸ್ತ ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
93. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ 25 ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿದ್ದ ಶರೀರವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
94. ಪರಮಾತ್ಮಾಗಿಂತ ಕಡೆಮೆಯವನಾಗಿ, ಜೀವಾತ್ಮಾಗಿಂತ ಹಜ್ಜಿನವನಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
95. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
96. ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಭೋಗಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನ ವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
97. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಣವಣವಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಶರೀರಾಂತರಗತ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ.
98. ಅಂಡಜ, ಪಿಂಡಜ, ಉದ್ಧಿಜಗಳಾದ ಮೂರು ವಿಧಗಳ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವರಾಶಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಒಂದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಒಂದೇ

- ನಿಂದಯವಾಗಿ, ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
99. ಜೀವಾತ್ಮ ಯಾವ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೂ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ನಡೆಯಬೇಕೋ, ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶರೀರದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುವ ಓಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
100. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನೀನು ಮಾಡಿ ಫಲವನ್ನು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
101. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
102. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
103. ಶರೀರವೆನ್ನುವ ರಥಕ್ಕೆ ಸಾರಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನುವ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ ಸಾರಧಿಯಾಗಿ ಶರೀರ ರಥವನ್ನು ಅದಿಷ್ಟಿಸಿರುವ ಜೀವಿಗೆ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನುವ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
104. ಗಿಡಕ್ಕೆ ತೋಗಟಿ ಅನುಭಂಧವಾಗಿ ಇರುವಹಾಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಭಂಧವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
105. ಸಂಸಾರವೆನ್ನುವ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾದಾಗ, ನಾಟಕವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಜೀವಿಯಾದಾಗ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
106. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜೀವಾತ್ಮ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದರೆ, ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿನ ಕರ್ಮವನ್ನು ಜೀವಾತ್ಮನಿಗೆ ಅಂಟಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.
107. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಕರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಾ, ಅಹಂ ಹೊಂದಿದ ಜೀವಾತ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನಾಗಿ, ಆಗಾಮಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂಟಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು.

108. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಟ್ಟ ಕರ್ಮಗಳನ್ನುವ ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಾ,
ಪಾಪ ಮಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ.
109. ಅಜಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಭವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆಗಾಮಿ
ಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂಟಿಸುತ್ತಾ, ಜಾಣ ತಿಳಿದ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಭವನ್ನು
ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆಗಾಮಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂತ್ಯ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ.
110. ಶರೀರ ಯಂತ್ರಾಂಗದಲ್ಲಿ 24 ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಜೀವಿಗೋಸ್ತರ
ನಡೆಸುತ್ತಾ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಬಂಟನಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ.
111. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸದಂತೆ
ನಿದ್ರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರು. ಅಂತಹ
ನಿನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಎಲ್ಲಾ ನಾನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು
ಜೀವಿಯ ಭೂಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜೀವಿಗೆ ಬಿಡದೆ
ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಹನೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ!
ಕೇಳಿ.
112. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ
ಇಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ.
113. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿದ್ಯೆಗಳಾದ (ಪ್ರಾಣಿ)
ಬಿಕ್ಷಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಚುವುದು, ಕರು ಹಾಲಿನ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು
ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನು, ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಬಿಕ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ
ಪಾಂಡ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು ಮುಂತಾದವರ್ಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಏನೂ
ತಿಳಿಯದಂತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ.
114. ಜೀವಿಯ ಧರಿಸಿದ ಶರೀರ ಎಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣವಿರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ
ದಪ್ಪ, ಅಷ್ಟೇ ಎತ್ತರ ಹೊಂದಿ ಆ ಶರೀರ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ
ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ.
115. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದು ಕರ್ಮ ಇದ್ದರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೋ

ಕಾಲಿನಲ್ಲಿಯೋ ಶತ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಂಗವಿಕಲನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಜೀವಿಗೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.

116. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮವನ್ನು ಜೀವಿಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಯಮಧರ್ಮರಾಜನಾಗಿ, ಅಹಮ್ ಇರುವವನಿಗೆ ಆಗಾಮಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ತಲೆಗೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತಗುಪ್ತನಾಗಿ ಚಲಾವಣೆ ಆಗುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
117. ಮರಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಿಯ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು, ಮರಣದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವವರೆಗು ಗುಣಗಳನ್ನು ಜೀವಿಯನ್ನು ಕರ್ಮ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
118. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಯಾವೋಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೊರಗೆ ತಿಳಿಸದೆ, ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾಳನ್ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಸುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಜೀವಿಯು ನಾನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
119. ಸಾವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಭೂತನಾಗಿ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.
120. ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಗಿಡದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿದ್ದು, ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿದ್ದು, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿದ್ದು ಅನೇಕ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಶರೀರಗಳ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಆಕಾರಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು.

ಅತ್ಯ ಅಂಗಾಧ

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ “ಅಶಿಲ ಜೀವಸಂಗ ಆತ್ಮಲಿಂಗ” ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟಿದೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೇಂದರೇ! ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಎನ್ನುವುದೇ. “ದ್ವಾ ವಿಷೋ ಮರುಷಾ ತೋಕೋ” ಎನ್ನುವ ಗೀತಾ ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಜೀವಾತ್ಮೆ ಎರಡನೆಯದು ಆತ್ಮ. ಜೀವಾತ್ಮೆ ಒಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳು ಹೇಳಿದವನು ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯನೇ, ಆತನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆತ್ಮವಿದೆ. ತಾನು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳು ಇತರರಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮಗೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಪದ್ಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ “ಅಶಿಲ ಜೀವಸಂಗ ಆತ್ಮಲಿಂಗ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಇತರರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕಷ್ಟವಾದರೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸರಿಹೋಗದವರು ದೂಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಜಾನ್ನಾಗಿಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂದಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಜಾಣ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದರೂ, ಸ್ವಲ್ಪಜನರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೇ ಆದರೂ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮಗೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟಿದೆ.

**ಆ ॥ ಶ್ರೀ ಹರಶ್ರೀವ ನಿಖಿಲ ಶೃಂಗಾರ ತತ್ತ್ವಂಜಿ
ವಿನ್ಯಾ ಮಹಿಮೀಯನ್ಯಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ನಾನು ಹೇಳುವೆನು ನಿನ್ಯ ಕ್ಷಮೆಯಂದ
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾಧಾರ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು, ನಮಗಿಂತ ಪರವಾಗಿರುವವನೆ! ಆತ್ಮಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಓ ಪರಮಾತ್ಮ! ನಿನ್ನೊಂದರ ಮಹಿಮಾ ವಿಶೇಷವನ್ನು, ಅಂದವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೃಪಾಕಂತಾಕ್ಷದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಲ್ಪಟಿದ್ದೇನೆ.

ಆ || ನೀತಿ ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಸಿಜವೆಲ್ಲ ಗುರುಮೂರ್ತಿ
ಹೇಳಿ ಶತಕವಿಣಿ ಮಾಡಿದ್ದನೆ
ಎರಡು ಶಿದಷ್ಯ ನೋಡಿ ರತ್ನಿಗಾ ಸಿಜವೆಲ್ಲ
ಅಂಲ ಜೀವನಂಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಅಶಿಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ
ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವನೇ ನನ್ನಿಂದ ನೀತಿ ಭಕ್ತಿ ಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಶತಕವಾಗಿ
ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೀವೆಲ್ಲರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರು.

ಆ || ಶಂಕ ಹಿಡಿಯಬೇಡಿ ಅಂತ್ಸ್ವಾಂಷ್ಯ ಕಂಡ
ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ಲೀಕ್ಟಿನಡಿ
ಮನಸ್ಸು ನಿಳ್ಳಿಸಿ ಇದರ ಮರುಂವನ್ನು ತಿಳಿಯಿ
ಅಂಲ ಜೀವನಂಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧ ಬೆರೆತು ಕಾಣಿಸದಹಾಗೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಕಾಣಿಸದೆ ಇರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು. ತಪ್ಪಿ ಹಿಡಿಯಬೇಡ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ತಿಳಿದವನನ್ನು
ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸರಿಹೋಗದ ಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಇದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆಬಾರದ
ವಿಷಯವನ್ನಬೇಡಿ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಲಗ್ನಮಾಡಿ ನಾನು
ಹೇಳುವ ಮರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರು.

ಆ || ತಪ್ಪಿ ಎಣಿನುತ್ತಾರೆ ತಪ್ಪಿಕಲಿಗಾದರು
ಧರಣಿ ಜನರೂರುವ ಧರುಂವಡೆ
ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ನವ್ಯದೇ ಹೇಳಿದೆನು
ಅಂಲ ಜೀವನಂಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನಲ್ಲಿನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು.
ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಿಕರಿಗಾದರು, ಯೋಗಿಗಳಿಗಾದರು, ಪ್ರಜೆಗಳು ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು
ಹುಡುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿದ್ದರೂ ಇತರರನ್ನು

ಹರಿತು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಭರಮಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ, ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ತಪ್ಪ ಹಿಡಿಯಬೇಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನನ್ನಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರೆಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆ || ನನಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು
ನನ್ನಿಂದವರು ನನಗೆ ನನ್ನಾತ್ಮಕ್ತಿಯರು
ಖರಾದು ಇಷ್ಟಂತೆ ಉಹಿಹಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ
ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಶಕ್ತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳು ನಿಮಗೆ ಸರಿಹೋಗದ ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು ನನಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು ಏನೆಂದರು ನನಗೆ ಅವರು ಆತ್ಮಪ್ರಿಯರೇ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಭಯಪಡದೆ ಇರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಆ || ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಾನು ವರ್ಣಿಸುವೆನು ಹಡ್ಡಗಿಳಿನ್ನು
ಹರಹರಾದರೆ ಇದರ ಕ್ರಮವು
ಹೆತ್ತವರಿಗೆಲ್ಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಹೌಳ್ಳವು
ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮಾ! ನನ್ನಮಾತು ಕೇಳು. ಆತ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇರುವುದಿದ್ದಂತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಹಡ್ಡರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇರುವವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಿಂತ ಮೀರಿದ ಆತ್ಮಸುಖ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅ ॥ ವೀರದಲು ಜಾಪು ಶಿಲ್ಬದೆ ಮೂರು ಎಲೋಂಗ ನಿಡ
 ತುದಿಯಳ್ಳ ಕೊಂಬೆಗಳ್ಳಿದು ತೂಗಾಡಿ
 ಕೊಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗಳ್ಳ ಕೋಟ ಕಾಂಗಾಟು ಕಾಡಿವೆ
 ಅಂಲ ಜಿಂಜಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ

ಭಾವಾಧರ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಏನುಯಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಶಾಸ್ವಾದ ಆಕಾಶ ಹೊಡ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅವಕಾಶ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪರಮಾತ್ಮಮಾತ್ರ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿ. ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಥಾದ್ದೇ ಯಾರೂ ಉಹಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಅಂದಾಜು ಹಾಕುವುದಾಗಲಿ, ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಅಗಮ್ಯವಾದ, ಅಗೋಚರವಾದ, ಅವಕಾಶದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳು ವಿಭజಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳೇ ಪರಮಾತ್ಮ, ಆತ್ಮ, ಜೀವಾತ್ಮ, ನಂತರ ಮಟ್ಟಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಐದು ಭಾಗಗಳಾಗಿದೆ. ದ್ಯೇವದಿಂದ ಮಟ್ಟಿದ ಪಂಚಭೂತಗಳು ಒಂದೊಂದು ಐದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಇವ್ವತ್ತೆಯನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಐದು ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ಆ ಇವ್ವತ್ತೆಯನ್ನು ಶರೀರಗಳು ತಯಾರಾಗಿ ಜೀವಿಗಳ ನಿವಾಸಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ಗಳಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿವೋಂದರ ಶರೀರಗಳೇ ನಿವಾಸಗಳಾಗಿವೆ.

ಏನೂ ಅಲ್ಲದ ಅವಕಾಶದಿಂದ ಮೂರು ಭಾಗಗಳ ಆತ್ಮಗಳು ಮಟ್ಟಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜಗವಿಲ್ಲದೆ ಮೂರು ಎಲೆಗಳ ಗಡಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಪಂಚಭೂತಗಳು ಮಟ್ಟಿವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಬೆಗಳ್ಳಿದು ತೂಗಾಡಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಂಖ್ಯಾತಗಳಾದ ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಾಳವಾಗಿ ಮಟ್ಟಿತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬೆ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕಾಯಿಗಳು ಕಾಡಿವೆ ಎಂದು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶವೆಲ್ಲವೂ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಾಂದರ ಮಟ್ಟಿವಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲ್ಪಟಿದೆಯಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆ || ಇನ್ನು ಜಿತ್ತುವದು ಹೇಗೆ ಹೃಷಿಹಿಡನೊರ
 ಪತ್ರೀಯೋಂದು ಇಲ್ಲ ಥಲವು ಇಲ್ಲ
 ಬೀರು ಇಲ್ಲ ನೋಡವಂತವರೂ ಜಾಡು
 ಅಸಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದಾದ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು. ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿಶ್ವವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜಗತಿಯಾದ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಚಭೂತಗಳಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಜೀವಚೈತನ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಶರೀರಗಳಾದ ಜಗತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಿಶ್ವ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ವಿಶ್ವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದ ಮರಣ ಹೊಂದದ ಪಂಚಭೂತಗಳೊಂದಿಗೆ ವುತ್ತು ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಶರೀರಗಳೊಂದಿಗೆ ತುಂಬಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿದೆಯಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅದರ ಜಾಡಾಗಲಿ ಆಧಾರವಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವ ಹುಟ್ಟಿವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಕರ್ಮವಿಲ್ಲ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ, ಕಾರಣವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶ ಅವುಗಳ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಯಂಕರವಾದ ಗಾಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು ಏನುಯಿಲ್ಲದ ಏನು ಅಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿವುದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ. ಸ್ವಾಲ್ಪವಾದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿವೆಯೋ ಯೋಚಿಸಿದವರಿಗೆ ಎಳ್ಳಿಷ್ಟು ಹೊಡ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮೂಲಪುರುಷನಾದ ದೃವದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ವಿಶ್ವಪೂರ್ಣದರ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ವಿಶ್ವದ ಹುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪತ್ರೀಯೋಂದು ಇಲ್ಲ, ಫಲವಿಲ್ಲ, ಬೀರು ಇಲ್ಲ, ನೋಡುವವರಿಗೇ ಜಾಡು ಎಂದು ಪಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಲವಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸುಟ್ಟಿಹಾಕುವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು, ಎಷ್ಟೋ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ನೀರನ್ನು, ಜಿಕ್ಕೆ ರೇಣುವಿನಿಂದ ಭೂಮಂಡಲ, ನಕ್ಷತ್ರ ಮಂಡಲದ ವರೆಗು ಯಾವ ಸೈನಿಕಗು ಸಿಗದ ಆಧಾರದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿರುವುದು ಆಲೋಚಿಸಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ದೊಡ್ಡ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಆ || ಪ್ರಜವದಲ್ಯೆಯ ಹೃಜಾಕ್ಷರಗಳು
 ಜಗ್ಗಾಂಶಾದವಯ್ಯ ಜತನ ವಾಗುತ್ವ
 ಅದು ಜೀವವಾಯಿತು ಆ ಮೇಂಪಾಡು ಶೀವವಾಯಿತು
 ಅಖಲ ಜೀವಹಂಗ ಅರ್ಕಾಂಗ

ಭಾವಾಧರ :- ಅಖಿಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಏನು ಇಲ್ಲದ ಏನೂ ಅಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಪ್ರಕೃತಿ ಹುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಏದು ಭಾಗಗಳು ಸೀಳಿಯೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳೇ ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿ ಎನ್ನುವವು. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ,ರ,ಕ,ರು,ತಿ ಎನ್ನುವ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿ, ಆ ಜೀಜಗಳಿಗೆ ಮರಣಿಸದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದ ಏದು ವಸ್ತುಗಳು ಅಚರ ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚ ರೂಪವಾಗಿರುವ ಆಕಾಶ “ಪ” ನಿಂದ, ಗಾಳಿ “ರ” ನಿಂದ, ಅಗ್ನಿ “ಕ”ನಿಂದ, ನೀರು “ರು”ನಿಂದ, ಭೂಮಿ “ತಿ” ಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿವೆ. ಇದನ್ನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದದ ಅಚರ ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬದಲಾವಣೆಹೊಂದುತ್ತಾ ಮರಣ ಹೊಂದುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನೇ ಚರ ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಚರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೆ, ಚರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಜಗತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಗತಿ ಜೀವ ರೂಪವಾದ ಶರೀರಗಳಾಗಿದೆ.

ಜೀವರೂಪವಾದ ಜಗತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರುವುದೇ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಏದು ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪಂಚಘಾತ ಗಳಿನ್ನು ಪ್ರಪಂಚ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಭಾಗವಾದ ಏದು ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಏದು ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆ ಅವುಗಳೇ ನ,ಮಃ,ಶಿ,ವಾ,ಯ. ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಏದು ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳಾದ “ಪ” ನಿಂದ “ನ”, “ರ” ನಿಂದ “ಮಃ”, “ಕ” ನಿಂದ “ಶಿ”, “ರು” ನಿಂದ “ವಾ”, “ತಿ” ನಿಂದ “ಯ” ಎನ್ನುವವು ತಯಾರಾಗಿವೆ.

ಪ ರ ಕ ರು ತಿ - ಅಚರ ಪ್ರಕೃತಿ (ಪ್ರಪಂಚ)

ನ ಮಃ ತಿ ವಾ ಯ - ಚರ ಪ್ರಕೃತಿ (ಜಗತಿ)

ಅಚರ ಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಆಕಾಶ, ಗಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿ ಎನ್ನುವವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ಚರ ಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಜಗತಿ ಪಂಚಭೂತಗಳು ಸೇರಿ ಏರ್ಪಟಿದೆ. ಪಂಚಭೂತಗಳಾದ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಅಚರ, ಚರವಾದ ಎರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಯೇತನ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಎರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗವಾಗಿರುವ ಆಕಾಶ, ಗಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿಗೆ ಜ್ಯೇತನ್ಯ ಏರ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಹಾಗೇ ಇಪ್ಪತ್ತೆದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಒಂದರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಬೆರೆತಿರುವ ಚರ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಜ್ಯೇತನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಜೀವ ಏರ್ಪಟಿದೆ. ಚರ ಪ್ರಕೃತಿ ಶರೀರರೂಪವಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿರುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ನಿವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮೆ ಅಂಶ ಆತ್ಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೀವಾತ್ಮವಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲಾ ಜಗತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮೆ ಜೀವರೂಪವಾದ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮರಣವಿಲ್ಲದ ಆಕಾಶ, ಗಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೇ! ಶರೀರಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವವೇ ಅಲ್ಲದೇ ಆತ್ಮ ಕೂಡ ಇದೆ. ಪಂಚ ಭೂತಗಳಾದ ಆಕಾಶ, ಗಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿದೆ, ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನಮ್ಮಂತೆ ಕರ್ಮವಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮೆ ಇಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಬಂದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವಿಲ್ಲದ ಜೀವಾತ್ಮೆ ತನ್ನ ಪಾತ್ರ ಮೋಷಿಸಬಲ್ಲನು. ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕರ್ಮವಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮೆ ನಿಗದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಶರೀರವಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮ ಗುಣಗಳಿಂದ್ದು ಮರಣ ಕೂಡ ಇದೆ. ಮರಣದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಕರ್ಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಜೀವಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು

ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಪ್ಪೇಲಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವಿಯು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಆತ್ಮವೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯೋಂದಿಗೆ ಆತ್ಮ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಪಂಚ ಭೂತಗಳು ಭೂಮಿ ಮೇಲಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಕರ್ಮ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಐದು ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂತೆ ಕರ್ಮವಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಆತ್ಮವಶಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜೀವಾತ್ಮ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮೋಷಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಭೂತಗಳನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭೂತ ಎಂದರೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯೆಂದು ಅರ್ಥ.

ಜೀವರೂಪವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಆತ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತಾ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕದಲಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವಾಗ, ಪ್ರಕೃತಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಆಕಾಶದೊಂದಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಅಂಶ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಶಭಾಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಕೃತಿ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೈವತ್ವ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಕೃತಿ ತತ್ತ್ವ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅತ್ಯ ಇತ್ಯ ಅಲ್ಲದ ನಮಂಸ ಕತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜೀವಾತ್ಮಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿ ಭಾಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ದೈವವಾಗಿ ಭಾವಿ ಸಲ್ಲದುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಜೀವವಾಯಿತು ಎಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲಿನದ್ದು ದೈವವಾಯಿತು ಎಂದು ಜೀವಾತ್ಮಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನುದಿಷ್ಟಿಸಿ ಶೀರೋ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಜಗತಿಯನ್ನು ಎರಡನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಐದು ಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಜಗಗಳಾದ ವಯ್ಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಮಾಯಿ ತಿಳಿಯಬಾರದು ಮಾಯಿ ಮೂಲವಿಲ್ಲ
 ಮಾಯಿ ವಾಯಿ ರಂಪವಾಯಿತು
 ಮಮತೆ ಜಡೆಹುಟ್ಟಿತು ಮಹಾದಹಂಕಾರಿಷ್ಠ
 ಅಸಿಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಖಂಡ ಖಂಡಗಳಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಸೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮೆ ತುಂಬಿರುವಾಗ, ಜಗತೀಯೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆ ತುಂಬಿದೆ. ಸರ್ವ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಷ್ಟು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಹಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ಮಾಯೆ ಎಂದು ಒಂದು ಮತದಲ್ಲಿ ಕರೆದಾಗ, ಮತ್ತೊಂದು ಮತದಲ್ಲಿ ಸಾತಾನ್ ಎಂದು, ಮತ್ತೊಂದು ಮತದಲ್ಲಿ ಸೈತಾನ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಸ್ತೀಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ಕೆಲವರು ಪುರುಷನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಮಾಯೆ ಸ್ತೀ ಸಂಬಂಧವಾದುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಅಂತವಾದ್ದರಿಂದ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಸ್ತೀ ಎನ್ನುವುದೇ ಸಮಂಜಸ. ಮಾಯೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರೂಪವಿಲ್ಲ. ಮಾಯೆ ಗುಣಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವುದಲ್ಲ. ಎಂತಹವರಾದರೂ ಅದರ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮೂರ್ತಿ ಗ್ರಹಿಸಲಾರರು. ಯಾರಾದರೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೇ ದುಸ್ಯಾಧ್ಯ, ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಯೆ ಮನುಷ್ಯರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ದೊಡ್ಡ ಜಾಣಿಗಳು ಸಹಿತವು ಇದು ಮಾಯೆ ಕೆಲಸವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ತಿಳಿಯವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಯೆಗೆ ಮೂಲವಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಯೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ರೂಪ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ವಾಯೆ ರೂಪವಾಯಿತು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಯೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಗುಣಗಳ ವಿಧಾನದಿಂದ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಮತೆ ಜೊತೆಹುಟ್ಟಿತು ಮಹದಹಂಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಈದು ಯ್ಯಾದು ಶಿಷ್ಟತ್ವದಾದ ಮಾಯಿಗೆ
 ದೊರೆತನಂಬು ಬಂತು ದುರಿತ ಮೆಷ್ಪಿ
 ಜ್ಞಾಂತ ಯೀಲ್ಲ ಮಾಯಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವಂತಾಯಿತು
 ಅಂಲ ಜೀವಹಂಗ ಅರ್ಕಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ : ಸರ್ವ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತಾ, ಆಯಾ ಶರೀರ ಆಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಕೃತಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಸೀಳಿಮೋಗಿ ಅಜರ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಐದು ಐದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಸೀಳಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆರೆತು ಚರ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಚಲಿಸುವ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿವೆಯೋ ತಿಳಿಯದೆ, ಅದರ ಮೂಲಯಾವಮಾತ್ರ ಅಧರವಾಗದೆ ಗುಣಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಯೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವವಿಧವಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದ ಮಾಯೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿನ ಜೀವಿಯ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಐದು ಇಪ್ಪತ್ತೆದಾದ ಮಾಯೆಗೆ ದೊರೆತನಂಬು ಬಂದಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಳೆ ಎಂಬಮಾತು ನಿಜವಾದರೂ ಅದು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಭಾವನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ಎನ್ನುವುದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾರಂತಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇರುವುದು ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಇಲ್ಲದ್ದು ಇರುವಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಭಾರಂತಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಮಾಯೆ ಇದ್ದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆಂತಿದೆ. ಕಾಣಿಸದ ಮಾಯೆಯನ್ನು, ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಭಾವನೆಗೆ ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಭಾರಂತಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಾಲಪಲ್ಲದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರಂತಿಯೆಲ್ಲ ಮಾಯೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಿರುವ ಭಾರಂತಿಯುತ ಮಾಯೆ ಎಲ್ಲಾ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಶರೀರಗಳು ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ತುಂಬಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಹುಟ್ಟಲ್ಪಟಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾ ಅಂಡ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದರೇ ಪರಮಾತ್ಮ (ದೊಡ್ಡದು) ಎಂದು, ಅಂಡ ಎಂದರೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಕೋಳಿ ಇದ್ದಂತಿದ್ದು ಒಂದುಸಲ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟಂತೆ, ಪರಮಾತ್ಮ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಒಂದುಸಲ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಕೋಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ ಎನ್ನುವಂತೆ, ಪ್ರಪಂಚ ಪರಮಾತ್ಮಗೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ತುಂಬಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ಇದ್ದು ಕಾಣಿಸಿದಂತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಯೆ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಭಾರಂತಿಯಪ್ಪು ಮಾಯೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಷ್ಟಾಯಿತು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ॥ ವಾಹ್ಯ ಅದರಶಕ್ತಿ ಯಾರಿಗು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
 ವಿಷ್ವಲಿಹಿ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಶ್ರೀವರಸ್ಸಮಾನಲಿಹಿ
 ಭಾರಂತಿ ಶಿಷ್ಟ ಬಿಲವೆಲ್ಲ ನುಂಗಿಹಾಕಿತು
 ಅಖಿಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರವನ್ನುವ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪವಾಗಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲವುದಕ್ಕು ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು. ಮಾಯೆಪೋಂದರ ಶಕ್ತಿ ಎಂಥಾದ್ದೂ ಯಾರಿಗು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅದರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಿಲುಕೆಸಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾಯೆಪೋಂದರ ಶಕ್ತಿ ಜಗತೀಯಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಗಳಾದ ವಿಷ್ಣು, ಈಶ್ವರ, ಬ್ರಹ್ಮರನ್ನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಮೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಗಬ್ರಹ್ಮರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ತಿಮೂರಿಕಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಭಾರಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದೇವರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಲಹಿನರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವರನ್ನಾದರೂ ತಾನು ಅಂದುಕೊಂಡರೆ ಜಾಘನ ಬಲವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಯೆ

ಒಂದರ ಬಲವನ್ನು ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂತಹವರನ್ನಾಗಿ ದರೂ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಾಯೆ ದೊಡ್ಡದೇ ಅಲ್ಲವೇ!

ಆ || ಬಲ ತಪ್ಪಿದಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಮೂರ್ತಿಗಳು
ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಹೊಂದಿ ಎಷ್ಟು ಕನಂತಿಲಿ
ಸೃಷ್ಟಿರಹಿ ಧರಿಹಿತು ಜಿಂತಿಹಿ ಜಿಂತಿಹಿ
ಅಂಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಸಮಸ್ತ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯೋಂದಿಗೆ ಇದ್ದೂ ಆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ವಿಷ್ಣು, ಈಶ್ವರ, ಬ್ರಹ್ಮ ಎನ್ನುವ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಗಳು ಕೂಡ ಮಾಯೆ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಯೋಗಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಮನಃ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರ ಗೊಂಡವರಾಗಿ, ಕನಸಿನಿಂದ ಎದ್ದವನು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಂತೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗು ಮಾಯೆ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳಿಗಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದವರಾಗಿ, ಇನ್ನು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳದೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಜಿಂತಿಸಿ ಜಿಂತಿಸಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ವಿಶ್ವರೂಪವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾದರು.

ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಗಳಾದರು ಮಾಯೆ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಪದ್ಯ ತೀಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ದೈವಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮಾಯೆ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದವರಾದಲ್ಲಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಬಿಡೆ ಮನಃ ಜೀತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಾಯೆ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಮೋಸಮೋಗಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿದು, ತಪ್ಪಿಮೋದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮನಃ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿರೂಪ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೇ ವಿಶ್ವ ಸೃಷ್ಟಿರೂಪ ಎಂದರೇ ವಿಶ್ವರೂಪ ಎಂದು ಅಧರ. ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದುವುದೆಂದು ಅಧವಾ ಸೃಷ್ಟಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆತುಹೋಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾಯೆಯಿಂದ ಜೀತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದವನು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರನು.

ಅ ॥ ಹಂಚ ಬೀಳಿಂಗೆಂಡ ಹಂಜರಂಜಬಿ ಯಹ
ಇಳ್ಳಿಯ ರಿಜ ಇದರಿಣಿ ನಿವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ
ಮಾತನಾಡುತ್ತದಯ್ಯ ಮಾಳೆಕ್ಕುಗೆಂಟ ಮಾತು
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮೂವರು ಮರುಷರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕರ ಮರುಷನಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಇದು ಭಾಗಗಳಾದ ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿ ಯಿಂದ ತಯಾರಾದ ಶರೀರವಿದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಎಗರಿಹೋಗುವ ವಾಯುವು (ಶ್ವಾಸ) ನಿವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ಗಾಳಿ ಶ್ವಾಸರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನ ರಂಧ್ರಗಳ ಮುಖಿಂತರ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ವಿಚಿತ್ರ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ :- ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಪಂಚಭೂತ ನಿರ್ಮಿತವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶರೀರವನ್ನೇ ಪಂಚರಂಗಿನ ಪಂಚರವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ನಿವಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶರೀರವನ್ನು ಪಂಚರವೆನ್ನುವುದು ನಡೆದಿದೆ. ಆಕಾಶದೊಂದಿಗೆ (ಶೂನ್ಯದೊಂದಿಗೆ) ತುಂಬಿರುವ ಮೂಗಿನ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಗರುತ್ತಿರುವ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹಂಸವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ವಾಸ ಚಲಿಸುವವೇಳೆ ಏಪರಡುವ ಶಬ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಬೆಲೆಯಳ್ಳ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಳೆಕ್ಕೆದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೋಲಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಅ ॥ ರಿಜ ಮಾತುಗೆಣಿ ಜಿತ್ತವಾಗಿವೆ
ಮಾತನೀಳಿಗೆ ಮಾತು ಇಳಿಗೊಂಡಿದೆ
ಹೊಳಿಕು ಹುಟ್ಟಿವಂತೆ ಏಹಿನುತ್ತಿದೆ
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಪ್ರತಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಶ್ವಾಸ ಪಕ್ಷಿಯಂಥಾದ್ದು ಎಂದಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ! ಆ ಪಕ್ಷಿ ಮಾಡುವ ಶಬ್ದ

ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆ ಶಬ್ದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ “ಸೋಹಂ” ಆಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ “ಸೋಹಂ” ಶಬ್ದದೊಳಗೆ “ಷಿಂ” ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರ ವಿಷಯ ತಿಳಿದವರು ಓಂ ಎನ್ನುವಶಬ್ದವು ಆತ್ಮದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಓಂ ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- “ಸೋಹಂ”ನಲ್ಲಿಯೇ “ಷಿಂ” ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ “ಮಾತಿನೊಳಗಿನ ಮಾತು” ಎಂದು ಪಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಹೊಳಪು ಹೊಂದಿದರಯ್ಯ ವನಿತೆಯಿರು ಗಂಡನಯ
ಹರಮು ರಿಜಾಗಾರಿ ಜಿಡಿಹೊಳಣಿ
ಹಿಡಿಯಲಾರದ ಕೊನೆಗೆ ಭ್ರಾಂತಿಗಳ ಹಾಲಾದರು
ಅಖಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಇಂದ್ರಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. “ಷಿಂ” ಕಾರವನ್ನು ತಿಳಿದ ಸ್ತೀ, ಮರುಷರೆಲ್ಲರು ಅದು ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಧ್ಬಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆಮೊಂದಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೊನೆಗೆ ಬಹಳಜನ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಹಣ್ಣ ತರವಲ್ಲಿ ಹಾತಾಳಿದಂತಹ
ಬ್ರಹ್ಮ ಹಣ್ಣಿಣಕ್ಕೆ ಏರ್ಥಿಸಿದೆ
ಬ್ರಹ್ಮಿಗಿಳಿ ಬಣ್ಣ ಅದರ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು.
ಅಖಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ:- ಕೊಲಿಮೆ ಶಾಖಿಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಚೀಲ, ಜೀಲಕ್ಕೆ ಕದಲಿಸುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕದಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಅನುಸಂಧಾನವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೋ, ಹಾಗೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿನ ಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿಗೆ, ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ನಾಡಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು

ಕದಲಿಸುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದೇ ಶ್ವಾಸಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಮ ಗಿಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪರಮ ಗಿಳಿ ಎನ್ನುವ ಶಕ್ತಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಪಾಳ ಸಾಫನದವರೆಗು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಭ್ರಮೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮರೆಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಶ್ವಾಸಕ್ಕಿಂತ ಪರವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ, ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಆ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರ ಕಮಲದಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರ ಕಮಲದವರೆಗು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಶಕ್ತಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಆತ್ಮದರ್ಶನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

**ಅ ॥ ಹಾಧ್ಯಹಂಡುಖಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಹಾಮಂತನಾದರು
ಹರ್ಷಶಾಂತ ಹಂರ ಹಾತ್ಮನಾದರೆ
ಮೋಹ ವಿರುತ್ತದಯ್ಯ ಮೋಹಣ ತಾಂತಾಮಣಿ
ಅಷಲ ಜಿಜಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯಕೇಳು. ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ನಮಗಿರುವ ಧನಿಕತ್ವಕ್ಕಾಗಲಿ, ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕಾಗಲಿ ಒಳಗಾಗುವುದಲ್ಲ, ತಿಳಿಯುವುದಲ್ಲ. ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದವರಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ಸಮವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರುವವರಿಗೆ, ಚೈತನ್ಯವಾದ ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಮೋಹ ಹೊಂದಬಹುದು. ಮೋಹವೆನ್ನುವ ಕನ್ಯೆ ಧನಿಕರಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲಿಂದು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಪರಮ ಸುಖವನ್ನನು ಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಅ ॥ ಅಂತಿಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಜಾರಿಹುಗೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟ
ಜಿಂತೆಂಬುದ ಗುರುವಿನ ಹೇಳೆ ಮಾಡಿ
ಹಣ್ಣುಹಿಡಿದು ಮುಕ್ಕಿ ಹಣ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು
ಅಂಲ ಜಿಂಪಂಗ ಅಶ್ವಾಸ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಶ್ವಾಸ ಜೀವಿಯಾದ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಕೇಳು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ ಉಪವಾಸಗಳು, ಪ್ರತಿಗಳು, ಯಜ್ಞಗಳೆಂದು ಚಾದಸ್ತಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಮನಸ್ಸೊಂದರ ಜಿಂತೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೋಗುವಂತೆ ಗುರುವಿನಿಂದ ಜ್ವಾನ ತಿಳಿದವನಾಗಿ ಗುರುವಿನೊಂದರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಯೆ ದಾಳಿಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ದೇವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯೋಗ ಆಚರಿಸದೆ ಯಜ್ಞಗಳೆಂದು, ವೇದಧ್ಯಾಯನಗಳೆಂದು, ತಪಸ್ಸುಗಳೆಂದು ಧರ್ಮವಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಂದಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರರು.

ಅ ॥ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತ ಎಣ್ಣು ಮೂರಿಂಜೀರ್ ಆದರೆ
ದಿಷ್ಟುತನವನ್ನು ಬೀಳಿಸಿದರು ಸಿದ್ಧಿಯಾದರು
ಸಿಕ್ಕದಯ್ಯ ಅಲ್ಲ ಬೀಳರ ಮತ್ತಾಗಿ
ಅಂಲ ಜಿಂಪಂಗ ಅಶ್ವಾಸ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಎರಡನೆ ಆಶ್ವಾಸಿಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆಶ್ವಾಸ ಕೇಳು. ಮೋಕ್ಷ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳಜನ ಆಶಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತಳಂತೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವೇಹ ಬೇಕೆಂದರೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹೀರೋಗಳಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ತಾಪತ್ರಯ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಹೀರೋಯಿನೊನಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತ ಸಿಗುವಳಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸತ್ಯಪ್ರವರ್ತನೆಗಳಿದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟೋ ಭಕ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೂ, ನೀನು ಹೊರತು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು

ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ, ಮುಕ್ತಿ ಅಪ್ಪು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರುವುದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳಜನ ದೃವರ್ಮಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ತಾವು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಮುಕ್ತಿ ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೇಸರಗೊಂಡು, ಸಿಗದ ದ್ವಾರ್ಶೆ ಹೀಗೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ದೈವವನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದವರು ಹೊಡ ಇದ್ದಾರೆ.

ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮುಕ್ತಿ, ದೇವರಲ್ಲೇಕ್ಕಾಗುವುದೇ ಮುಕ್ತಿ. ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಪ್ಪು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಸುತ್ತಾ ಮಾಯೆ ಆವರಣವೋಂದರ ಗುರುತಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಳಿ ಇರುವಂತೆ ದೇವರ ಸುತ್ತಲೂ ಮಾಯೆ ಇದೆ. ದೇವರನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡವರೆಲ್ಲರನ್ನು, ದೇವರ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಮಾಯೆ, ಎಷ್ಟೋ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಅವನಲ್ಲಿನ ಸಹನೆ ನಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕೆಲವರು ಬೇಸರಗೊಂಡು ದೇವರ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಪ್ಪು ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ, ಎಷ್ಟೋ ಮನೋ ಜೋಡನೆಗಳು ಬಂದರೂ ಭಲಬಿಡದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವನನ್ನು ಮಾಯೆ ಏನು ಮಾಡಲಾರದು. ಮುಕ್ತಿ ತಪ್ಪದೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಅ ॥ ತಾಮನವನ್ನು ಜಿಡಿ ತತ್ತ್ವವು ಕಾಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ¹
ರಾಜನವನ್ನು ಜಿಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮುಕ್ತಿ
ಹಾತ್ಮಿಕ ವೀರಭಾಷ್ಯ ನಾಧನವಾಗಿಷ್ಟು
ಅಖಿಲ ಜಿವಹಂಗ ಅತ್ಯಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಾಸವಿರುತ್ತಿರುವ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಹನಿಸ್ತಿಗಳು ಜೀವಿಯನ್ನು ಕಾದುಕೊಂಡಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು. ಇಸ್ಲಾಂ ಮತದಲ್ಲಿ ಸೃತಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೈಸರವಮತದಲ್ಲಿ ಸಾತಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದೆ, ಇಂದೂಮತದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ವಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಸರ್ವ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ

ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಪರಿಕರದಂತೆ ದೇವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ವ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಡೆಸುವ ಯಂತ್ರಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ಪಾತ್ರ ಸ್ಪಳ್ಪ ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಾತ್ರ ಸ್ಪಳ್ಪ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ದೇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಮಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಾಗ್, ಮಾಯೆ ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಲಗ್ಗಿವಾಗುವಂತೆ, ದೇವರಕಡೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಕಡೆ ಲಗ್ಗಿವಾಗ ದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಾಯೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಯೆಂದರೇ!

ವಾಯೆ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ, ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿನಿಂದಿದೆ. ಮೂರು ಗುಣಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗ 108 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭజಿಸಲಬ್ಬಣಿದೆ. ಆ ಗುಣಭಾಗಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಒಂದು ತಾಮಸ, ಎರಡು ರಾಜಸ, ಮೂರು ಸಾತ್ತಿವ ಎಂದು ಇವೆ.

ಮಾಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂರು ಗುಣಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ್ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾತ್ತಿವ ಕವೆನ್ನುವುದು ಉಳಿದ ಎರಡು ಗುಣಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ಪಳ್ಪ ಉತ್ತಮವಾದುದಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾತ್ತಿವ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಸ್ಪಳ್ಪ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾನು ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆಂದು ಭೂಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾದ ದೇವರ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುವುದು ಯಾವ ಗುಣವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾತ್ತಿವ ಗುಣದಿಂದ ಉಂಟಾದ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾರ್ಗ ಪರಮಾತ್ಮಾದಲ್ಲಿದೆ, ಉಳಿದ ಅನ್ಯದೇವತೆಗಳದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವೇ ಆದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಒಂದರ ಮಾರ್ಗ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸಾತ್ತಿವ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಯಾದಂತೆ ಭೂಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ರಾಜಸದಲ್ಲಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು, ತಾಮಸ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಡದಿದ್ದರೇ ನಿಜದೈವಮಾರ್ಗ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವರು ತಪಸ್ಸುಗಳಿಗು, ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಗು ಸಾತ್ತಿವ ಗುಣಗಳಿಂದ್ದು ಅನ್ಯ ದೇವತಾರಾಥಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತೆಕೆಲವರು ಸಾತ್ತಿವ ಭೂಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು

ಯಜ್ಞಗಳು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ವೋಕ್ಸೆ ಹೊಂದಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾತ್ತಿವ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಯಿಂದು ಭೂಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜಸದ ಹೆಸರು ಪ್ರಶ್ನಾತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ, ತಾಮಸ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಗುಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮೂರು ಗುಣಭಾಗಗಳು ಮಾಯೆಗೆ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮುಕ್ತಿ ದೂರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅ ॥ ಮನ್ತ್ರಾನ್ಯಃ ಜಾರಿಜಣಿ ಮಾಮಕಾರವಣಿಽದಿ
ಮುನಿಗಳು ಕೆಲವರು ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಖೀರಾದ್ವಾರೆ
ವರಮಂ ಫೀರವಕಾಳಲು ನಂಬಬಾರದಾ ಮಾತು
ಅಷಿಲ ಜಿಜಂಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮೂವರು ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಮದ್ಯದವನಾಗಿ ಪೂಜ್ಯನಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ನರನು ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಅಂತರಂಗ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸದೆ, ಹೋರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾಗಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವಿರುವ ಮನಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಂದರ ವಿವರ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ತಮ್ಮ ಭಲದಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಾರಿಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಚಲಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವಿರುವುದು. ಅದರ ಚಲನೆಯಲ್ಲವು ಗುಣವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಗುಣವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಯಿಸಲಾರದೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಎನ್ನುವ ಅಹಂ ಹೋಂದಿ, ನನ್ನದು ನನ್ನವರೆನ್ನುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ, ಗುಣಗಳ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಹಮೌನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಗುಣ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಜಾಪಕ ತಂದಾಗ, ಅಹಂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದರೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ, ಕರ್ಮಯೋಗ ಎರಡು ಆಚರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದವಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ಮನಿಗಳು ಸಹಿತ ಇವುಗಳ

ವಿವರ ತಿಳಿಯದೆ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಸಾಧಾರಣವ್ಯಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಯಿಸಿದ್ದಾನೆಂದರೇ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆ ॥ ವೀದಲು ಮನಸ್ಸು ಜಯಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯಯೋಧರವಿಂದ
ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಧರಣ ಹಂಡಶೀಸಿದರೂ
ಹುಡುರದೆ ಮನಸ್ಸು ನಾಯಿಯಂತೆ ಜಾಲನ್ತ್ರದೆ
ಅಱಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ:— ಸಮಸ್ತ ಸಚೀವ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ನವಿ ಶಿಶಿ ಪರ್ಯಾಂತರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅವಯಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಯಿಸುವುದರಿಂದ ಯೋಗ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಂದು, ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯತ್ವದೆಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ಅದೇಯೆಂದು, ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮೆ ನಿವಾಸ ಇವೆಯೆಂದು, ಮೊದಲು ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮನಾಶವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮೆ ತಿಳಿಯತ್ವಾನೆ. ಈ ವಿಧಾನ ತಿಳಿಯದೆ ಮನಸ್ಸಿನ ತಂಟಿಗೆ ಹೋಗದೆ, ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕದೆ, ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಎಪ್ಪು ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗಳು ಮಾಡಿದರೂ, ಎಪ್ಪು ಮಣ್ಣಕ್ಕೆತ್ರಗಳು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೂ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲದೆ ನಾಯಿಯಂತೆ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದ್ವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಿದ್ದ ಆತ್ಮವ್ಯೋಂದರ ಅನುಭೂತಿ ಯಾರಿಗು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ ॥ ನಾಯಿಯಂತ ಮನಸ್ಸು ಹಿಂಜಿಯ ಮಾಡಿ
ಸಿತಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಧೃತಿ ನಿಷ್ಠಿಸಿದರೇ
ಹಂಡರ್ಯೋಕ್ಕು ಬ್ರಿಹಂ ಭಾವವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ
ಅಱಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :— ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಜೀವಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಮನಸ್ಸೊಂದರ ವಿಷಯ ಅದರ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ವಿಷಯದ

ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲದೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಬದಲಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಬೇಡವೆಂದು, ಸ್ವಲ್ಪಸಮಯ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡವೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ, ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಗು, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಮನನ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಂಚಲ ಹೊಂದಿದ ನಾಯಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಿಯಂತ ಚಲನೆ ಹೊಂದಿದ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ವಿಷಯಚಿಂತನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮನೋ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕ್ಷಣಿ ಮಬ್ಬಿಗಳ ಮಧ್ಯ ತಲೆಯೊಳಗಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮಪೂರ್ವಂದರ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸೊಂದರ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಹಂಕಾರಗಳು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊದಲಿನಿಂದ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸೊಂದರ ಆ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಒಳಗಿನ ಆತ್ಮ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದೇ ಯೋಗ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಆ || ಆಗ ಆತ್ಮನಾಲ್ಕು ಅಧಿಕ ವಿಶ್ವಾಂತಿಯನ್ನು
 ಹೊಂದಿ ಜಂಚಲದಾಲ್ಕು ನಿಂತುಹೊಳೆಗಾ
 ಗಾಜಿಯಲ್ಲದ ದಿಂಡವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ
 ಅಂಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಹೂವಿನಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಾಗಿ ಅಡಗಿರುವ ದಾರದಂತೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದೆ ಶರೀರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಮನಸ್ಸೊಂದರ ಚಂಚಲತೆ ನಿಂತುಹೋದಾಗ ಗಾಳಿ ಇಲ್ಲದಕಡೆ ದೀಪ ಕದಲದ ಬೆಳಗಿದಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಿರತ್ವ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ ಕದಲಿಕೆಗಳು ಶೂನ್ಯವಾಗಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾಗಲಿ, ಒಳಗಿನ

ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಾಗಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮನೋಸ್ತಬ್ಧತೆ ಏರ್ಪಟುವುದು ಬುದ್ಧಿ ಮುಖಾಂತರ ಜೀವಿಯ ಅನುಭವಿಸುವ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲದಂತೆಹೋಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಏರ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಏನೂ ಒಂದು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲದ ಜೀವಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮನೋಸ್ತಬ್ಧತೆ ಉಂಟಾದ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗೆ ಅರ್ಥ ಮೊದಲ ಆತ್ಮವಾದ ಜೀವಾತ್ಮಯಿಂದು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆ ॥ ದೃಷ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬಿದ್ಧರೇ ಸುಖವೆಂದು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ¹
ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಬಿದ್ಧರು ಮಮತೆ ಜಡವುದಿಲ್ಲ²
ದೃಷ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಂಹಂತಂ ನೋಡುತ್ತದಯ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ
ಅಂಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರಾಂತರಗ್ರಾತಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೊಗಳಲ್ಪಡುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಐದು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿವೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆ. ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಲ್ಲವೆಯೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ, ನಾಲಿಗೆಗೆ ರುಚಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆ. ಮೂಗಿಗೆ ವಾಸನೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆ. ಹಾಗೆ ಕವಿ, ಚರ್ಮಾಗಳಿಗು ಶಬ್ದ, ಸ್ವರ್ಥಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಐದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿರುವ ಐದು ಗ್ರಾಹಿತಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಐದು ದೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೃಷ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬಿದ್ಧರೇ ಸುಖವೆಂದು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಯೋಗವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಆಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಒಳಗಿನ ಗುಣಗಳ ಮನಸ್ಸದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸದೆಹೋದರೆ, ನಾನು ಎನ್ನುವ ಅಹಂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದ ಸುಜ್ಞಾನಿ ಹೊರಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಒಳಗಿನ ಗುಣಗಳ ವಿಷಯಗಳೆರಡನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸದೆ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ

ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅತ್ಯ ಹೇಳಿಗಿನ ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು, ಇತ್ತೀಚಳಿಗಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಎರಡನ್ನು ಅಂಟಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳವರೆಗು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ, ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಂಟಿನೋಡಯ್ಯ ಸುಜ್ಞನಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅ ॥ ಎರಡು ಗಿರಿಗಳ ಮಧ್ಯ ರೇಖಾತ್ಮ ಎನ್ನುವ ಜುಕ್ತೆ(ಎಂದು)
ಜುಕ್ತೆ ನಡುವಿ ಇರುವ ಸುಧಿಪುರಂಬು
ಹರಿದಂತಹ ನೋಡಿ ಹರಿಹರನಾಳಿಯವನು
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಮಧ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರನಾಡಿಗಳ ಮಧ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ಇದೆ. ಆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಶರಹಿತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಅಡಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲದು.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ಎರಡು ಗಿರಿಗಳೆಂದರೇ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರ ನಾಡಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ನಾಡಿಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಂತ ಇವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರನಾಡಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿದಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ನಕ್ಷತ್ರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೇವತಿಯನ್ನುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಕಾಶ ಇರುವುದು. ಹಾಗೇ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ನಾಡಿಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಂತ ಪ್ರಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ರೇವತಿ ಚುಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಹೋಲಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯೋಳಿಗೆ ಜ್ಯೇಶ್ವನ್ಯಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅದೇ ನಾಶವಿಲ್ಲದ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಮೃತ ಪುರವಾಗಿ ಹೋಲಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆವಾದವನಿಗೆ ಆತ್ಮಯೆಂದರೆ ಏನೋ ಯಾರೋ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುರದಲ್ಲಿ ನೋಡು ಪುರಹರನಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಆತ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವನೇ ಆತ್ಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮ ಮರಹರನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಇ ॥ ಮನಸ್ಸು ನಿಳ್ಳಿಹಿ ಯಾಮನ ಮರ್ದಾಪು ತಿಜದರೆ
ತನ್ನ ಹುರಾಕ್ಯತಂಬು ತಣ್ಣಿಹೋಗಿ
ಹರಮ ಯೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ದಾಲಿ ಕಣ್ಣಿನು
ಅಂಲ ಜೀವಹಂಗ ಆತ್ಮಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಅಶಿಲ ಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೂಡಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ ಕೇಳು. ಅತಿ ಧ್ಯಾದವಾದ, ಬಲವಾದ, ನೀಚವಾದ ಮತ್ತು ಚಂಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜಗತಿಗೆ ಯಮನಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ತನ್ನ ಮೂರ್ವಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲವೂ ತೊಲಗಿಹೋಗಿ ಮರುಜನ್ಮ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದುದು ಕರ್ಮ. ಕರ್ಮ ಎಂದರೆ ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳು. ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಸುಖ, ಪಾಪದಿಂದ ಕಷ್ಟಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳು ಮಿಶ್ರಮವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳು ಮಿಶ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಮಲೋಕವೆಲ್ಲಿರುವುದು, ಯಮನು ಎಲ್ಲಿರುವುದು, ಯಮಕಿಂಕರರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿದ ನಂತರ ಅದರ ಮಹಿಮೆ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಆಗ ಆತ್ಮವೇ ಯಮನಾಗಿದ್ದಾನೆನ್ನುವ ಯಥಾರ್ಥ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆತ್ಮ ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಜಾಳನಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಅಗ್ನಿ ಮೂರ್ವಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡವನು ಯೋಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಯೋಗ ದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೇ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನವಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ನವಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವವನು ಆತ್ಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಯಮನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಯಮನ ಮರ್ಮ ತಿಳಿಯುವುದೆಂದು ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀವಿಯು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನಂತರ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕವಾಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಶರೀರ ಇಲ್ಲದೇ ದೇವರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕವಾಗುವುದನ್ನು ಪರಯೋಗವೆಂದು (ಪರಮ ಯೋಗವೆಂದು) ಹೇಳಲಬೇಕಿದೆ. ಪರಯೋಗವೆಂದರೇ ಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದು ದೆಂದು ಅರ್ಥ. ಆತ್ಮಗಿಂತ ಪರವಾಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕವಾಗುವುದನ್ನೇ ಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ಪರವಾಗಿರುವ ಪರಮಯೋಗವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆ ॥ ಮಂಡಲಗಳ ಮೂರರ ಘರ್ಣಣ ಫೋಡರ
ಕರ್ತೀಯನ್ನು ಹೊಣ ಜಂಧ್ರಕಾಂತಿಯಣ್ಣ
ಕಾಂತಿಯಣ್ಣ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿದರೆ ಯೋಗವು
ಅಣಿಲ ಜಿಎಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜನರ ಜನಗಣತಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಆಧಾರವಾಗಾಗಲಿ ಹೋಬಳಿ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ನಿವಾಸಿಸುವ ನಾವು ಇಂತಹ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಸ್ನ(ವಿಳಾಸ) ಇದೆ. ಶರೀರದೊಂದಿಗಿರುವ ನಮಗೆ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ, ಶರೀರದೊಳಗೆ ಜೀವಾತ್ಮನಾದ ನಾವು ನಿವಾಸಿಸುವ ಅಡ್ಡಸ್ನ ಕೂಡ ಇದೆ. ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಉರಿನಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತೇವೆನ್ನವಂತೆ, ಒಳಗು ಕೂಡ ಇಂತಹ ಉರಿನಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜನ

ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ, ವಿಶ್ರೋಣವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಏಪ್ರಡಿಸಿದಂತೆ, ಶರೀರದೊಳಗು ಕೂಡ ಗುಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನನು ಸರಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗಿರುವ ವಿಶ್ರೋಣವನ್ನನುಸರಿಸಿ, ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳು ಏಪ್ರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೇ. 108 ಗುಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರೋಣ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಹೋಬಳಿ ಅನ್ನತ್ವದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಹೋಬಳಿಗಳು ಮೂರು ಇವೆ. ಈ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳು ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದು ಚಕ್ರದಂತ ಸುತ್ತಳತೆಹೊಂದಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೇ ತ್ರಿಗುಣ ಮಂಡಲಗಳಿಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿವಾಸವಿರುತ್ತಿದೆ. ಆತ್ಮ ನಿವಾಸವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು, ಗುಣಗಳು ನಿವಾಸವಾದ ಮೂರು ಮಂಡಲಗಳ ಸ್ಥಳವನ್ನು, ನವಿಲುಗರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದುಂಡನೆ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆತ್ಮವ್ರೋಂದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಜೋಡಣೆ ಒಂದು ನವಿಲುಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನವಿಲುಗರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಮೇಲೆ ಧರಿಸಿ, ಇವು ತಲೆಯಲ್ಲಿವೆಯಿಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿವಾಸವಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶವಂತವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಆತ್ಮವೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವುದು ಕೂಡಾ ಆತ್ಮವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಚಿಹ್ನೆಯಾದ ಚಂದ್ರನೋಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಆತ್ಮ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯೋಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ರತ್ನವು ಹದಿನಾರು ಹೊಳಪುಗಳೋಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರತ್ನವನ್ನು ಸಾಣಿ ಹಿಡಿದರೆ ಹದಿನಾರು (ಸಮತಲವಾಗಿ) ಸಾಣಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ರತ್ನವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೂ ಹೋಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಫೋಡಶ ಕಳೆಗಳರತ್ನ ವೆನ್ನತ್ತಿದ್ದರು. ಹದಿನಾರು ಒಳಪುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕಾಂತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಆತ್ಮವ್ರೋಂದರ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾಶಹೊಂದಿದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಗೆ

ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಬೀರೆತರೆ ಯೋಗ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಗಿಂತ ಮುಖ್ಯ ವಾದುದು ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವೆಂದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಲಗ್ನ ವಾಗಬೇಕೆಂದು, ಅದನ್ನೇ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನವಿಲುಗರಿ ಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಆವರಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಣ್ಣ ಬಹಳ ಗಾಢವಾಗಿ, ಕಪ್ಪಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಗುರುತಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆ || ಮೂರು ಹಣ್ಣಗಳು ಉತ್ತಿ ಮುಲೈಂಡುಕ್ಕಾಳು ತುಗಿ
ಮುಖುರಿಹಿ ಹಾವಿರ ಹಂಗಮಾಲ ವೇನೋ
ತಿಳಿಯಲಾರದ ಯೋಗಿ ಘನವೆಣಾದನಯ್ಯ
ಅಷಿಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಚಿಕ್ಕ ಇರುವೆಯಲ್ಲಿಯು, ದೊಡ್ಡ ಆನೆಯಲ್ಲಿಯು ಒಂದೇ ವಿಧಾನ ಹೊಂದಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು, ತಾಮಸ, ರಾಜಸ, ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಎನ್ನುವ ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳು ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ತಾಮಸರು, ರಾಜಸರು, ಸಾತ್ತ್ವಿಕರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜಿಗಳು ಗುಣಗಳಿನ್ನುವ ನದಿ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಗೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವ ಮೂರು ಗುಣಗಳಿನ್ನುವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿಹಾಕುವ ಆತ್ಮ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲದಕ್ಕು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಮೂರು ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಮೋದ ಅವರ್ಯಾರಿ ಗಾದರೂ ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವುದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ಯಾರಾದರೂ ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ ಆತ್ಮವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗು ಸಂಗಮಾಲವು ಆತ್ಮವಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮ ಮೂರಕ್ಕು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದಂತಾದ್ದು. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಗಳು ಸೇರುವಸ್ಥಳ ದಲ್ಲಿರುವ

ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದವನು ಎಂದಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿ ಆಗಲಾರನು.
ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯದವನು ಘನನಾಗಲಾರನು.

ಆ || ಮಾತುಗಳು ಬಹುಕಲಪು ಮರ್ಮಜ್ಞರನ್ನು ತಿಳಿ
ಅವರೊಂದಿಗೆ ಭೇದ ವಾದವಾಡಿ
ಅನೆಯನ್ನು ನಾಯ ಕಜ್ಞಲೋಣುವ ಹೀಂದವು
ಉಂಲ ಜೀವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗು ಶಕ್ತಿ ಹೊಡುತ್ತಾ ಯಾರಿಗು ತಿಳಿಯದಂತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಷು. ಮರ್ಮಜ್ಞರು ಎಂದರೇ ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವರು ಅಥವಾ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದವರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ರಹಸ್ಯ, ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ತಾನು ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಡುಕಿ, ತನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತನಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಅಥವಾ ತನಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾ. ಶರೀರ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ತನಗೆ ತಿಳಿಯದೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಞನು ಎಂದರೇ ತಿಳಿದವನು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಮರ್ಮಜ್ಞನು ಎಂದರೇ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವನೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ತನಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಜನ್ಮಜನ್ಮಗಳಿಗು ತನ್ನ ಹಿಂದಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೆಲವರು ಮಾತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಲಿತವರು, ಕವಿಗಳು, ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ವಾಕ್ಯಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಬೇಧವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾತುಗಳ ಸ್ವೇಮಣ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ ಯೋಗಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೊರ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಜನ ಪಂಡಿತರು ತಿಳಿಯದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಉಂಟಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೊನೆಗೆ ತಾನೆ ಆತ್ಮಯೆಂದು, ಸಾಧನೆ ಫಲ ಅದೇಯೆಂದು, ಒಬ್ಬರ ನಂತರ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯದವರು ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮ ರಹಸ್ಯವಾದುದೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವನು ಒಬ್ಬನಿದ್ದರೂ ಅವನು ಸಾವಿರಜನರ ವಾದನೆಯನ್ನಾದರು

ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿಗೆ ಹೊರತು ಆತ್ಮ ಯಾರಿಗು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದವನು, ತಾನು ಬೇರೆ ಆತ್ಮ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆಂದು, ಶರೀರದೊಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಆತ್ಮ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವಾಗ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಯ ಮೊನೆಯಪ್ಪು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ತಾನು ಇದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಮರ್ಮಜ್ಞರ ಬಳಿ ಪಂಡಿತರು ತೋರಿಸುವ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಆನೆ ಮುಂದೆ ನಾಯಿ ಬೋಗಳಿದಂತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆ || ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಷುನಃ ದೇವ ಹಿಂದ್ರಾಂತ
ಮಾರ್ಗದಳ್ಳ ಮನಸ್ಸು ನಡೆನಲಾರದೆ
ಮಾತು ಕುಂಬಾರಮನೀಯ ಮಹಿಳೋರೆ ಜಂದಂಬು
ಅಣಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿಯು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಮುಸ್ತಕಗಳು ಓದಿಯೋ, ಅಥವಾ ಕೆಲವರ ಬೋಧಕರ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಯೋ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಮಾತುಗಳ ರೂಪವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಿ ಮುಜ್ಜೀಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತನ್ನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ತನ್ನದು ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವೇ ಆದಲ್ಲಿಯೂ, ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಾಗಲೇ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆಂದು, ಆ ದೇವರನ್ನು ಹೊರತು ಉಳಿದವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬಾರದೆಂದು, ಮಾತುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧವಾದ ಜ್ಞಾನವೆನಿಸಿಕೊಂಡವನು, ತಾನು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ದೇವರ ಧ್ಯಾಸ ಮರೆತು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮಾಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾಲುಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಉರಿನ ಯಜಮಾನನಾದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲ ಮೊಜೆ ನನ್ನ ಮುಖಾಂತರವೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಿಲ್ಲರೆ ದೇವತೆಗಳ

ಮೂರುಕೆಗಳಿಗೆ ಚಂದಾಕೇಂಡಪುದು ಮುಂತಾದದವು ನೋಡಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದ ಜಾನ್ ಸರಿಯಾದುದಾದರೂ, ಅದು ಮಾತನಾಡುವವರೆಗೇ ಹೊರತು ಆಚರಣೆವರೆಗು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ತಿಳಿದಪ್ಪು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆ ಹಸಿವು ತೀರುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿದ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನತ್ತೇವೆ ಹಸಿವು ತೀರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಷಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಟ್ಟು ರುಬ್ಬಿ ಸೋಡಾಪುಡಿ ಬೆರೆಸಿ ಅಗಲವಾದ ಎಂಜಿನ ಮೇಲೆ ಅಗಲವಾಗಿ ರುಬ್ಬಿದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಹೊಯ್ದು ಹರಡಿದರೆ, ಬಲೆಯ ಅಗ್ನಿಗೆ ಎಂಚು ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹಿಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ದೋಸೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು, ರುಬ್ಬಿವು ದರಲ್ಲಿಯು ಸೋಡಾಪುಡಿ ಬೆರೆಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಕೊನೆಗೆ ಎಂಜಿನ ಮೇಲೆ ಸುಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಭವ ಇದ್ದಾಗಲೇ ದೋಸೆ ತಯಾರಾಗಿ ತಿನ್ನಬಲ್ಲೆವು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಮಾತುಗಳವರೆಗೇ ದೋಸೆಯಾದರೇ ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಅನುಭವಿಸಲಾರೆವು. ವೇದಾಂತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಚರಣೆಯಿಲ್ಲದ ಜಾನ್ ಕುಂಬಾರನಮನೆಯ ಸೋರೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಜೀವನದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ || ದಾರುಣಾದಿ ಯೋಗಿರ್ವಾ ದಾಲಿ ಅಲಿತಯೋಗಿ
ಶಿರಹ್ನಿಂಣಿ ನೇರಿ ಶರಿರ ಮರೆತು
ತಾನು ತಾನೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಖಲ್ಲಿದಂತಿಂದ್ದು
ಅಣಲ ಜೀವನಂಗ ಆಕ್ಷಾಲಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಅದ್ವೈತಾದಿ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಾನು ಒಬ್ಬನೇಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನೀನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದ್ದ ಜೀವಿಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಶರೀರವನ್ನು ಕದಲಿಸುತ್ತಾ, ನಡೆಯುವ ಯಾವ ಕರ್ಮಕೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಮನಸ್ಸಿಗಿರುವ ತನ್ನ ಎರಡು ವಿಧಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮೂರು

ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವನಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ, ಅದರಪ್ರಕಾರ ಶರೀರವನ್ನು ಮರೆತುಹೋದಾಗ ತಲೆಯಲ್ಲಿನ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಹೊರಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಲಿ, ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಗುಣಪರಂಪರೆಗಳಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಸಲು ಶರೀರವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ತನ್ನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ತಾನು ತಾನೆಂದು ಬೋಧಿಸುವ ಅಹಂಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಅಡಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬುದ್ಧಿ ಕೇವಲ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಶರೀರವೊಂದರ ಧ್ಯಾಸ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ತಾನೆನ್ನುವ ಅಹಂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ದಾರುಣಾದಿ ಯೋಗ - ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ

ಮೇರು ಪರ್ವತ ಸೇರಿ - ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ

ತಾನು ತಾನು ಎನ್ನುವ - ನಾನು ನಾನೆಸುವ ಅಹಂ

ಮೂರು ಯೋಗಗಳು - ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ, ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ

ಮನಸ್ಸಿಗಿರುವ ಏರಡು ಕಾರ್ಯಗಳು - ಹೊರಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ, ಒಳಗಿನ ಗುಣಗಳ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು.

ನಾನು ಮರೆತು - ಶರೀರವನ್ನು ಧ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ : - ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಬೆನ್ನು ಹುರಿ (ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ) ಎನ್ನುವ ಮುಖ್ಯ ನರದಲ್ಲಿ ಏಳು ನಾಡಿಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವೆ. ತಲೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಗುದಸ್ಥಾನದವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕುಂಡಲಿಯಲ್ಲಿನ ಏಳು ನಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಪರವರ್ತಗಳಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಡಿಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮೇರು ಶಿಖರವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ನಾಡಿಕೇಂದ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವುದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡನಾಡಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪರವರ್ತಗಳಲ್ಲಿ

ದೊಡ್ಡದಾದ ಎತ್ತರವಾದ ಮೇರು ಪರ್ವತದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮೆದುಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ.

ಆ ॥ ಅಂತಕ ಯೋಗಿ ದುನಃ ನವನಿ ಜನಿಸುವುದಿಲ್ಲ¹
ಬಿಷ್ಟೀಭಯಲು ತನಗೆ ಹಣ್ಣಿವಾಯಿತು
ಕೈಳಂತನ್ನು ಜಣ್ಣಿ ಹಂನ ಗುಣಿಗೆ ಹೇಯತ್ತದಾ
ಅಂಲ ಜಾವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾಬಾಧರ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಣುವಣುವಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ವಿಧಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಬುದ್ಧಿ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದ ಯೋಗಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಎನ್ನುವ ಶಕ್ತಿ ಉದ್ಘವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸುಧುವುದು ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಲಭಿಸುವ ಅಗ್ನಿ. ಯೋಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮವನ್ನು ಸುಧುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಬಿಡದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕರ್ಮಶೇಷ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು. ಕರ್ಮಶೇಷ ಇಲ್ಲದವನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೇಯಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವನು ಜನ್ಮಗಳು, ಮರಣಗಳು ಇಲ್ಲದ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲೇಕ್ಕೆವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ ತಿಳಿದು ಆತ್ಮವೋಂದರ ಅನುಭವ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಿಳಿದ ನಂತರ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆನಂದಗಳಿಗಿಂತ ಅತೀತವಾದ ಆನಂದ ಆತ್ಮಾನಂದವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಂಸ ಕೊಳ್ಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕುಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರದಹಾಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿ ತನ್ನ ಯೋಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಾನಂದ ತಿಳಿದವನಿಗೆ ಕರ್ಮಮುಗಿದ ನಂತರ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟು, ಶರೀರದ ಹೊರಗೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಅ ॥ ದೇವತೆಗಳೆತಕ್ಕ ವೀರಗಳೆತಕ್ಕ
ಹಾಧನೆ ಶಿಲ್ಪದ ಹಿಂಗಳೆಲ್ಲ¹
ಭೀಜದ ಜಡದೆ ಮನಸ್ಸು ಬೇಜಾಲಿಯಾಗಿದ್ದ
ಅಸಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾಷಾರ್ಥ :— ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ, ತಿಳಿದಿರುವುದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದೆಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಆಚರಿಸದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವತೆಗಳೇತಕ್ಕ, ವೇದಗಳೇತಕ್ಕ? ದೇವತೆಗಳು ವೇದಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಚರಣೆ ಇಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಮನೋಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ತಿಳಿಸಿದ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಆಚರಿಸದೆ ಕೇಳುವುದನ್ನು, ಹೇಳುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾನವೆಂದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮನಸ್ಸು ಎರಡನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಖೇದ, ಎರಡನೆಯದು ಭೇದ ಎಂದು ಎರಡು ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿವೆ. ಖೇದ ಎಂದರೇ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವು. ದಾನ, ದಯ, ಜೀದಾಯ, ವೃಂಡಾಗ್ಯ, ವಿನಯ, ಪ್ರೇಮಗಳು ಮಣ್ಣವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ಅದರ ಕಾರಣದಿಂದ ಸುಖಿಗಳು ಸಂತೋಷಗಳು ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ವೋಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ದನ್ನು ಭೇದ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟು ಬೇಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೇ ಕೆಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಭೇದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ವಿರುದ್ಧದಿಕ್ಷಿಷ್ಟಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಭೇದ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆಸಗೆ ಭೇದ ದಾನ, ಹೋಪಕ್ಕೆ ಭೇದ ದಯ. ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ಭೇದವಾದ ಗುಣಗಳೊಂದರ ಸಂಕಲನಗಳು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಚರಿಸದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಗಲುತ್ತಿಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಗುಣಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂಳಗಾಗಿ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೇ, ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಾಗ, ಸುಖಿಗಳಿಗೆ

ಹಿಗ್ಗದೆ ದುಃಖಿಗಳಿಗೆ ಕುಗ್ಗದೆ, ಬೇಸರವಿಲ್ಲದೆ ಸಮತ್ವವಾಗಿ ಇರಬ್ಲೇವು. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೇದ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ನೋಡಬೇಕು.

ಆ || ಚಮುದಬೆಟ್ಟಿ ಖದರ ಹಂಭತ್ತಿ ನೂರು
ರಂಡು ಹುಳಿಗಳು ಹುತ್ತುವರೆಬಿರುತ್ತವೆ
ಬೆಟ್ಟಿದ ಶೀಪರದಣ ಕೊಮೆಂತ ಹಿಂಣಿದ್ದಾರು
ಅಷಳ ಜಿಂಧಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಶರೀರ ಅಗಲ ಎತ್ತರ ಹೊಂದಿ, ಕಾಲುಗಳು ಪೀಠವಾಗಿ ಶೀರಸ್ಸು ಶೀವಿರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಬೆಟ್ಟಿದಂತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಚಮುದವೆಂಬ ಜೀಲದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಚಮುದಬೆಟ್ಟಿವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆರು ಚ್ಯಾಫ್ಸೆಂಡ್ರಿಯರಂದ್ರಗಳು, ಮೂರು ಕ್ರೇಂಡ್ರಿಯಗಳ ರಂದ್ರಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಕೆಲವರು ಚಮುದಚೀಲವಿದು ರಂದ್ರಗಳು ಒಂಭತ್ತು ತುಸ್ಸನ್ನುವುದು ಖಾಯಂ ಎಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇನೂ ಶರೀರವನ್ನು ಚಮುದಬೆಟ್ಟಿವೆಂದು, ಅದಕ್ಕಿರುವ ಒಂಭತ್ತು ರಂದ್ರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಂಭತ್ತುನೂರು ಗಂಡುಹುಲಿಗಳಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರ ಬೆಟ್ಟವಾದಾಗ, ಅದಕ್ಕಿರುವ ರಂದ್ರಗಳು ನೂರಾರು ಹುಲಿಗಳಾಗಿ, ಶರೀರವೊಂದರ ಶೀರಸ್ಸನ್ನು ಬೆಟ್ಟಿದ ಶೀವಿರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿವೊಂದರ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆ ಕೇಂದ್ರವೇ ಆತ್ಮ ನಿವಾಸ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಆತ್ಮವನ್ನು ಯುವತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಬೆಟ್ಟಿದಶಿವಿರದಲ್ಲಿ ಕೋಮಲಿಯೊಬ್ಬಿಂದಿಂದಿಂದ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅ ॥ ಕಾಮರೂಹಿ ಅದನ್ನು ಷಣ್ಣಹಣ್ಣಿ ಜನರೆಲ್ಲ
ಬೀಣ್ಣಕ್ಕೆಬಂದು ಹುಆಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಜಡ್ಟರು
ಭಿರನಾದರೆ ಹುಆಗಿಂದ ತಣ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬೀಣ್ಣವೇರುತ್ತಾನೆ
ಅನಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಒಂದೊಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಆತ್ಮವಾಗಿ ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ಜೋತೆ ಇರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿ ಇರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಶರೀರ ಶಿವರದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ಕಾಮರೂಪಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೂರ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ವರಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನ ಇರುವವರೆಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಾಮರೂಪಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮ ಹೊಂದಲುಕೋರಿದ ಜನರನ್ನು ಕಾಮಿಸಿದ ಜನರು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವಾತ್ಮ ಕೋರಿಕೊಂಡ ಆತ್ಮ ಶರೀರಶಿವರದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡವರೆಲ್ಲರು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಿರೋಶಿವರ ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ, ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮೋಂದಿಗಳ ಬಂದುಹೋಗುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ಆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದಮೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಲಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಇಪ್ಪುಪಟ್ಟಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆಬಂದು ಮಲಿಗಳ ಬಾಯಿಗಳಿದ್ದರು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯೋಂದಿಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮನೋದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದವನು ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವನನ್ನು ಕುರಿತು ಧೀರನಾದರೆ ಮಲಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಟ್ಟವೇರುತ್ತಾನೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅ ॥ ಜೀಂಡಿ ಸ್ವರದ ಜಾಡು ತಿಂಡಿಬಿಡರೇ
ಹುತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಭುಜಗಮವುನು
ಹಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಒಳ್ಳಿಯ ಹರಂ ಯೋಗಿಯಾದರೆ
ಅನಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ:— ಶರೀರಾಂತರಗ್ರಾತವಾಗಿ ಭಾವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ, ಜೀವಾತ್ಮಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಮುನಿಗಳು ಕೂಡ ನಾನೇ ಆತ್ಮಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನೀನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಶರೀರವೆನ್ನವುದು ಒಂಭತ್ತು ರಂಧ್ರಗಳಿರುವ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮಾನ. ಶರೀರ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ನಾಗರ ಹಾವಿನಂತಹ ಆತ್ಮ ನಿವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹುತ್ತದಲ್ಲಿನ ಹಾವು ಬುಸಗುಟ್ಟಿದಂತೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ಉಚ್ಛಾಸ ನಿಚ್ಛಾಸ ಎನ್ನುವ ಶ್ವಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ಬುಸಗುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಹಾವಿ ನೊಂದರ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾಗಸ್ವರ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗಸ್ವರ ಉಚ್ಛಾಸ ನಿಚ್ಛಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಬ್ದಹೊಂದಿದೆ. ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೇ “ಸೋಹಂ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. “ಸೋಹಂ” ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಆ ಶಬ್ದ ಹೊರಡುವ ಜಾಡನ್ನು ತಿಳಿದರೆ, ಹೊನೆಗೆ ಆ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ಹಾವು ಎನ್ನುವ ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾವನ್ನು ಆತ್ಮ ಎಂದೂ, ಎರಡು ಮೂಗಿನರಂಧ್ರದಲ್ಲಿನ ಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಜೋಡಿನಾಗಸ್ವರಗಳಿಂದು, ಮೂಗಿನರಂಧ್ರಗಳ ಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮವರೆಗು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯುವುದನ್ನು ಸ್ವರದ ಜಾಡ ತಿಳಿಯುವುದೆಂದು, ಹಾಗೆ ಶರೀರಾಂತರಗ್ರಾತ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದವ ನನ್ನ ಪರಮಯೋಗಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಡೆದಿದೆ.

ಆ || ಫಂಟನಾದ ಹೃದಯ ಗೀನದ ಮೀಲೆ ವೀರಭಾವ
ಗೀನಬಿರುವ ತಡೆ ಕಾಣಿಸುವುಬಿಲ್ಲ¹
ಪರಮ ಗುರುವಿನ ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನರಾಗಿ
ಅಖಿಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ:— ಜೀವಾತ್ಮಗು ಪರಮಾತ್ಮಗು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಹೃದಯವೆನ್ನವುದು ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿದೆ. ಹೃದಯವನ್ನು ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಗುಂಡಿಗೆಯಾಗಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಶರೀರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯೇ ಹೃದಯವೆನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇದೆ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿದೆ. ಕೆಲವರು ಜೀವಾತ್ಮವಿದೆಯೆಂದು ಕೂಡ ಅಂದು

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವಾತ್ಮೆ ಎಂದಿಗೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವಾತ್ಮೆ ಗುಣಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಶರೀರವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೃದಯ (ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ) ಯಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ತನ್ನ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ನರಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಸಕೋಶಗಳವರೆಗು ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸುತ್ತಾ ಶಾಸ ಆಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಶಾಸ ಹೃದಯಗಗನದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಗಗನ ಎಂದರೇ ಕಾಣಿಸದ ಶೂನ್ಯವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮ ಕಾಣಿಸದ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಹೃದಯಗಗನ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಬರುವ ಶಾಸಪೋಂದರ ಸೋಧಂ ಶಭ್ದವನ್ನು ಗಂಟಾನಾಧವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಾಣಿಸುವ ಗುರುಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಪರಮ ಗುರುವಿನ ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಕರುಣೆ ಅಗತ್ಯ. ಗುಣಚಕ್ರದಲ್ಲಿನ ಜೀವಿಗೆ ಹೃದಯಾಂಶರಾಳದಿಂದ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ, ಶರೀರದೊಳಗೆ, ಶರೀರದ ಹೊರಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕರುಣೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅ ॥ ತಿವಿಗಳು ಮುಖ್ಯಕೀರಂಡರು ಜರುರತಲವಿ ಗಾವು
ಮಾಂನ ಹಿಂಡ ತನ್ಮವು ಮರೆತಂತೆ
ತ್ರಷ್ಣವ ಮಂತ್ರ ಹಿಂಡಿ ಘ್ರಾತ್ಮಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು
ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಗಿಡದಲ್ಲಿ ತೇವ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೃವಜಾನಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಬೋಧಕರೆಷ್ಟೇಜನ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಬೋಧಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋಯೆಂದು ಮೊದಲೇ ಯೋಚಿಸದೆ, ತಾವು ಹೇಳುವುದು

ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆಯೇನೋ ಆಲೋಚಿಸದೆ, ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಹೇಳುತ್ತಾಹೋದರೆ ಒಂದುವೇಳೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಟ್ಟದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಂತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರೆಂದು ಇದೆಯಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದನ್ನು ಯೋಗವೆನ್ನುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಡವೆಂದು, ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರದಂತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸೊಂದರ ಧ್ಯಾಸವನ್ನು ಶ್ವಾಸದಮೇಲೆ ಇಡಿರೆಂದೋ, ಅಥವಾ “ಒಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ” ಎಂಬ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಇಡಿರೆಂದೋ, ಅಥವಾ “ಸೋಹಂ” ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರ ಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ನೋಡಿರೆಂದೋ, ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನಿಟ್ಟು ಅದೇ ಗುರೂಪದೇಶವೆಂದು, ಅಂತಹ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಯೋಗವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಳುವವನಿಗೆ ಮಾರ್ಗಭ್ರಷ್ಟತೆ, ಹೇಳುವವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ ಪಾಪ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚೋಧಕರೆಲ್ಲರು ಕಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಚೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಯಾವ ಚೋಧಕನು ಅಂತಹ ತಪ್ಪು ಮಾಡದಂತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂತ್ರವಿದೆ. ಅನೇಕ ಎಂದರೇ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕ ಎಂದರೇ ಒಂದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕಾಂತ ಎಂದರೇ ಒಂದು ಸಹ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಶೂನ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕಾಗ್ರತೆ ಎಂದರೇ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಒಂದರ ಕೆಳಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಸೊನ್ನ ಇರುತ್ತದೆ ಅಂದರೇ ಏನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಒಂದರ ಕೆಳಗೆ ಎರಡರಿಂದ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರೆಂದು, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರೆಂದು, ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏಕಾಂತವೆಂದರೂ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಎಂದರೂ ಯಾವ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಯಾವ ಜ್ಞಾಪಕಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರೆಂದು ಅರ್ಥವಿರುವಾಗ ಕೆಲವರು ಬೋಧಕರು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ಅಥವಾ ಧ್ಯಾಸವನ್ನೂ ತಗಲಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವವರು ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಗುರುಗಳಿಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ದೇವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಅರ್ಥವಿರುವರಾಗಿಯೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಉಪದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೊಂದದಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಏಕಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದಿಗಾದರೂ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನೊಂದರ ಮನಸ್ಸು ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಗುಣಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಹೋದನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಆಲೋಚನೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಏಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏಕ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಜಕೆಲಸ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಕೂಡಾ ಮಾಡದಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಎಂದುಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರತ್ವ ವಿರ್ವಡದಿರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮೂಲಕ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ

ಜೆನ್ನಾಗಿ ಲಗ್ನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾದಾಗ ಅದರಿಂದ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಪಡಿಸುವುದು ಅಂದರೇ ಅದನ್ನು ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಇಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವಾಗ, ಸಾಧನೆ ಮೂಲಕ ಗುರೂಪದೇಶವೆಂದು ಒಂದು ಮಂತ್ರವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಗವದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಾಧರ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ದೇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದ್ರಿಯಾಧರ ವಿಷಯಗಳಿಂದರೇ ಏದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಿಂದು ಅಧರ. ಗುರು ಮೂಲಕ ಉಪದೇಶ ಮಂತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅದು ಕಿವಿ ಎಂಬ ಇಂದ್ರಿಯದ ಮೂಲಕ ಬರುವ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಗುರೂಪದೇಶ ವಿಷಯ ಕೂಡ ದೇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಇಂದ್ರಿಯಾಧರ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವೋಂದು ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲದೇ ನಿಜವಾದ ಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಿವಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರು ಜತುರತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಿವಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಅದು ಜ್ಞಾನಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕುಮುನ್ನ ಕೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾದ ಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಜತುರತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಿವಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರು ಜತುರತೆ ಅಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಅದು ಯೋಗಪದ್ಯತೀ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದೇಯಿಂದು ಅಧರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಮಾಂಸಪಿಂಡ ತನುವನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರವನ್ನು ಮರೆಯುವುದು

ಎಂದರೇ ಇಂದ್ರಿಯ ಧ್ಯಾಸಗಳೆಲ್ಲ ಮರೆಯವುದೆಂದು ಅರ್ಥ. ಶ್ವಾಸದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾಸವಾಗಲಿ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾಸವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾಸವಾಗಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಧ್ಯಾಸಗಳೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಶ್ವಾಸ ಧ್ಯಾಸ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಪರ್ಶ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಮಂತ್ರ ಧ್ಯಾಸ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ ಶ್ರವಣ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಧ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಶರೀರವನ್ನು ಮರೆತಂತಲ್ಲ. ಪ್ರಣವ ಮಂತ್ರ ನಮ್ಮ ಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆಯೆಂದು, ಪ್ರಣವ ಮಂತ್ರವಾದ “ಓ” ಸೋ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ “ಓ” ಆಗಿಯು, ಹಂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ “ಹಂ” ಆಗಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಣವ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಎಂದರೇ ಓಂಕಾರ ಹಾಡಿಕೊಂಡ ಉಚ್ಛವಾಸ ನಿಚ್ಛಾಸಗಳು ಹುಟ್ಟಿವ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಸಿದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಲಭಿಸುವುದೆಂದು, ಪ್ರಣವ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಎಂದರೇ ಓಂಕಾರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಆತ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರಣವ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಕಾಣಬೇಕಿಂದರೆ, ಪ್ರಣವ ಮಂತ್ರವಾದ ಓಂಕಾರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಿಂದು ಅರ್ಥ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವ ಆತ್ಮದಿಂದಲೇ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು ಕದಲಿ ಶ್ವಾಸ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಸೋಹಂ ಶಭ್ದವಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಓಂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಓಂ ನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಿಂದರೇ ಕಿವಿಗಳು, ಕಣ್ಣಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಜಾಘನವಲ್ಲವೆಂದು, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಐದು ಜಾನ್ಯೇಂದ್ರಿಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಒಳಗಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಿಂದು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ, ಮಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾಸಗಳು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರಣವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಶರೀರವನ್ನು ಮರೆತು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆ ॥ ಕಷ್ಟ ತಾವರೆ ಎಲೆ ಮಧ್ಯ ರಂಗ್ರಂಜಿಯ
 ಕಂಡಲಯಿಸ್ಯಾದ ಹಾವು ವೇಂಣಿಯಣಿ
 ಎರಡು ಮರಾಗಳನ್ನಾಡು ಹಾಲಾರುಂರಜಿತು
 ಅಣಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಕೆಜ್ಜಿಣದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತ ಅಗ್ನಿಗು ಕೂಡ ಕೊಲಿಮೆ ಹತ್ತಿರ ಚಮ್ಮಟಿಗೆ ಹೊಡಿತೆಗಳು ತಪ್ಪವುದಿಲ್ಲಿನ್ನವಂತೆ, ಜೀವಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಆಗಾಗ ಹಸಿವಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಹೀನತೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತಾವರೆಲೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರಪೋಂದರ ಅಗ್ನಸಥಾನದ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ಮುಂಜಲಪ್ಪಿ ಕಪ್ಪಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದರಿಂದ ತಲೆ ಮೇಲಾಗುವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪನೆತಾವರೆಲೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮುದುಕರಿಗೆ ಬಿಳಿ ಕೂಡಲಿರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲವೇಯೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಅಂತಹವರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಳಿತಾವರೆಲೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಪ್ಪ ತಲೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಕಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಲೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ಒಂದರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೆತ್ತಿ ಎಂದು ಬೆಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿರುವಾಗ ಅನ್ನಾತ್ಮಿರುತ್ತೇವೆ. ತಲೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಖಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರವಿರುವುದು ಶಿಶುದಶೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗು ಕಾಣಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಅದನ್ನೇ ಕಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ನಡುವೆ ರಂಧ್ರ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಲೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಿಸಬಾಗಿದ್ದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಜ್ಯೇಶಸ್ನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗಿನಿಂದ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವವರೆಗು ಶಾಸವನ್ನು ಕದಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಆಶ್ಚರ್ಯನ್ನು ಕುಂಡಲಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಹಾವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುಂಡಲಿ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡವರ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಅಧರ. ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾವಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧರವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೇ! ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಒಂದುಸಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದುಸಲ ಕಡಿಮೆ ಉಪಯೋಗಪಡುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹತ್ತುಮೈಲು ನಡೆಯುವವನು ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದುಮೈಲು ಕೂಡ ನಡೆಯಲಾರನು, ಹಾಗೇ ಒಂದುಮೈಲು ಕೂಡ ನಡೆಯಲಾರದವನು ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಲೀಲವಾಗಿ ಹತ್ತುಮೈಲುಗಳು ನಡೆಯಬಲ್ಲನು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದವಾಗಿ, ಕುಳ್ಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಚಿಹಾಕಿ ಕೊಂಡಾಗ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ, ತೆವಳುವಾಗ ಉದ್ದವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಸಲ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಒಂದುಸಲ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾವನ್ನು. ಆ ವಿಧವಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಪಡುವ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹೋಲಿಸಿ ಕುಂಡಲಿಯನ್ನು ಹಾವು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಲೆ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿವಾಸವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಪ್ಪುತಾವರೆಲೆ ನಡುವೆ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕುಂಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಹಾವು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಕ ಎರಡು ಮೂಗಿನರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಎರಡು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಿಂದ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿಗೆ ಬರುವನಾಡಿಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟೆಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ, ಎರಡು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮರಿಗಳಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ, ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳು ಯಾವಾಗಲು ಆದುವ ಶ್ವಾಸದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಅರಚುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಣಿಸಿ, “ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಎರಡು ಮರಿಗಳನ್ನೀದು ರಾತ್ರಿಹಗಲರಿಚಿತು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಅಂತಹರೋಧಪು ಯಃಲ ವೇದಾಂತಪು

ಹಕಲ ಮುನಿಗಳ ಸುರರ ಹನ್ಮತಂಬು

ಸಿರತವಾದ ಯೋಗ ಸಿಂಹಿಯಂದಿರು.

ಅಃಲ ಜಾವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳಿ. ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕದಲಿಕೆ ಕೊನೆಗೆ ಶ್ವಾಸರೂಪವಾಗಿ ಹೊರಬಿಳುತ್ತಿದೆ. ಶ್ವಾಸ ಶಬ್ದದೊಂದಿಗೆ ಹೊಡಿಕೊಂಡಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಮರಿಗಳ ಕಿರುಬಣ್ಣ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಶ್ವಾಸಗಳು ಮಾಡುವ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾರ್ಥ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸಕಲ ವೇದವಂತವಾದ “ಓಂ” ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಶಬ್ದ ಸಕಲ ಸುರರ ಮುನಿಗಳ ಸನ್ಮತಂಬು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಓಂ ಶಬ್ದ ಬರುವ ಮೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಕಲ ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಸುರರು ಮುನಿಗಳು ಸಮೃತಿಸುವಂತಹ ಓಂ ಕಾರಮೂಲ, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ

ಮಧ್ಯನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮನೋರ್ವಣಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕದಲಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಯೋಗನಿಪ್ಪೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ॥ ನಾಂಖ್ಯಯೋಜ್ಞ ಅಲಿತು ನಕಲೀಂಟಿಯಾಜ್ಞ
ಹಂಚಲಸುತ್ತಿರುವ ಹಂಜ್ಞಾಂಜಿ
ಹಂಜಿ ಎಣಿಸಿ ಮೇಲೆ ಹರಮಾತ್ಕಾ ಕಾಣಬೇಕು
ಅಖಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ದೊಡ್ಡವನು, ಪರಮಾತ್ಮಗೆ ಜಿಕ್ಷಾವನಾದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನಾವು ನಿವಾಸಿಸುವ ಶರೀರ ಎಷ್ಟು ಭಾಗಗಳಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದನ್ನು ಸಾಂಖ್ಯವೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಒಟ್ಟು 24 ಭಾಗಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಸಾಂಖ್ಯ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯೋಂದಿಗೆ ಸಹ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ, ಎಲ್ಲಾ ಅವಯವಗಳು ಕದಲಿವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಕ್ತಿ ಅಗತ್ಯವೋ ತಿಳಿದು, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಜ್ಯೇಶಣ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಆತ್ಮವೇಯೆಂದು, ಆತ್ಮಕದಲಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಶರೀರ ಸಚೈವವಾಗಿದೆಯೆಂದು, ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯು ಹೂಡ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಆತ್ಮವೆಂದು, ಅದರಮೇಲೆ ಇರುವುದು ಪರಮಾತ್ಮಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಶರೀರವನ್ನು ಸಾಂಖ್ಯಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೋಡಿ 24 ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇವೆಯೆಂದು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಾತ್ಮೆ ಇದೆಯೆಂದು, ಅದರಮೇಲೆ ಆತ್ಮವಿದೆಯೆಂದು, ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮೇರಿ ಆತ್ಮದ ಮೇಲೆ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆ ॥ ಹಂಚತತ್ತ್ವಗಾಂತಿನ್ನು ಹಂಜೀಕರಿಸಿ
ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿ ಅನ್ಮಾವ ಮಾತೃಗಳ್ಳಿ
ಹಂಟಿ ಕೆಂಗ್ರೆಗಾಜವು ವೀರಂಟಿ ಐಂಟಿಧರವಾಗಿ
ಅಖಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಮಸ್ತ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವ ಜೀವಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ನಿವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾಶವಾಗದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪಂಚಭೂತಗಳಾದ ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿ ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಅವು ಒಂದೊಂದು ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ಐದು ಭಾಗಗಳು ವಿಭజಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹಾಗೆ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 25 ಭಾಗಗಳು ಒಂದರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆರೆತು ಹೇಗೆ ಶರೀರ ಭಾಗಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಸಾಂಖ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಪಂಚತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಂಚೀಕರಿಸಿ ಸಾಂಖ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು ಮತ್ತು ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಶರೀರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿಯದಯೇ ನಾವು ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡರೆ, ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಳಗೆ ಆನೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಂತಿರುತ್ತದಂತೆ. ಆನೆಯನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಬಂಧಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿಕೆಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಅದು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಅಸತ್ಯವೋ, ಹಾಗೇ ಶರೀರ ಅವಯವಗಳ ವಿವರ ತಿಳಿಯದವನು ಜ್ಞಾನಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಅಸತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ॥ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಮರ್ಮವು ಧರೆಯಿಲ್ಲಯಾ
ಮತ್ತು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತು ಮನಜರೆಲ್ಲ
ಹಳ್ಳಿರೊಂಬಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ವಾಧಿಹುತ್ತಿದ್ದಾರೆ
ಅಷ್ಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸರು ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ಸೀಳಿಮೋಗಿ ನಮ್ಮ ವರ್ಗಕ್ಕೇ ದೇವರು ದೇವರ ವಿಷಯಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆಂದು, ಉಳಿದ ಯಾರಿಗೂ ದೇವರು ದೇವರ ವಿಷಯಗಳು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ವರ್ಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗದವರು ಈ ವಿಧವಾಗಿ ವಾಧಿಸುತ್ತಾ ದೇವರು ನಮಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ತಿಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರ

ವಿಧಾನವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ದೆ ಹೂತ್ತಿರು ವಿಭೇದಿಸುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಘಷಣೆಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಯಥಾಗಳು ಏಷಣುತ್ತಿವೆ. ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ಸೀಳಿಹೋದ ಮನುಷ್ಯರು ಅವರವರ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮತಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಮತಗಳ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಹೋಗಿ ದೇವರ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ, ಒಂದು ಮತದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮತದವರು ವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ತಿಂಡಿದ್ದೇವೆನ್ನತ್ತು ಹ್ಯಾಷ್ಟಾರಿ ಹೇಳಿದರು
 ಕನು ತಿಂಡಿದ್ದಾರೇ ಇತಕ್ಕಾಗಿಯೋ
 ತರ್ತ ವಾದಕ್ಕೂ ಧರೀತೀತೇ ಗಾರಿಯೋ
 ಅಂಲ ಜಿಂಟಂಗ ಅರ್ತಾಂಗ.

ಭಾಬಾಧರ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಕದಲಿಕೆಹಾಡುತ್ತಾ, ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ರೋಗಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು. ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರು ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಕೆಲವರು, ನಿಮ್ಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ತಿಳಿದಿದೆಯಾ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬಾರದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದವರಾದರೆ ಹಾಗೆ ವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸದವರು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ, ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲದ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಭೂಮಿಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಸಿಕೆಯನ್ನು ಸಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರರು. ಇತರರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿನ ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯವನ್ನಾದರು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ದೊಡ್ಡವರೆಂದು, ತಮ್ಮ ಮತ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ದೊಡ್ಡವೆಂದು, ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ

ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಗೋಡೆದಾಟಿ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ ॥ ತನ್ನಾದು ನೇತ್ತಿಮೀಳಾಯವ ತರ್ಮಾವ
ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬುದಕ್ಕೆ ಗುರುವನ್ನು ಹುಡುತ ಹುಡುತ
ಹೂಡಿ ಮಾಡು ಮುತ್ತಿ ಹೊಂದಬುದಕ್ಕಾಗಿಯಿಂದ
ಅಷಲ ಜಿಂಬಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಆತ್ಮವಾಗಿ, ಶರೀರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನಾವು ಗತ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡ ಆಗಾಮಿಕರ್ಮ ಸಂಚಿತಕರ್ಮವಾಗಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಕರ್ಮ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅದರಷ್ಟಕಾರ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಥವಾ ಅದರ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದದಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೇ, ತಪ್ಪದೆ ಗುರು ಅಗತ್ಯ. ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಮುತ್ತಿ ಉಂಟುಮಾಡುವವನು ಗುರು. ಅಂತಹ ಗುರುವಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹುಡುಕಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೇನಿದೆ ಗುರುಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮನೆಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಪದೇಶಕೊಟ್ಟಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ! ಎಂದು ಕೆಲವರಂದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ತಪ್ಪೊಂದು ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ! ಗುರುವನ್ನು ಭಾಮಿ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾದ ಕೆಲಸ. ಗುರುವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಬೋಧಕರನ್ನು ಬಹಳ ಜನರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಲ್ಲೇವು. ಇವರಲ್ಲಿ ಗುರುಯಾರು? ಬೋಧಕನ್ನಾರು? ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗುರು ಎಂದರೇ ಅರ್ಥವೇನೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಗುರುವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನೇ ಗುರು. ಆತನು ಸ್ವಾತಃವಾಗಿ ಜಾನ್ಮಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಬಲ್ಲನು. ಗುರು ತಾನು ಎಂದಿಗೂ ಇತರರು ಹೇಳಿದ ಬೋಧನೆಗಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರರು

ಹೇಳಿದಪ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವನು ಬೋಧಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಸ್ವತ್ತಿಂದಿರಿ ನಿಣಾಯಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವನು ಗುರುವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹವನು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಹೊರೆಯುತ್ತಾನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರು ಎನ್ನುವವನಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಆತನನ್ನು ಮೂರಿಸುವುದು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿ ನೇರವಾಗಿ ದೇವರ ಮೇಲೆಯೇ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ವಾದ ಇದೆ. ಅವರ ವಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಆ ದೇವರೇ ಮನುಷ್ಯನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನೆನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಲಿ, ಬೋಧಕರನ್ನಾಗಲಿ ಮುಗಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲಿವೆಂದು ನಾವು ಕೂಡ ಹೇಳಬಲ್ಲವು, ಆದರೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ದೇವರೇ ಮನುಷ್ಯನಾದಾಗ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಗುರುವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಯನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮತಲೆ ಮೇಲಿರುವ ಕರ್ಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಆತನಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಮೂರಿಸುವುದು ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವುದಕಯ್ಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುಗಳಾದವರು ಅಪ್ಪು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟಿರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸದೆಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅ ॥ ಅದರ್ಜಾಗಾಗೆ ಅಶ್ಚಿಜ್ಞಾನವು
ಅಷವಲ್ಲ ಬೀಂಬಿಯಾಟ ವಲ್ಲ¹
ಕಾಲು ತಿಳಿದು ಮಾಯಿ ಮಾತೆಯನ್ನು ದಾಡು
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಅಶ್ಚಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗುರುತಿಸಲಾರದ ವಿಧವಾಗಿ ಶರೀರ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು. ಕೆಲವರು ಗುರು ಎಂದರೇ ನೀಜವ್ಯತ್ಯಿಪರನಾಗಿ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದವರನ್ನು ಬುಧಿಹೀನರನ್ನಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ಕೊಂಡ ಹೇಯಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ

ಧನಾರ್ಥನೆ ಹೊರತು ಏನು ದೊಡ್ಡಕೆಲಸ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವುದೆಲ್ಲ ಬಿಡಲಾರದೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ತಮಗೇ ಅರ್ಥವಾಗದೆ, ಅಗಮ್ಯಗೋಚರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣಿಸುವವರಿಗಿಂತ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಧೈಯ ಹೊಂದಿ. ದೇವರೇ ತಮಗೆ ಗಮ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮರಣಿಸುವವರು ಉತ್ತಮರು ಅಲ್ಲವೇ! ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮಾಯೆ ಏನೋ ತಿಳಿದು, ಅದರ ಪರ್ಯಾವರಣೆ ರೂಪಗಳೇ ಗುಣಗಳೆಂದು, ಕಾರ್ಯಗಳೆಂದು, ಸುಖ ದುಃಖಗಳೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೃವವನ್ನು ಸೇರುವುದೇ ಜ್ಞಾನೋಪಾಸನೆ. ಆದು ಕೆಲವರಂದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಟವಲ್ಲ ಬೊಂಬಿಯಾಟವಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಕೆಲಸ. ಸರ್ವ ಜನರನ್ನು ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳೆಂದ ಆಡಿಸುವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಿಗದಿರುವುದೇ ಜ್ಞಾನೋಪಾಸನೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಿಂತ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಿಂತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಶೋಧಕರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಗತ್ಯ. ಎಷ್ಟೋ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ದೃವಾನ್ನೇಷಣ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುತ್ತದೋ, ಅವರು ಯಾವ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ನೀವೇ ಆಲೋಚಿಸಿರಿ.

**ಅ ॥ ಅಂತರಾತ್ಮಾನ್ಯ ಅರಿತು ಅನಂದಹೊಂದದೆ
ಭ್ರಾಂತಿ ದೆಹ್ವಾಂತಂದ ಹಣ್ಣಿ ಹಿಡಿದರೂ
ಜಿಂತೆಂಬರದಯ್ಯ ಕಲಕ ಜಡಪುದಿಲ್ಲವಯ್ಯ
ಅಷಲ ಜಿಂಹಂಗಂ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಸಾಫ್ತವರವಾಗಿ ಏಪ್ರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶರೀರವೆಲ್ಲ ನವಿ ಶಿಶಿ ಪರ್ಯಾಂತವು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಶರೀರಾಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಮನುಷ್ಯ ನಾನು ದೃವಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದೇನೆಂದು

ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದು. ಮತಗಳ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ, ದೇವತೆಗಳ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿ ನನ್ನ ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನೆಂದೂ, ನನ್ನಮತ ದೊಡ್ಡದೆಂದೂ, ನನ್ನಮಾರ್ಗ ದೊಡ್ಡದೆಂದೂ ವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಜೀವಾತ್ಮ ಆದವನು ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರ ಆನಂದವೇನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಒಳಗೆ ಗುಣಗಳ ಚಿಂತೆಗಳು ತೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಣಗಳ ಚಿಂತೆಗಳು ತೀರದೆ ಕಲಹಗಳ ಬಾಧೆಗಳು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಮತಸ್ಥಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆದಾಗ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದ್ದಾನೆಂದು, ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆಯಂದು, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೇ ದೇವರಿಗು ನಿನಗು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೆಂದು, ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವ ದೆವ್ವ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವ ದೆವ್ವ ಸರ್ವೋಽನ್ನಿತನಾದ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಮಾಯ ವಿವರ ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ಹೊದಲು ಆತ್ಮ, ಆ ನಂತರ ದೃವವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲ ನೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

ಆ || ಬಾಹ್ಯಧೃತಿ ಜಣ್ಣ ಬೈಲಾನಣ್ಣ ಲಾಂಕಿ
ಲಕ್ಷ್ಯದಣ್ಣ ಮೂರು ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಆಜಿದಂತಹವನು ದೇವರೆನ್ನುತ್ತಾ
ಅಷಲ ಜಿಜಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಶರೀರದೊಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು. ಹೊರಗೆ ಮಾತುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಾಧಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೇ, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ! ಆ ವಿಧವಾಗಿ

ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಅಂತರೇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಿಷಯ ತಿಳಿದವನು, ಅಂತರೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಾಹ್ಯಚಿಂತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ, ಮನೋದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಯಾವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಕಿಸದೆ, ಏಕ ಅಂತವಾದ ಶೂನ್ಯದೊಳಗೆ, ಏಕ ಅಗ್ರವಾದ ಸೌನ್ಯದೊಳಗೆ, ಏನೂ ಅಲ್ಲದ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲದ ಹಿಂತಿಯೊಳಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯಪಡುವುದು ಆತ್ಮ. ಮನೋದೃಷ್ಟಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗು ಅಧಿವಾ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಒಂದೇ ಆತ್ಮ ಮೊದಲು ಜೀವಾತ್ಮ, ಹಿಂದೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಮನೋದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಒಳಗಿಟ್ಟರೆ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಆತ್ಮದಿಂದ ಆತ್ಮ ಮೂರು ವಿಧಗಳಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಭಗವದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಕ್ಷರನು, ಎರಡು ಅಕ್ಷರನು, ಮೂರು ಮುರುಶೋತಮನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅಕ್ಷರನಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೇದಮೊಂದಿದ ಕ್ಷರನಾದ ಜೀವಾತ್ಮ ಒಂದರ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಅಕ್ಷರನಾದ ಆತ್ಮಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಭೇದಮೊಂದಿದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಹಿರಿಮೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮನೋನಿಗ್ರಹತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ ಎನ್ನುವ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿ, ಆತ್ಮಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಾನಾದ ಜೀವಾತ್ಮನಿದ್ದೇನೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಜೀವಾತ್ಮ ಆತ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವವನು ಮುಕ್ತಹೊಂದಿ ದೇವರೊಳಗೆ ಬರೆತುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಐಕ್ಯವಾದವನನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಐಕ್ಯವಾದವನು ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನಃ ಮಟ್ಟದೆ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ದೇವರೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ನಾವು ಶರೀರವಿಲ್ಲದೆ ಆಕಾರವಾಗಲಿ, ಹೆಸರಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದ ದೇವರೊಳಗೆ ಬರೆತುಹೋಗ ಬೇಕೆಂದರೆ, ದೃವವು ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಾಗಿದೆಯೆಂದು, ಅವು ಸೇರಿದರೆ ಒಂದೇ ಪರಮಾತ್ಮವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬಲ್ಲದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅ ॥ ವಿಷಯ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಜಡದ ನರಲಿಗೆ
 ವಿಶದಪಡುವುದಿಲ್ಲ ವಿಮಲ ವೋಳಣ್ಣಿ
 ವಿಷಯ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ವಿಷವಿದೆಯೋರಣ್ಣ
 ಅಂಲ ಜಾವನಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಅಕಾಲ ಮರಣ ಹೊಂದಿದವನಿಗೆ ಶರೀರ ಹೊಂದರೂ ಅದೇ ಶರೀರಾಕೃತಿ ಹೊಂದಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕಾಣಿಸದೆ, ಅವನ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಆಡಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಒಳಗಿನ ಅಂತರಾತ್ಮದ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸದ ಹೊರಗಿನ ವಿಷಯಗುಣಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಲಗ್ನವಾಗುವವರಿಗೆ ಜಪ್ಪಾವಾಗಲಿ, ದೇವರಾಗಲಿ, ಮೋಕ್ಷವೆನ್ನವುದಾಗಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಅವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಕರ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳು ಎಪ್ಪೋ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಹವಾಸ ಬೆಲೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಡದೆ ಅವರನ್ನು ನೀಚವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಕೂಡ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ, ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟವನು, ಕೊನೆಗೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಬಾಧೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಾಧೆಗೆ ಪ್ರತಿರೂಪ ವಿಷ. ವಿಷ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಇದೆಯೆಂದು, ವಿಷ ಎಂದಿಗೂ ಸಂತೋಷ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು, ಬಾಧಿಸುವುದೇ ಅದರ ಸಹಜ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಷದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಪದವೇ ವಿಷಯ, ವಿಷಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಲಿಕೆಗಳಿರುವ ಪದ ವಿಷಯ. ವಿಷಯ ಎನ್ನುವ ಪದದಲ್ಲಿ “ಯ” ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ವಿಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿಷ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ಸಾಯಿಸಬಲ್ಲದು. ವಿಷ (ಯ) ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸಾಯಿಸದಂತೆ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿಷಕ್ಕು, ವಿಷಯಕ್ಕು ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿದೆ. ವಿಷ ಸಾಯಿಸಬಲ್ಲದು, ವಿಷಯ ಸಾಯಿಸದಂತೆ ಹಿಂಸಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಹೋಲಿಕೆಯಿರುವ ವಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ

ಹೋಲಿಸಿ, ವಿಷಯ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷವಿದೆಯೋಯಣ್ಣ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಮಲವಾದ ಮೋಕ್ಷ ವಿಶದ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಷವಿರುವ ವಿಷಯಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುವವನು, ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಗಳಿಗು ಬಾಧೆಪಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹುಟ್ಟಾರೆ.

**ಅ ॥ ವಿಷಯಭ್ರಂಷಿಗಳು ಗೆದ್ದಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದು
ಯಂಹಿ ಹಡಾರ್ಥ ಅಲಿತು ಯಾತ್ಕೆ ಬೀರೆಕು
ಜನವನಾದ ಹಿಂದೆ ಭಯವೇನು ಯಿದೆ
ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮರಣವಿದ್ದ ನಾಶವಿಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಗುಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹಾನಿ ಹೊರತು ಒಳ್ಳೆಯದು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೋ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ದೃವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೂರೀಯಾಗಿ ತಿಳಿದವನಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಂಟದೆ, ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕು ಚಲಿಸದೆ ಬಸವನಂತೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕು ಸಮಾನತ್ವ ಹೊಂದಿದವನಿಗೆ ಜನ್ಮಗಳ ಕರ್ಮಗಳ ಭಯವಿಲ್ಲದೆಹೋಗುತ್ತದೆ. ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆತನಲ್ಲೇಕ್ಕೆವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬ್ರಹ್ಮ, ಕರ್ಮ ಯೋಗಗಳನ್ನಲ್ಪಡುವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವಂತಾದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

**ಆ ॥ ಹಂಚಬಳ್ಳಾಗಿರುವ ಹಾಹ ಮಧ್ಯದಣ
ಹಳ್ಳಿಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಕರ್ತೆ ಹೊಳಿಯುತ್ತಿದೆ
ಅಲಿತು ಅದರಣ್ಣ ಬೀರೆತರವನೇ ಶಿವಯೋರ್ಪಾ
ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನೇ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವನ್ನು ತನ್ನ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಕ್ಷೇತನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಪಂಚ ಭೂತಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಆತ್ಮವಿದೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾದವನೇ ಶಿವಯೋಗಿ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಆಕಾಶ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿ ಎನ್ನುವ ಏದು ಭಾಗಗಳಿಂದ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಗಳಿರುವ ಗೊಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ, ಶ್ವಾಸದ ಮೂಲಕ ಗಾಳಿ, ಶಾಖಿದಿಂದ ಅಗ್ನಿ, ಮೂತ್ರ ಬೆವರಿನ ಮೂಲಕ ನೀರು, ಮೂಳೆ ಕಂಡಗಳ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಪಂಚಬಣ್ಣಗಳಿರುವ ಪಾಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರೀರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪಾಪು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಳೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಚೈತನ್ಯದ ಮೂಲಕ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮವನ್ನು ದೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಂತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಲಗ್ನವಾದವರಿಗು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭೇದವಿರುವಿದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆತವನೇ ಶಿವಯೋಗಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

**ಆ ॥ ದಿನ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಲಿ ಸಿಂಧಿ ನಂಘಾಧಿಯಂದ
ತನಂದು ಹಂಡಿಕರ್ಮ ದೊಲಾಹೋಗಾರ್ಪುದು
ದಾದರೆ ಬೀರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ವೋಕ್ಕ
ಅಷಲ ಜಾವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾಧರ :- ಶರೀರಗೃಹದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನಾದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾದರು ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕರ್ಮ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಕರ್ಮ ತೊಲಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಜನ್ಮಗಳು ಇಲ್ಲದ ಮೋಕ್ಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಬೀರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಾ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ (ಜ್ಞಾಪಕ) ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಾವಸ್ಥೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಗವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಷ್ಠೆ ಎಂದರೇ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯೊಂಬ ಭಾವನೆ. ಸಮಾಧಿ ಎಂದರೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮವಾಗಿರುವುದು (ಆತ್ಮ) ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಯಾರಾದರೆ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಇಲ್ಲದ ಒಂದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಆತ್ಮವನ್ನು ಗೃಹಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿರುತ್ತಾನೂ, ಅವನು ಮಾರ್ವಜನ್ಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಯೋಗ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ, ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಸುಡುವ ಪ್ರಭಾವವಿರುವುದು. ಆ ಶಕ್ತಿ ಯೋಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಚಕ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಯಿಂದಲೇ ಕರ್ಮ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವವಿಧವಾಗಿ ಕರ್ಮ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗಲೇ ಜೀವಿಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದಿ ಸಲ್ಪಡದೆ ಎಲ್ಲಾಕಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಹೋಗುವನು. ಯೋಗ ವಿಲ್ಲದೇ ಕರ್ಮ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕರ್ಮ ಹೋಗದೆ ಮೋಕ್ಷ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ವಿಧವನ್ನು ಕಾಣಬಾರದು ಮೋಕ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅ ॥ ನರಮ ಗುರುವನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾಲ್ಕು ನೇರೆಗಳು
ಮಾಡಿದರೆನೇ ಸಿಜಪು ಹೇಳುವಯ್ಯ
ಹೇಳುತ್ತಿಲೇ ಮಾಯಿ ಶಬ್ದ ತಣ್ಣಾಗಾಗುತ್ತದೆ
ಅಷಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಹೃದಿ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಬಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಸೂತ್ರದಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಜೀವಿಯನ್ನು ಪಾತ್ರದಾರನನ್ನಾಗಿ ಆಡಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನರನು ಗುರುವನ್ನು ಆತ್ಮಯಿಸಿ ಭಕ್ತಿ ಭಾವವಿರುವವನಾಗಿ, ಗುರುವನ್ನು ದೇಹಾಙ್ಗಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಫ, ಅಂಗ, ಭಾವ, ಆತ್ಮ ಎನ್ನುವ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳ ಸೇವೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಗುರುವು ಆತ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವನು. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾಯಬಲವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವಶೇಷಾಧರ :- ಮಾನವನು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾನ್ನೇಷಣಾಗಿ ಆ ವಿದ್ಯೆ ಇರುವ ಗುರುಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರನುಸಾರವಾಗಿ ವಿನಯ ವಿಧೇಯತೆಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪತ್ತಾ, ಸಾಣ್ಣಂಗ ದಂಡ ಪ್ರಮಾಣಗಳಾಚರಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಸೇವೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಸೇವೆಗಳು 1) ಸಾಫಿನ 2) ಅಂಗ 3) ಭಾವ 4) ಆತ್ಮ ಸೇವೆಗಳು.

- 1) **ಸಾಫಿನ ಸೇವೆ** :- ಗುರು ನಿವಾಸಿಸುವ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಶುಭ್ರವಾಗಿದುತ್ತಾ, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುವಿನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡುವುದು ಸಾಫಿನಸೇವೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- 2) **ಅಂಗ ಸೇವೆ** :- ಗುರು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೇವೆಗಳು ಮಾಡುವುದು ಅಂದರೇ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಪಾನೀಯಗಳು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಶರೀರ ಮೋಷಣ, ಶರೀರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಅಂಗ ಸೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- 3) **ಭಾವ ಸೇವೆ** :- ಗುರುವನ್ನು ತನಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರಾದ, ಮೂಜ್ಞರಾದ ತಾಯಿ, ತಂದೆ ದೃವವಾಗಿ ಭಾಷಿಸಿ, ಅವರಿಗೆಕೊಡುವ ಗೌರವವನ್ನೇ ಗುರುವಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಭಾವ ಸೇವೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- 4) **ಆತ್ಮ ಸೇವೆ** :- ಗುರು ಶರೀರದಿಂದ ಬರುವ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಶಿರಸಾ ಆಚರಿಸುವುದೇ ಆತ್ಮ ಸೇವೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೇವೆಗಳು ಮಾಡುವ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿ, ಗುರುವು ಅವರ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ ಜೀಜಾಸ್ತತ್ವವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪರಿಪ್ರಕ್ಷವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗಿಡದಿಂದ ಕಾಯಿಗಳು ಕೊಯ್ದಂತೆ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪ್ರಕ್ಷದಶೇಗೆ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾಯೆಯೊಂದರ ವೈಪರಿಶ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನು ಮಾಯತೀತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳೇ ಮೌದಲು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಶೀಷ್ಯರು ಸೇವೆಗಳು ಮಾಡದಂತಿದ್ದಾರೆ. ಸೇವೆಯಿಲ್ಲದ ಬೋಧನೆ ಗುರುವಿಗೆ ಬಾಕೀ ಇರುವಂತೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಖೂಣ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಜನ್ಮಗಳೆತ್ತಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೇವೆಗಳು ಮಾಡದವರಿಗೆ ಜನ್ಮರಾಹಿತ್ಯ ಬಾರದೆ ಜನ್ಮಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಗುರು ಸೇವೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ತೀರದಿರುವುದೇ ಆಗುತ್ತದೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣ, ಧನ, ದೇಹಗಳು ಗುರುವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯೆಂದು, ಎಲ್ಲವೂ ಗುರುವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ತಾನು ತನ್ನದೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದಂತಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ॥ ಕನು ಮಾಡಿದರೇನು ಯೀಕಾರ್ಗಜತ್ತದಣ್ಣ

**ಮಾಡಿದರೇನು ತನಗೆ ನಲ್ಲಿತ್ತದಯ್ಯ
ನಲ್ಲಿತ್ತದಂಷ್ಟುತ್ತು ದುಷ್ಟ ಕೆಣ್ಣಿಷ್ಟಾಗಳು ಮಾಡುತ್ತದಾ
ಅಷ್ಟಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಕಾರ್ಯ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಅಧರ ತಿಳಿಯದ ಮನುಜರು ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಆಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸದ್ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಎದರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ವಿವರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ.

**“ಅಪಿ ಚೀದಸಿ ಪಾಪೇಭ್ಯ ಸವೇಽಭ್ಯ ಪಾಪಕೃತಮಃ
ಸವರಂ ಜಾಣಿಷಣವೇನೈನ ವೃಜನಂ ಸಂತರಿಷ್ಟಸಿ”**

“ಪಾಪಾತ್ಮರಲ್ಲಿ ನೀನು ಅಧಮ ಪಾಪಿಯಾದರೂ, ನೀನು ಮಾಡುವ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳೇ ಆದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಜಾಣಿವೆನ್ನುವ ತೆಪ್ಪದಿಂದ ದಾಟಬಲ್ಲಿ” ಎನ್ನುವ ಗೀತಾ ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದರೇನು ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ವವು ಮಾಡಿದರೇನೆ ತನಗೆ ಸಲ್ಲಿತಯ್ಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ವ

ವೆಂದರೇ ಏಕಕ್ಕೆ ಅಗ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಬರೆಸುವುದೆಂದು ಅಧ್ಯ. ಅಂದರೇ ಯೋಗವೆಂಬ ಭಾವನೆ. ಯೋಗಿ ಆದವನು ಮಾರ್ಚ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ತನಗಿದೆಯೆಂದು ಯೋಗಿ ಆದವನು ಅದೇ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ! ಕೆಟ್ಟಕಾರ್ಯಗಳಾದರೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಾದರೂ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಗಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಏನು ನಡೆದರೂ ಕರ್ಮ ಪ್ರಕಾರವೇಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅದೇ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟವೃತ್ತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಕೂಡ ಅಜುವನನೊಂದಿಗೆ “ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಟ್ಟಿಷಿದರೂ, ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆದೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಟಿಸಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಸುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಟಿತವಾದ ಗುಣಗಳೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕೆಟ್ಟವೃತ್ತಿಗಳಾಗಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯವೃತ್ತಿಗಳಾಗಲಿ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸದ್ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿದ ಮೂರಿರು ಯಾವ ತಪ್ಪು ದೊರೆಯುತ್ತದಾಯೆಂದು ಗುರುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಸಿದರೂ ವಿಮರ್ಶಕರಾಗಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕೆಲವರು ಹಿರಿಯರು ಈ ವಿಧವಾಗಿ “ಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿ ಸದ್ಗುರುವನ್ನು ಸೇರಿಯೂ ಕೂಡ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲಾರದೆ, ಬಾಹ್ಯ ಚೋದ್ಯಗಳಿಂದ ಕೋತಿಗಳಿಂತೆ ಕೆಡಿಸುವ ಪಾತಕಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಭವ್ಯ ಗುಣಗಳು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಗಿಯಾದ ಗುರುವಿಗೆ ಪಾಪಮಣಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕರ್ಮದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ತಾವು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಹಾಗೇ ಕರ್ಮಗಳು ಅಂಟದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಕರ್ಮಯೋಗ. ಕರ್ಮಯೋಗ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಯದ ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯ ಕಾಣಿಸಿದ ತಕ್ಣಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಗುರುಗಳನ್ನೇ ಹೇಳನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕರ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಗೀತೆಯನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ನಾವು ಆ ಗುರುವಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರೆನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗೀತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣನು ಎಂತಹವನೆಂದು ಯಾರಾದರು ಕೇಳಿದರೆ ಆತನಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಲ್ಲಿತ್ವವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತನಗೊಂದು ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೊಂದು ಪದ್ಧತಿ ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ! ಎಲ್ಲರಿಗು ಒಂದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಲ್ಲವೇ! ಆತನು ಮಾನವನಾಗಿಯೇ ನಟಿಸಿ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆದಿದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲವೇ! ಎಂದು ಯಾರಾದರು ವಿವರವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೂ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದ ಮನುಜರು ಆತನು ದೇವರೆಂದು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಗತ ಜನ್ಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನನು ಸರಿಸಿಯೇ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು, ತಾನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು, ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಯೋಗಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಸ್ವತಃವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಯೋಗಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ || ಅತನು ಬ್ರಹ್ಮ ಬಿಷ್ಟು ಅನಂದ ರಂಹನು
ಅತಸಿಗೀನು ಜಾಧೆ ಯಾತ್ರೆ ಬೀಳಧ
ಹಕಲ ಭೂತಹಾಡ್ಣಿ ನಂಡನ್ನನಾಗಿರ
ಅಖಿಲ ಜೀವನಂಗ ಅತ್ಯಾಲಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :— ಮರುಷರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯವನಾದ ಓ ಅಕ್ಷರ ಮರುಷನೆ! ಕೇಳಿ. ಯೋಗಿ ಆದವನು ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಟುವು ಅನುಭವಿಸುವ ಆತ್ಮನಂದವನ್ನು

ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಪಾಪ ಮಣಿಗಳ ಬಾಧೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖ ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಿಸದೆ ಜೀವಿತ ಕಾಲವನ್ನು ಆತ್ಮಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಬೆರೆತೆರುತ್ತಾನೆ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ಯೋಗ ಮಾಡುವ ವೇಳೆ ಲಭಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ದೇವತೆಗಳ ಪದವಿಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ದೇವತೆಗಳು ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಇರುವವನನ್ನು ವಿಷ್ಣುವೆಂದು, ಎರಡನೆಯವನನ್ನು ಶಿವನೆಂದು, ಮೂರನೆಯವನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಯೆಂದು ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಅವರ ಪದವಿಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಮಾನವರಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವವರೇ ಶ್ರಿಮೂತಿಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಗುರುವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಆನಂದರೂಪನೆಂದು ಯೋಗಿಯಾಗಿರುವ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಾನು ಅನುಭವ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾನಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಆತ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೇಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ನಾನು ನಿಂಮಿಸುತ್ತು ನಿಷಯ ಜೀಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ¹
ಭಾವದಿಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮ ಭಾವ ಅರಿತು
ನಾವಧಾನಂತಿಯನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ವಿಹಿತಿ
ಅಷಳ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕದಲಿಕೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಯೋಗಿ ಆದವನು ನಾನು ನೀನು ಎನ್ನುವ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಇದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಇರುವ ಮನಸ್ಸಿರುವವನಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ :- “ವಿದ್ಯೆ ವಿನಯ ಸಂಪನ್ಮೈ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೇ ಗವ ಹಸ್ತಿನಿ, ಶುನಿಷ್ಟೆವ ಶ್ವಪಾಕೇಚ ಪಂಡಿತಾ ಸ್ನಾಮ ದರ್ಶಿಸಿ”

“ವಿದ್ಯೆಯು ವಿನಯಕೊಂದಿದ ಭ್ರಾಹ್ಮಣಿರಲ್ಲಿ, ಗೋವುಗಳಲ್ಲಿ, ಆನೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಜಂಡಾಲರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರು ಸಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಗೀತಾ ವಾಖ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ನೀನು ನಾನುಯೆನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲಯೆಂದು ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದು, ಒಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದೆಂದು, ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಕೆಟ್ಟವರನ್ನು ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಗೀತೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಆ ವಿಧಭಾವನೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಹಸುವನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಂತೇ ಮುಲಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರೆ, ಹುಲಿ ಸುಮೃದ್ಧಿರದೆ ನಮಗೇ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯರುಷನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೇ ದುರ್ಮಾರ್ಗನ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿದರೆ, ಅವನು ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನಮಗೇ ಕೇಡು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮಿಶ್ರನನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಂತೇ ಶತ್ರುವನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರೆ, ಶತ್ರುವ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಭಾವವೆನ್ನುವುದು ಆತ್ಮಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆತ್ಮ ಸಮಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವವನೇ ಪಂಡಿತನೆಂದು ಗೀತೆ ಭಾವವು. ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮವೇ, ಆದರೂ ಜೀವಿಗಳ ಗುಣಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ಅವಿವೇಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳು ಇರುವವರನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರನಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಅಧೋಽಗತಿ ಜನ್ಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಂದು, ತನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಳನ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಾಗಿರುವ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡುವವನೇ ಯೋಗಿ, ಪಂಡಿತನೆಂದು ಪದ್ಯದ ಭಾವನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಭಾವ ಅರಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮತಿ ಎಂದರೇ ಮನಸ್ಸು ಸಾವಧಾನ ವೆಂದರೇ ಜಾಗ್ರತೆಯೆಂದು ಅಧರ. ಆತ್ಮ ಸಮಾನತ್ವವೆನ್ನುವ ಮನೋಜ್ಞಪಕ ಹೊಂದಿ ಬೋಧಿಸುವವನೆ ಸಾವಧಾನಮತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವವನೆಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ.

ಆ || ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿನಾರ್ತನ ಮಾರ್ಗವು ಮಾರ್ಗವು
ಜಗತ್ತಿನಿಜ ಆತನ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮ
ಆತನ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುವ ಅಮಿತ ದೇವಗಣವು
ಅಖಲ ಜೀವಹಂಗ ಆತ್ಮಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಮುಂದೆ ನೀನಿದ್ದು ನಿನ್ನಹಿಂದೆ ಜೀವಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಂಡ ಓ ಆತ್ಮ ಕೇಳು. ಗುರು ಮಹಿಮೆ ಇರುವವನಾಗಿ ಆತನು ನಡೆದ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಗುರು ಹಣಿದ ಜನ್ಮವೇ ಎಲ್ಲರ ಜನ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಆತನ ಹಿಂದೆ ದೇವತೆಗಳು ಗುಂಪು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- “ದ್ವೌಭೂತ ಸರ್ಗೋ ಲೋಕೇಸ್ವಿನ್ ದೃವ ಅಸುರ ಏವಚೆ” “ದೇವತೆಗಳು ರಾಕ್ಷಸರು ಎನ್ನುವ ಎರಡು ವಿಧಗಳ ಜೀವಿಗಳು ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.” ಎನ್ನುವ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆಯೇ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಯೋಗಿಗಳೆಲ್ಲರನ್ನು ದೇವತಗಳಿಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರಿಗಿರುವ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದೇವತಾಪದವಿಗಳು ನಿಣಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಗುರುಗಳ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುವವರು ಯೋಗಸಾಧಕರು, ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುವಿನ ಹಿಂದಿರುವವ ರನ್ನು ದೇವಗಣಗಳಿನ್ನುತ್ತ ಆತನ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುವ ಅಮಿತ ದೇವಗಣವೆಂದು ಪಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾವಿಸುವ “ಷಂ” ಕಾರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವನು ಗುರು. ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿ ಎಂದರೇ “ಷಂ” ಕಾರ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ

ಲಂಧ್ವಪಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು, ಅಥವಾ ಆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಅರ್ಥ. ಶಾಸಕ್ಕೆ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದ ಗುರುವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಆತನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ದೊಡ್ಡದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನ ಮಾರ್ಗವೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಜೀವಿತ ಸಾಫಲ್ಯವಾಗಿರುವ ಆತನ ಜನ್ಮವೇ ಜನ್ಮವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ.

**ಅ ॥ ಆತನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ
ಹಾಕಬೇಲ್ಲ ನಶಿಹಿ ಹರಂಗಾಗೆ
ದಾಲಿ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕು ಆಲೋಚನೆ ಮನಸ್ಸಲ್ಲ
ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವಿಯೋಂದಿಗೆ ಬೆರೆತಿದ್ದು ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗಾದರೂ ಗುರು ದರ್ಶನದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಪ ನಶಿಸಿಹೋಗಿ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಕೆ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಲೋಚನೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ :- ಗುರುವೋಂದರ ದೃಷ್ಟಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹರಿದಾಗ, ಗುರು ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಆತನಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಆತನ ದೃಷ್ಟಿಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕರ್ಮಚಕ್ರದಲ್ಲಿನ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆತಂಕವಾದ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಟ್ಟಿಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜ್ಞಾನ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರು ದರ್ಶನದಿಂದ ಕರ್ಮಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ “ಸಾದುದರ್ಶನಮಾ ಪಾಪನಾಶನಮಾ” ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಹಜ್ಜಾನರಮ್ಮ ನೇರಡಿ ಹಾಳ್ಬಂಗ ಇಂಟಲಾರದೆ
 ಮುಗ್ಗಿ ತಗ್ಗಿ ಕೋಣ ಮುಖಿಸಿದಂತೆ
 ಓರ್ಗಾ ಗ್ರಾ ದೊಡ್ಡಜಂಬ ಬಡಾಯಿ ತೋರಿಹಿ
 ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಗುರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸದೆ, ಹೋಳಿ ಪಂಡ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹೋಳಿ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಮುಕ್ಕೆವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆಬ್ಬಿಸಿ ತಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಆಡಿಸುತ್ತಾ, ದರ್ಶಿಸಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಮೂರ್ಖರು ಕೂಡ ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ದರ್ಶಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಕೂಡ ನನ್ನಂತೆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಅಲ್ಲವೇ! ನನಗಿಂತ ಅವನೇನು ದೊಡ್ಡವನೆಂದು ದೊಡ್ಡಬಡಾಯಿ ಹೊಂದಿ ಅಸೂಯೆದ್ದ್ವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆ || ಬೀಂದ ಬೀಂದ ಇಂಂದ್ದು ಗರ್ವಚನಂಗಳು
 ಹೊತ್ತುಹೊಣಿವ ಜಾತಿ ಕಳಿದು ಹೊಣಿತ್ತುದೆ
 ಶ್ವಲ್ಲ ಗಡಿಯ ಇದರ ಗುಣೀಲ್ಲ ಕೆಣ್ಣಹೊಂಬಿತು
 ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಶರೀರದ ಹೊರಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಒಳಗೆ ವಾತ್ರ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನೀನು ಬಿಡುವ ಪ್ರತಿ ಶ್ವಾಸಕ್ಕು ಕಾಲ ಕಳಿದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದಿನ ದಿನ ನಿನ್ನ ಆಯುಸ್ಸು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಕಾಲ ಆಸನ್ನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ದೊಡ್ಡಸ್ತಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿದುಹೊ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವೇ ಅತಿರಹಸ್ಯ. ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದಿರುವ ಜೀವಿತ ತೇಣ ಮುಗಿದುಹೋದರೂ, ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಜಿವನವೇ ವ್ಯಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಗರ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿನಯ ಹೊಂದಿ ಜ್ಞಾನವೋಂದರ ಗುಟ್ಟ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಅ ॥ ಹವರೆತ್ತಿಂತ ಭಾರವಾಗಿ ಯತ್ನದೆ
ಶುಭಕರವು ವೀರಣ್ಣ ಶೋಭನವು
ಗುರುಳಿನ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದ ಶೀಷ್ಯಲಿಗೇಲ್ಲಿ
ಅಸಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಅವಿಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಗುರುಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಗುರು ಬೋಧಿಸುವ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ :- ಕೆಲವರು ಗುರುಗಳ ಒಳ ಸೇರಿಯು ಅವರಿಗಿರುವ ಕಪಟ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರು ಮೇಲೊಂಟಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿ ಇರುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ, ಗುರು ಬೋಧಿಸುವ ನಿಜಮೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಭಾರವಾಗಿ ಹೊರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾರೆ? ಯಾವುದೂ ಒಂದುದಿನ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿರುವುದೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕುಶ್ಲಿತಬ್ಯಾದಿ ಇರುವ ಭಕ್ತರು ಗುರುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅ ॥ ಅಲ್ಲ ಸಂಶಯಗಾರ್ಥಿಂ ವಿರೋಧಾರ್ಥ
ತನಗೆ ಇಲ್ಲದ ತತ್ತ್ವ ಧರ್ಮಗಾರ್ಥನ್ನು
ಕುರಿತು ಹ್ರಷ್ಟಿ ಹಾಕುವ ಕುಮಾರ ಧರಣೀಯಿಲ್ಲ
ಅಸಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಗುರುಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರು ಗುರು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅಲ್ಲ ಸಂಶಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿನಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ವಿರೋಧಭಾವನೆಯಿಂದ ಆಚರಣೆಯಿಲ್ಲದ ಆತ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಜನರು ಗುರು ಸಾನ್ವಿಧ್ಯವನ್ನು ಬಂಧನವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಕೇವಲ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗುರುವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಗುರುವಿಗಿಂತ ನಾವುಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದೇವೆಂದುಕೊಂಡು, ತನಗೆ ಸಲ್ಲದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗುರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳು ಸಾಧನೆ ಮೂಲಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡದೆಯೇ, ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಾರದೆಯೇ, ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಲುದಾಹರಣೆಗೆ ಶ್ವಾಸ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ಏಳು ನಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಕ ಆಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು, ಒಂದೊಂದು ನಾಡಿಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನೂರಾರು ಶ್ವಾಸಗಳು ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆಂದು, ಶ್ವಾಸ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಏಳು ಭಾಗಗಳಾಗಿದೆಯೆಂದು, ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನನು ಸರಿಸಿ ಶ್ವಾಸಗಳು ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆಂದು ಗುರು ಹೇಳಿದ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕವಟ ಭಕ್ತನು ಆಚರಿಸದೆಯೇ, ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದದೆಯೇ ಗುರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ, ಅನುಮಾನ ಇರುವವನಾಗಿ ವಿರೋಧ ಭಾವ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಕವೇ ಶ್ವಾಸ ಆಡುತ್ತದೆಂದು ಏನು ನಂಬಿಕೆಯೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗುರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಂತರ ಏಳು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೂರಾರು ಶ್ವಾಸಗಳೇ ಎಂದಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಆಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುವು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರೂ ಮನಃ ಏಳೇ ಕೇಂದ್ರಗಳಿರುವಂತೆ ನಿನಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ತಿಳಿಯತ್ತದೆಂದು, ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಶ್ವಾಸಗಳಾದುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ಹೊರತು ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆ ಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕೇಳುವವನನ್ನು ನೋಡಿ ಗುರು ಏನು ಹೇಳಿದೆಹೋದರೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧವಾಗಿ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅ ॥ ಅಂತಹ ಹೃಸ್ವಗಿಂಗೆ ಆ ಈಶ್ವರನಾಡರು
ಹೇಳದೆ ನುಮ್ಮಿಸಿದ್ದರೆ ಜಹಲರೆಲ್ಲ
ಹೇಳಿವಾವನನ್ನು ನೋಡಿ ಜಹ್ನೂತಿ ಹೊಡಿಯುತ್ತಾರೆ
ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಜೀವಿಗಳ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಭಕ್ತಿ ಭಾವ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಸೇವೆಗಳು ಮಾಡದವರಿಗೆ ಆತ್ಮಭೋಧನೆ ಹೇಳಬಾರದೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂಬಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಆ ಈಶ್ವರನೇ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಚಪಲ ಬುದ್ಧಿ ಇರುವ ಭಕ್ತರು ಹಿನ್ನವಾಗಿ ನೋಡಿ ಅವಹೇಳನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ನೀಚತ್ವದಿಂದ ಹಿನ್ನವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

(ಮೇಲಿನ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳು ಕಪಟ ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವವು. ಇನ್ನು ಕಪಟ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಪದ್ಯ ಕೆಳಗೆ ಇದೆ.)

ಅ ॥ ದಾನರ ಧಿಕವಾಡರು ದಂಡಗಿಂರಿಡಾಡವು
ಕಾಹುಗಿಂಗುಹದೀಶ ಕಾಲವಾಯಿತು
ಹಿನು ಹೇಳಿವುದಾರಿದ ಈಶ್ವರ ತತ್ತ್ವಂಜಿ
ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಕಾದ ಕಿಂಬಿಂದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇದ್ದಂತೆ, ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಕೆಲವರು ಕಪಟ ಗುರುಗಳು ಹೊರಟಿ ಆತ್ಮ ಧರ್ಮ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಶಿಷ್ಟರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ತಿಳಿಸದೆಯೇ, ಉಪದೇಶ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಗುರು ಇದ್ದಾನೆನ್ನುತ್ತಾ, ಆ ಉಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗುರುಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದು, ಶಿಷ್ಟರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದೇ ತಮ್ಮ ಧೈಯ

ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಪಟ ಗುರು ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮಜಳ್ಣನ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಅ ॥ ರತ್ನಕಳ್ಳಾಗಿಷ್ಠಿ ರಾಜಹಂಸವಿಧ್ಯಂತೆ
ತತ್ತ್ವಜ್ಞ ಆಲೋಚನೆ ಐಲ್ಲದೆ
ನಿರ್ಯ ಪೋಂಡು ರೀತಿ ನಿಜ ಸಮಾಧಿಯಿಷ್ಠಿ
ಅಱಲ ಜಿಂದ ಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಸೂರ್ಯನೊಬ್ಬನು ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಶರೀರವೆಲ್ಲವನ್ನು ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ರತ್ನಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಲಭಿಸುವ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಹಂಸವಿದ್ದ ರತ್ನವನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುದಿರುವಂತೆ, ಆತ್ಮವನ್ನು (ತತ್ತ್ವವನ್ನು) ತಿಳಿದುಕೊಂಡವನು ಪಕ್ಷದ ವಿಷಯಗಳ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಎಂದಿಗೂ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯೋಗವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ, ಕರ್ಮ ಅಂಟಿದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಹನಿಂತಿಗಳು ಸಮಾನತ್ವ ಹೊಂದಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಅ ॥ ಮಾತು ಗಂಥಿಕವಾಡದ ಯೋಗಿ ಹಂಡ್ಲಿ
ಕೋಣಿ ಕೆಷ್ಟ ರಾಜ ಕೋತಿ ಹಂಡ್ಲಿ
ಬಿಡವನ ಬಿದುತು ಅನೇಕ ಬಿಧಿಗಳ ಹಂಡ್ಲಿ
ಅಱಲ ಜಿಂದಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ನಾಶರಹಿತನಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವ ಜೀವಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಬಡವನ ಬದುಕು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳ ನೋವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತೆ, ಕೋತಿಹುಣ್ಣಿ ವಾಸಿಯಾಗದ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಹೋದ ರಾಜ ಬಾಧೆ ಬಿದ್ದಂತೆ, ಮೌನ ಹೊಂದಿದ ಯೋಗಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಚಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಆತನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾಧೆಪಡುತ್ತಾನೆ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ಮನಸ್ಸೊಂದರ ಸಂಕಲ್ಪಗಳಧಿಕವಾಗುವುದನ್ನು ಮಾತಧಿಕ

ವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ನಿಂತುಹೋಗುವುದನ್ನೇ ಮೌನವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವವನೆ ಮೊನಿ (ಯೋಗಿ). ಹೋದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜನು ಬಾಧೆಪಟ್ಟಂತೆ, ಬಡವನು ತಾನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ತನಗೆ ಧನವು ಇಲ್ಲದಾಯಿತೆಂದು ಬಾಧೆಪಟ್ಟಂತೆ, ಯೋಗಿ ಯಾದವನು ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟನಾದರೆ, ಕಳೆದುಕೊಂಡ ತನ್ನ ಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಬಾಧೆಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಅ॥ ಗುರುಗಳ್ಳ ಹಳ್ಳಿಯ ಗುಣವಂತರಣ್ಣ
ಕೋರಿದ್ಯಾಂತಿ ಮನಸ್ಸು ಕೋಪರಿಂಡ
ಚಪಲನು ಹೋರಿತ್ತಾನೆ ಜಿರವಾನರ ಲಿಂಗ
ಅಖಿಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮಣಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರವಿರುವಂತೆ, ಜೀವಿಗಳ ಶರೀರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲದಕ್ಕು ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಹೋತಿಮರಿ ಇತರರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಅಣಕಿಸುವಂತೆ, ಚಪಲತ್ತ್ವವಿರುವ ಮೂರಧರು ಗುರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳಿಯ ಗುಣವಂತರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷೋಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀಚವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಚಪಲ ಚಿತ್ತರಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆ॥ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಶಿಲ್ಪ ಮಹಿಳೆಂಫಿಂಡಿಂಣ್ಣ
ನಂಗಿ ಬೀಂಡ ದುಷ್ಪಿತಾಗಿ ನಂಗ
ಹಳ್ಳಿಯದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಜನ ವೌನವು ಹೊಂಡ
ಅಖಿಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಎಡಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯೋಂದಿಗೆ ಬೆರೆತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ದೃವಶ್ವವಿರುವವರು ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಾರೆ ರಾಕ್ಷಸಶ್ವ ಇರುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಗಮಾಡದೆ ದೃವಶ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಯೋಗಮಾಡು.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನನು ಸರಿಸಿ ದೃವತ್ವ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ವಿಷ್ಣು, ಈಶ್ವರ, ಬ್ರಹ್ಮರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳ ಪದವಿಗಳೆಲ್ಲವು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನ ಅನುಸರಿಸಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯೇ ದೃವತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದೇವತಾ ಜಿತ್ತಪಟದಲ್ಲಿ ಅವರ ತಲೆಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನ್ನ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೃವತ್ವವನ್ನ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಂದೇಶವನ್ನ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಮೌನವಾಗಿರೆಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಘೋನ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಭ್ರಮಿಸಿ ಮಾತುಗಳು ಜಣ್ಣರು
ಘೋನದು ಅಲ್ಲ ಮಾಯೆ ಜಡಮುದಿಲ್ಲ
ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲುಶವನ್ನು ಜಣ್ಣ ಘೋನದಳ್ಳ
ಅಖಲ ಜಾವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಚರ ಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಮೌನವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಮಾತುಗಳನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೌನವೆಂದರೇ ಮಾತುಗಳನ್ನ ಬಿಡುವುದಲ್ಲ. ಮಾತುಗಳು ಬಿಟ್ಟಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಯೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಗುಣ ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಗುಣಗಳು ಕಾಳಗ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೌನವೆಂದರೇ ಮಾತುಗಳು ಬಿಡುವುದಲ್ಲವೆಂದು, ಮೌನ ಎಂದರೇ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರದಂತೆ ಇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆ|| ಕಾಯಿಸಿಧ್ವಿಕೇಳೆಲಿ ಗೋಂಗಿಳನ್ನು ನೇಡಿ
ಧಾಯಿ ಭಾರ್ತನ ಮಾಡಿದರೇನು
ಮಾಯಿ ತನುವು ತುಣಿಗಿ ಮಣ್ಣಾಣಿಹೇಗಳತ್ತದೆ
ಅಖಲ ಜಾವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾಷಾರ್ಥ :- ಪಂಚಭೂತ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಸ್ಥಿರಕಾಲ ಬದುಕಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಶ್ವಾಸದ ಮೂಲಕ ಕುಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಶರೀರವನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸುತ್ತಾ, ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗವೆನ್ನುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಪ್ಪುಕಾಲ ಬದುಕಿದರೂ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಶರೀರ ಕೊನೆಗೆ ಮಣ್ಣಪಾಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ :- ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕುಂಭಿಸುವುದರಿಂದ ಆಯುಸ್ಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಶರೀರವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಬಿಡದೇ ಬಹಳಕಾಲ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ವಾಯುಭಕ್ಷನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಯುವನ್ನು ಕುಂಭಿಸಿ ಶರೀರವನ್ನು ಭೋಮಿಯಿಂದ 4 ಅಥವಾ 5 ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೇಲುವಂತೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಿ ಇದು ಒಂದು ಯೋಗವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯೇಕಲಿತು ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕುಂಬಿಸಿದರೂ ಮೋಕ್ಷ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಯೋಗವಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಪ್ಪುದಿನ ಬದುಕಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ “ಜಾತಸ್ಯ ಹಿಧ್ರುವೌ ಮೃತ್ಯು” ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಶರೀರ ಬಿಡುವುದೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆ || ಯೋಗೋಽಂಳೈ ರಾಜಯೋಗ ಮತ್ತಣ್ಣ ಹೆಚ್ಚಿ
ಮಂತ್ರಗೋಽಂಳೈ ಪ್ರಜವ ಮಂತ್ರವೆಚ್ಚಿ
ಹಂಜಮುದ್ರೋಽಂಳೈ ಹರಮ ಶಾಂಭವಿ ಹೆಚ್ಚಿ
ಅಷಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾಷಾರ್ಥ :- ಪರಮಾತ್ಮವೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಜೀವಾತ್ಮವೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇವಲ ಆತ್ಮನಾಗಿ ಜೀವಾತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕಮಾರ್ಗಗಳಿವೆಯೆಂದು ಎಪ್ಪೋಜನ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯವಾಗಿಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೇ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಗ್ರಂಥ, ಸ್ವತಃ ದೇವರೇ ತಿಳಿಸಿರುವುದು

ಭಗವದ್ವಿತೀತೆ ಗ್ರಂಥ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದೇವರೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮೂರೇ ಮೂರು ಇವೆ. ದೇವರು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವವು ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆತನು ತಿಳಿಸಿದ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳು ವಿನಹ ಯಾವ ಮತದಲ್ಲಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಇಸ್ಲಾಂ, ಕೈಸರವಮತಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ವಿನಹ ದೇವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದಾದ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ, ಎರಡನೆಯದಾದ ರಾಜಯೋಗ ಇಂದ್ರಮತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಇರುವಾಗ ಮೂರನೆಯದಾದ ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಕೈಸರವ, ಇಸ್ಲಾಂಮತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದೆ. ಭಗವದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೇ ದೇವರನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯದಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅಫಾ ದೇವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಯೋಗ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಮನುಷ್ಯ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ, ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಹೊಸಕರ್ಮವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಜಯೋಗ (ಕರ್ಮಯೋಗ). ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಯೋಗ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಮಂತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ. ಮಂತ್ರಗಳು ದ್ಯೇವಸಂಬಂಧವಾದವು ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಸಂಬಂಧವಾದವು ಎರಡು ವಿಧಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ಯೇವ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು “ಓಂ” ಕಾರ ಶಬ್ದ ಇರುವುದು. ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನೊಂದರ ಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಓಂ ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರಣವವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಬ್ದ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಓಂ ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿರುವುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಲ ಮತ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲದೇ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಣವಮಂತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದೂಮತದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮುದ್ರೆಗಳಿಂದು ಕೆಲವರು ಹೆಸರುಗಳು ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿರುವವು ಇವೆ. ಇವು ಯಾವುವು ಭಗವದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ದ್ಯುಪ ಮೈತ್ರೇಕಾಗು ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪೂರ್ತಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಭಾವದ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಳಕರಿ, ಭೂಜಕರಿ, ಮಧ್ಯಲಕ್ಷೀ, ಷಣ್ಣಿಖಿ, ಶಾಂಭವಿ ಎನ್ನುವ ಐದು ಮುದ್ರೆಗಳಿವೆ. ತಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿನ ಕಪ್ಪಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿರುವವರೆಗು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದುಹೋಗುವುದನ್ನು ಬೇಳಕರಿಮುದ್ರೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು ಕಪ್ಪಗುಡ್ಡೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಕದಲದಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಭೂಜಕರಿ ಮುದ್ರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮಧ್ಯಲಕ್ಷೀ ಮುದ್ರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರು ವಿಧಗಳಲ್ಲದೆ 1) ಮೇಲಕ್ಕೆ 2) ಕೆಳಕ್ಕೆ 3) ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ 4) ಬಲಗಡೆಗೆ 5) ಎಡಗಡೆಗೆ 6) ಪೂರ್ತಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಣ್ಣಿನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊಂದರ ಆರು ವಿಧಗಳನ್ನು ಷಣ್ಣಿಖಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲದೆ ಮೂಗಿನ ಕೊನೆ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡುವುದನ್ನು ಶಾಂಭವಿ ಮುದ್ರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಐದು ಮುದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂಭವಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಕೆಲವರನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂಭವಿ ಮುದ್ರೆಗಿಂತ ಬೇರೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಮ ಶಾಂಭವಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪರಮ ಎಂದರೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದುದು, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಅರ್ಥ. ಪರಮ ಶಾಂಭವಿ ಎಂದರೇ ಶಾಂಭವಿ ಮುದ್ರೆಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದುದೆಂದು ಅರ್ಥ. ಎಂದರೇ ಐದು ಮುದ್ರೆಗಳು ಅಲ್ಲದಂತಹ ಯೋಗವೆಂದು ಅರ್ಥ. ದೃಷ್ಟಿನಿಲ್ಲಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮ ಶಾಂಭವಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮುದ್ರೆ ಎಂದರೇ ಕದಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಅರ್ಥ. ಕದಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದೃಷ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಪರಮ ಶಾಂಭವಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅ॥ ರಾಜಯೀರಣ್ಣ ವೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜಾಖಣ್ಡಕ್ಕಾಗಿ
 ತನ್ನ ಗೃಹದಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲ
 ಹಾಲನೆ ಮಾಡಿ ಹರವಶನಾಗಿದ್ದ
 ಅಖಲ ಜಿಜಿಪಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಜೀವಾತ್ಮಗು ಮೂರನೆಯದಾದ ಪರಮಾತ್ಮಗು ಮಧ್ಯ ಸಂಧಾನವಾಗಿರುವ ಓ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಕದಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗವಾಗಿದ್ದ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದು ಕರ್ಮಯೋಗ. ಈ ಎರಡು ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು ಶ್ರೀಷ್ಟವಾದುದು ಕರ್ಮಯೋಗ ಆದ್ವರ್ತಿಂದ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ರಾಜ ಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕರ್ಮಯೋಗವನ್ನು ರಾಜಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು ಹಾಡ ನಡೆದಿದೆ. ರಾಜಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಹೊರಗಿನ ಅವಯವಗಳ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಹಾಗೇ ಒಳಗಿನ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿ ಜಿತ್ತಗಳನ್ನು ಅಪುಗಳ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಅಹಂ ಒಂದರ ಕೆಲಸ ತಿಳಿದವನಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಜೀವಿಯ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅತೀತವಾದುದು ಮೋಕ್ಷವೆಂದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶರೀರ ಧರ್ಮಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ರಾಜಯೋಗಿ ತನ್ನ ವರದಲ್ಲಿರುವುದೇನು ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಎಲ್ಲವೂ ಪರವಶವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪರವಶನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಆ ॥ ಬಂಣರಿಂಬಿಯಗಳು ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೆ
 ಮನಸ್ಸು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮನಲುತ್ತಿರುತ್ತಾ
 ತನ್ನಮ್ಮೆ ತಾನು ಕಂಡ ತತ್ತ್ವದ ತದ್ವಾಹ
 ಅಖಲ ಜಿಜಿಪಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಹಾದ ಕಬ್ಬಿಣದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣವೆಲ್ಲ ಅಗ್ನಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತೆ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಶರೀರವನ್ನು ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ

ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದಂತಾದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಬಂಟರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮನಸ್ಸು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆತ್ಮ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಜೀವ ಕೊಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಸಗಳ ಫಲಿತವನ್ನು ಆತ್ಮ ಎನ್ನುವರಾಜ ಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿನ ಜೀವಿಯು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡ ಜೀವಿಯು ಯಥಾರಾಜಾ ತಥಾಪ್ರಜಾ ಎನ್ನುವಂತೆ ತಾನು ಕೂಡ ಆತ್ಮನಂತೆ ಚಿಕ್ಕ ರೂಪವಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಾನು ಕೂಡ ಶರೀರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವ ಆತ್ಮನಂತೆ ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸಾಮಂತರಾಜನಾದ ಆತ್ಮನಂತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಂತ ರಾಜರಿಗೆ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಂತೆ ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೀವಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಉಂಟಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಮೊದಲು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಂತ ರಾಜನಾದ ಆತ್ಮರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜಕೀಯವೆಂದರೆ ಏನೋ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅ ॥ ಪಂಚವಿಂಶಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಹಾಡದಜ್ಞಾನಿ
ಹಂಜಿ ತಾಗಿಮಾಡಿ ನಕಲ ಕರ್ಮ
ಲೀಂಬಿನಾಗಿ ಇರುಗುತ್ತಾ ಗುರಿತಣಿ
ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಪರಮಾತ್ಮ ಪಾಲಿಸುವ ವಿಶ್ವವೆನ್ನುವ ಸಾಮೂಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶರೀರವೆನ್ನುವ ಸಾಮಂತ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜನಾದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪಂಚ ಭೂತಗಳಾದ ಆಕಾಶ, ಗಾಳಿ, ಅಗ್ನಿ, ನೀರು, ಭೂಮಿಯಿಂದ ತಯಾರಾದ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಜೀವಿಯು ಕರ್ಮಶ್ರಯವಾದ ಸಂಚಿತ, ಆಗಮ, ಪ್ರಾರಭ್ಯಕರ್ಮ ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡವನಾಗಿ ಪ್ರಾರಭ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಆಗಮಕರ್ಮವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವವನಾಗಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಕರ್ಮಲೋಲನಾದ ಜೀವಿಯು ಹೊರಗೆ ಪ್ರಪಂಚ ದೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವವನಾಗಿ, ಸಮಯವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅದಕ್ಕೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ತನ್ನ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾಕಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲಿ, ಶರೀರದ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಾಕಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲಿ, ಯಾವುದೆ ಗಮನವಾಗಲಿ, ಆಲೋಚನೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಧೈಯವೆನ್ನು ವುದು ಇಲ್ಲದೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಆ || ಜೀಜಾದಿಂದ ಗಿಡ ಹಣ್ಣಿದ ಉತ್ತಿಯಿಲ್ಲ¹
 ಕರ್ಮಾದಿಂದ ಜನ್ಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ
 ಕರ್ಮ ಭ್ರಾಂತ ಜಿದ್ದು ಕಲಾಯಿಗಾಶ್ಚಲಿಗೆಲ್ಲ²
 ಅಖಲ ಜೀವನಂಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಪ್ರಪಂಚಕೆಲ್ಲ ಇರುವ ಮೂವರು ಪುರುಷರಲ್ಲಿಯು ಮಧ್ಯ ಪರಾಷನಾಗಿ ಅಕ್ಷರ ಪುರುಷನೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿ, ಕ್ಷರಪುರಷನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು. ಭಾವಿಮೇಲೆ ಬೀಜದಿಂದ ಗಿಡ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಕರ್ಮ ಕಾರಣದಿಂದ ಜೀವಿಗೆ ಜನ್ಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರ್ವಧಾ ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ. ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿರುವಾಗ ಸಂಕೋಣಿಸುವವರು, ಮರಣಿಸುವಾಗ ದುಃಖಪಡುವವರು, ಸಾವು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದುದೊಂದು ಇದೆಯೆಂದು, ಅದೇ ಕರ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿಯದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಿಯುಗಾಶ್ಚರಿಗೆ ಕರ್ಮ ಭ್ರಾಂತಿ ಬಿಟ್ಟು ಕರ್ಮವ್ಯಾಂದರ ನಿಜರೂಪ ತಿಳಿದಾಗ ಮೋಕ್ಷ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮವೆಂದರೆ ಏನೋ ತಿಳಿಯದೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಉಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗು ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಯೆಂದು ತಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು, ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಬಿಡದು, ಜ್ಞಾನ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮೋಕ್ಷ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ || ನರಕಲ ನಂಕಟದಿಲ್ಲ ನಂಹಾರ ನಂತುಲ
 ಜಂಕ ಡೊಂಕ ವಂಕ ರಂಕು ಬೊಂಕು
 ನರಕಯ್ಯ ಶಿಂಗರ ಹಣ್ಣಿ
 ಅಖಲ ಜೀವನಂಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎರಡು ವಿಧಗಳ ಸಂಸಾರಗಳು ಇವೆ. ಸಂಸಾರ ಎಂದರೇ ಸಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸಾರ ಕುಟುಂಬ ದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕುಪಡೇ ಸಂಸಾರವೆಂದು ಕೂಡ ಕೆಲವರನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೇನೆಂದು ಕೊಂಡರು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೊರಗಿನ ಸಂಸಾರ ಮತ್ತು ಒಳಗಿನ ಸಂಸಾರವೆಂದು ಎರಡುವಿಧಗಳು ಇವೆ. ಹೊರಗಿನ ಸಂಸಾರ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನ ಸಂಸಾರ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಜೀಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ಮಾಡುವಕೆಲಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾರ, ಕಳ್ಳುತನ. ಅಸತ್ಯ, ಜೂಜು, ಮೋಸ, ನಾನಾ ವಿಧಗಳ ಕೆಲಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳೊಂದಿಗು, ಕೆಲವು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳೊಂದಿಗು, ಎಪ್ಪೋ ಒಡಕುದುಡುಕುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಹೊರಗಿನ ಸಂಸಾರ ಇರುವಾಗ, ಒಳಗಿನ ಸಂಸಾರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವಿಯ ಶರೀರಗೃಹದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಜಿತ್ತ, ಅಹಂ ಎನ್ನುವ ಅಂತಹ ಕರಣಗಳೊಂದಿಗೂ, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿನ್ನುವ ಅವಯವಗಳೊಂದಿಗೂ, ಬೆರೆತು ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಒಳಗಿನ ಗುಣಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಒಳಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಹೊರಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗು, ಜೀವಿಯ ಸಾರವಿಲ್ಲದ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೊಂದಿಗು, ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸಗಳೊಂದಿಗು ನಡೆಯಲ್ಪಡುವವು ಎರಡು ವಿಧಗಳ ಸಂಸಾರಗಳು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಶರೀರದ ಹೊರಗಿರುವ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸತ್ತ ಸಾರವಾಗಿ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವಿದೆ. ಶರೀರದೊಳಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಸಾರವಾಗಿ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಪದ್ಯವನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಅ ॥ ತ್ರಿಗುಣ ರಷಿಕವಾಯಿತು ತ್ರಿಪುರಂಬಿ ಲೀಲ್ವಾ
 ತ್ರಿಗುಣದಲ್ಲಿ ಜಗವು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದು
 ತ್ರಿಗುಣವನ್ನು ಜಟ್ಟಿ ಮುತ್ತಿ ತೆರವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು
 ಅಂಲ ಜಾವಹಂಗ ಅರ್ಕಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಬ್ರಹ್ಮ, ಕಾಲ, ಕರ್ಮ, ಗುಣಚಕ್ರಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ
 ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಶರೀರದ ಹೊರಗೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ, ಒಳಗಿರುವ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ
 ಮೂರು ಗುಣಗಳೇ ಕಾರಣ. ಸಾತ್ವಿಕ, ರಾಜಸ, ತಾಮಸವೆನ್ನುವ ಮೂರು
 ಗುಣಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಮೋಗಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮೂರು ವಿಧಗಳಾಗಿ
 ವಿಭజಿಸಿವೆ. ತ್ರಿಗುಣ ರೂಪವಾದ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆ ಸಂಸಾರವಾಗಿ
 ಹೋಗಿದೆ. ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು
 ಕೆಲಸಮಾಡಿದಾಗ ಹೊರಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಜೀವಿಯು ಕರ್ಮ
 ಬಧ್ಯನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮಾನವನು ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದವನಾಗಿ ಮೂರುಲೋಕಗಳಾಗಿ
 ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಂಟಿರುವಾಗ
 ತ್ರಿಗುಣಸಹಿತ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಥಾರವಾದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು
 ಹೊಂದಬಲ್ಲನು. ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಜಯಿಸದ್ದೋದರೆ ಸಂಸಾರ
 ದುಸ್ಯಾಧ್ಯವಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಅ ॥ ನಾಲ್ಕು ಬಿಧಾರ್ಥಿಗಾರಿ ನರರೆಲ್ಲಿರಿಗು
 ಬೀಂಧುಮಾಡಿದಂತೆ ಖಡಜನರು
 ಶಾಂತಿರೈತಿಯಾರಿ ನಾಲಿದರು ಕೇಳಿಪುಣಿಲ್ಲವೇನೋ
 ಅಂಲ ಜಾವಹಂಗ ಅರ್ಕಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿಯು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿಯು, ಮೂರ್ಚಿರಲ್ಲಿಯು
 ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವರಲ್ಲಿಯು, ಒಳ್ಳಿಯವರಲ್ಲಿಯು ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲಿಯು. ಎಲ್ಲಾ
 ಮತದವರಲ್ಲಿಯು ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಹೋಂದಿ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ರಾಗ (ಪ್ರೇಮ)
 ವಾಗಲಿ ದ್ವೇಷವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ವರ್ತಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು, ಭೂಮಿ

ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳ ಬೋಧನೆಯಾಡಿ
ಮುಕ್ತಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ
ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದು ದೈವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಾನಗಳು
ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ 1) ಭಕ್ತಿ 2) ಜ್ಞಾನ 3) ಯೋಗ 4) ಮುಕ್ತಿ
ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರಸೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು ಕೆಲವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಕ್ತಿ
ಹೊಂದಿದ ತಕ್ಷಣ ಗುರು ಉಪದೇಶಗಳು ಹೊಂದಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ
ಯೋಗಿಗಳೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿಯದೆ ಉಪದೇಶವಾಗಲಿ, ಯೋಗ
ಸಾಧನೆ ಯಾಗಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದ
ಕೆಲಸವೇಯಿಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಜ್ಞಾನ
ತಿಳಿಯದ ಸಾಧನೆ ಗಮ್ಯ ತಿಳಿಯದ ಪ್ರಯಾಣಿದಂತಾದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ
ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಗವದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿದ “ಶ್ರೀಯೋಹಿ
ಜ್ಞಾನಮಖ್ಯಾಸಾತ್” ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮರೆತುಹೋಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವಾಗಿ
ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಧವಾಗಿ ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ
ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಯೋಗವಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ
ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ || ಮುರು ತಮಾಂಗನು ಮುರರವ್ತ್ಯಾಂಗನು
ಮುಖ್ಯಾಂಶಾದ ಹಾಳ್ಜಿ ಮುರತ್ಯೆ ಯಾವುದೀರೋ
ತಿಂಬಿಲಾರದ ಯೋಗಿ ಘನೇಣಾದನಯ್ಯ
ಅಷ್ಟಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮರುಷಾಕೃತಿಯಾದ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಮೂವರು
ಮರುಷರ ಗುರುತಾಗಿರುವ ಮೂರು ವಿಭಾಗಿ ರೇಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯರೇಖೆಯಾಗಿ
ಗುರುತುಹೊಂದಿದ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಸೂಳಿವಾಗಿ ಮೇಲೊಳ್ಳುಟಕ್ಕೆ
ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿದೆಯಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಅವುಗಳೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ 1) ಸೂಳಿಲ ಶರೀರ 2) ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರ 3) ಕಾರಣ
ಶರೀರ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಳಿಲಶರೀರ ಐದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಗಳು, ಐದು

ಕರ್ಮೇಣಂದ್ರಿಯಗಳಾಗಿ ಮೇಲೆಷ್ಟೊಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ಶರೀರ ಜೀವಿಯು, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿತ್ತ, ಅಹಂ, ಮನಸ್ಸು ಎನ್ನುವ ಏದು ಭಾಗಗಳು, ವ್ಯಾನ, ಉದಾನ, ಸಮಾನ, ಪ್ರಾಣ, ಅಪಾಣ ಎನ್ನುವ ಏದು ವಾಯುಗಳು ದೃಷ್ಟಿ. ಶಬ್ದ, ವಾಸನೆ, ರುಚಿ, ಸ್ವರ್ಶ ಎನ್ನುವ ಏದು ಇಂದಿಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಹದಿನ್ಯೇದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಇದೆ. ಕಾರಣ ಶರೀರವೆಂದರೇ ಜನ್ಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪಾಪಪೂರ್ವಿಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ಶರೀರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಶರೀರವನ್ನು ಕದಲಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಶರೀರದ ಕೊನೆಯ ಅಂಚಿನವರೆಗು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಸ್ಥಾಲಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಸೂಕ್ತಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕದಲಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಭೂತವಾಗಿದೆ. ಕರ್ಮಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿವಾಸವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕರ್ಮವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸ್ಥಾಲ ಸೂಕ್ತ ಎರಡು ಶರೀರಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೂರನೆಯದಾದ ಕಾರಣಶರೀರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಮೂರು ಶರೀರಗಳಿಗು ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಲ್ಲದೇ ನಿದ್ರೆ ಎಚ್ಚರ ಸ್ವಪ್ನಗಳೆನ್ನುವ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆತ್ಮ ಜಾಗ್ರತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಜೀತನ್ಯ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೇ ನಿದ್ರೆ ಹೋದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಜೀತನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಉಳಿದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗು ಕೂಡ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಆಗಲೂ ಕೂಡ ನಿದ್ರೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆತ್ಮಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ವಪ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಲಸಮಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಜೀವಿಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು

ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನಮ್ಮುಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಶರೀರಗಳಿಗು, ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿಗು, ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯದವರು ಜ್ಞಾನಿಗಳೇನಿಸಿ ಹೊಳ್ಳಲಾರರು, ನಂತರ ಯೋಗಿಗಳಾಗಲಾರರು. ಜ್ಞಾನಿ ಅಲ್ಲದವನು ಯೋಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯೋಗಿ ಅಲ್ಲದವನು ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲಾರನು.

ಆ ॥ ಅಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮಪಥ ಹಣ್ಣಾಗಿ ಕಂಡಂತಹ
ಹರಮ ಯೋಗಿ ಜರಿತೆ ಭಾವವೆಲ್ಲ
ನರರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಘಾನಿವುದೇ ಹಲಿತೀಂಹಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ
ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ದೃಷ್ಟಿನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಓ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಮಾನವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಮಾರ್ಗಗಗಳು ಇವೆ. ಅವು ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾರ್ಗ ಎರಡನೆಯದು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಮಾರ್ಗ. ನೂರಕ್ಕೆ ಹೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಪಾಲು ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗ್ರಹಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೆಲವು ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಯೋಜಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬನು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಪಥ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗ್ರಹಿ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಪಥದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಯೋಗಿಯಾದವನು ತನ್ನಸ್ಥಿತಿ ತನಗೆ ತಿಳಿದವನಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹವನ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಅಜಾಣನ ನರರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂಪೂರ್ಣಯೋಗಿ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಭಗವದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಧರ್ಮ ತಿಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಆಚರಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಸವ್ಯವಾದ ಅಪಸವ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ಯಾವ

ಕರ್ಮಗಳು ಅಂಟವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನಂತೆ ಕರ್ಮರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ತಾವರೆ ಎಲೆಗೆ ನೀರಂಟದಂತಿರುವುದು ಯೋಗಿಗಳೊಂದರ ಗುರಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರಬ್ಧಕರ್ಮ ನಮ್ಮೆ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಕರ್ಮ ಅಧಿನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇ ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಮ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಗಳು ಬರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬರಬಹುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕರ್ಮ ಅದರ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ಅದು ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮ ಅಧಿನರಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ಅಹಂನ್ನು ಇಲ್ಲದೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿನ ಪಾಪಮಣ್ಣಗಳು ಅಂಟವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡು, ಪಾಪಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ ಒಳಗಿನ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಹೊಂದಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಗಳೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಒಳಗಿನ ಭಾವನೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಯಾನ ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಗಿಗಳ ಭಾವನೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ಬಾಲಮತ್ತಾರ್ತಿ ಬಲಹಿಶಾಚ ಭಾತ

ಭಾವನೆಯಲ್ಲ ಭೀಳ ಭಾವಜಣಣ
ತಯಗ್ನಿತ್ಯಾರ್ಥಾರಯ್ಯ ಗುರುಗಳು ಧರಣೆಯಲ್ಲ
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಅಕ್ಕಾಲಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಹಾವಿನಮಾಲೆಗೆ ಆಧಾರವಾದ ದಾರದಂತೆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಬೆಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಒಳ್ಳಿಯ ಕೆಟ್ಟಿಕೆಲಸಗಳು ವಾಡಿ ನಾನು ಎಂಬ ಅಹಂ ಹೊಂದದಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಾಭನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಚಿಂತಿಸದಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ, ಕೆಟ್ಟ, ಲಾಭನಷ್ಟಗಳನ್ನುವ

ಬೇಧ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಗುರುಗಳಿಗು ಕೂಡ ಬೇದಭಾವ ಇಲ್ಲದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪಿಶಾಚಿ ಆವರಿಸಿದವನು ಏನು ತಿಳಿಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಹೋದಂತೆ, ಪಿಶಾಚಿ ಆವರಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪೂರ್ವ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ, ಯೋಗಿಗಳಿಗು ಕೂಡಾ ತಾನು ಶರೀರಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯೆಂದು, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತಾನು ಕರ್ತವ್ಯನು ಅಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ : - ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಅವರ ಅಂತಃಕರಣಗಳು ಕೂಡ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಜೀವಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ಮರಣದಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಅಂತಃಕರಣಗಳು ಹೋಗಿ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸವು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹೊಸವು ಕೂಡ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಅಹಂಕಾರ ಕೂಡ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಹಂಕಾರ ನಾನೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜೀವಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂತಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜೀವಿಯು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಯಾವ ಕರ್ಮ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ.

ಪಿಶಾಚಿ ಹಿಡಿದವನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂದನಂತರ ನೋಡಿ ಪಿಶಾಚಿ ಬೇರೆಯೆಂದು, ತಾನು ಬೇರೆಯೆಂದು ನಡೆದ ಕೆಲಸಗಳು ಪಿಶಾಚಿಯೇ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು, ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಂಡಂತೆ, ಗುರುಗಳು ಶರೀರವು ಬೇರೆಯೆಂದು ತಾವು ಬೇರೆಯೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ 24 ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವ ಶರೀರವೇ ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯಯೆಂದು ನಾನು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುಗಳು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಚರಿಸಿದರೂ ಕರ್ಮ ಬೇಧ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅ ॥ ಫಣ ಜಲದಣ್ಣ ಗರ್ಜಾಯಿ ಶರವಂತೆ
 ಕುಟುಂಬ ಜಗಡಜತೆ ಕೂಡಿಯವ
 ಅತಿ ವಿಲಕ್ಷಣಾರ್ಥಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ
 ಅಖಲ ಜಿಜಿಪಂಗ ಅಶ್ವಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಸಕಲ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯಹೊಡುವ ಓ ಆಶ್ವಾ ಕೇಳು. ಮೇಲಿರುವ ವಿಶಾಲ ಆಕಾಶ ಮಡಿಕೆನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಕಾಣಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ ಗುರುಗಳು ಕೂಡ ಮೂರಿರುವ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಆಕಾಶ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದರೂ ನಿಜವಾಗಲು ಅದು ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಂತೆ, ಮೂರಿರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿದರೂ ನಿಜವಾಗಲು ಅವರು ಬೇರೆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಶೇಷಾಧರ :- ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡುವನಿಗೆ ಮಡಿಕೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಮೇಘಗಳಿಷ್ಟ್ವೇ ಕಾಣಿಸಿದಾಗ ಅವನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಆಕಾಶ ಮೇಘಗಳನ್ನುವ ಮಾತು ನಿಜ. ಏಕೆಂದರೇ ಅವನು ನಿಜವಾಗಲು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಕಾಶ ಮೇಘವೇಂದರೇ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವ ಸ್ವಭಾವವಿದೆ. ಆದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಮೇಘವು ಮಳೆ ಸುರಿಯುವ ಸ್ವಭಾವ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಹಾಗೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಮೂರಿರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಗುರುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕಾಣಿಸುವುದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮೂರಿರಾಗಿಯೇ ಲೆಕ್ಕಾಕಿದರೂ ಅವರು ಕರ್ಮಗಳನ್ನನುಭವಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಮವನ್ನು ಭಸ್ಯಿಪಟಲ ಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವ ಇರುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಸುರಿಸಿದ ಮೇಘವನ್ನು ಮೇಘವೆಂದು, ಕರ್ಮಗಳು ಸುಡುವವರನ್ನು ಗುರುಗಳಿಂದು ಅನುಭವಮಾರ್ಹಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಲ್ಲ. ಬಿಸಿಲು ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವಂತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆನೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಮಾನವನು

ಸತ್ಯನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮೌಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ.

ಫಟಜಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಆಕಾಶ ಕೈಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈ ಸ್ವರ್ಚಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಗುರುಗಳು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾರದು. ಕರ್ಮ ಸ್ವರ್ಚಕ್ಕೆ ಅವರು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ ॥ ಧ್ಯಂಹ ಕವಿಗಳು ಧರೆಯನ್ನು ದಂಡೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಖದುರ ಮೀಳೆ ಯಂಧ್ರ ಖಣಿ ಹೊಂಡಿ
ಹಹಿಸಲಾರದ ಭೀಂದ ವಾಧ ಯಂಧ್ರಕ್ಕೆ
ಅಖಿಲ ಜಿಂವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಪಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಮುಣ್ಣ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಕರ್ಮ ಅಂಟದಂತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಕವಿಗಳು ಉಂಹಾಜನಿತಗಳಾದ ಎಷ್ಟು ಬರಹಗಳನ್ನಾದರೂ ಬರೆಯಬಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಕವಿಗಳ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮಾತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಬರಹಗಳ ಸೊಂಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಂಹಣಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕವಿಗಳು ಕವಿತ್ವವನ್ನುಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕವಿತ್ವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕವಿಗಳಾಗಿ ಇರಲಾರು. ಕವಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಬರಹಗಳನ್ನು ಕವಿಗಳು ಭಾಷಾ ದೋಷವೆಂದೋ, ಉಚ್ಛಾಟನೆ ದೋಷವೆಂದೋ ತಪ್ಪಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಭಾಷಾಪಂಡಿತರು ಅಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಕ್ಕೆ ಜಿಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಗಳಿರ ಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾವವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಭಾವವನ್ನು ನೋಡದೆ ಸಹಿಸಲಾರದ ಬುದ್ಧಿಹೊಂದಿ ಜಾನ್ನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾಧು ಭೇದವಾಡುತ್ತಾ ಯುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಾನ್ನನ ಎಂದಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕವಿಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಜಾನ್ನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಟಿ ಬೀಳಬಾರದು, ಭಾವನೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು.

ಆ ॥ ಭೂಸಮಾಧಿ ಗಾರಿ ಭುವಿಯಿಳ್ಳನ ಜನರೆಲ್ಲ
ಬುಧಿಯಿಳ್ಳ ಆನೆ ಹಡುವವರು
ಬುದುಗಳಗಿನ್ನು ದಿಕ್ಕು ಹಣ್ಣುವುದಿಲ್ಲ
ಅಖಳ ಜೀವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :— ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೀವರಾಶಿಗಳಿವೆಯೋ ಎಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಬದುಕಿರುವಾಗಳೇ ಸಮಾಧಿ ಎಂದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೆಸರು ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮರಡಿಸಿದ ನಂತರ ಸಮಾಧಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಾಜಿಗಳು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಧಿ ಎಂದರೇ ಏನೋ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದವರು, ಸಮಾಧಿ ಒಂದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು, ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಆಸೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪವಿತ್ರತೆ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ. ಜಾನ್ನಿಗಳಾಗಿ ಯೋಗವಾಚರಿಸಿ, ಯೋಗಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ನಿಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಾಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಜಾನ್ನಿಗಳು ಆಸೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾಧಿಯಾದರೆ ಜಾನ್ನನ ತಿಳಿದ ಯೋಗಿಗಳಿಗೇನು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಜಾನ್ನಿಗಳು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಆ ॥ ನಲ್ಲಿದು ಭೂ ಹಂಮಾಧಿ ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ
ನರರು ಕೊಲೆಿದರೆ ನರಕವಾಗುತ್ತದೆ
ಬುದುಲ ಗಾರಿಯಿದು ಹಣ್ಣುತೆ ಹೊಂದಿರುವ
ಅಖಳ ಜೀವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಯಾವ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಕರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಶರೀರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಸ್ವಾಪ್ತವೂ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ತಿಳಿಯದವರು ಭೂಸಮಾಧಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು, ಅದೂ ಜೀವಸಮಾಧಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೋರಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ನರಕವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಭೂಸಮಾಧಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದು, ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ ಹೊಂದಿ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಹೋಗುವವರಿಗೆ ಅದು ಅಗತ್ಯ. ಸಮಾಧಿ ಎಂದರೇ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಆತ್ಮವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸು ನಿಂತುಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಗಿರುವ ಆತ್ಮವೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಸಮಾಧಿ ಎಂದು ಕೂಡ ಅನ್ನತಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅನನ್ನ ಜೀವಸಮಾಧಿ ಎನ್ನತಾರೆ. ಜೀವಿಯು ತನಗೆ ಸಮವಾಗಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ಜೀವಸಮಾಧಿ ಎನ್ನಬಿಹುದು. ಇದೇನೂ ಹೊಸ ನಿರ್ವಚನೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಆನೆ ಬದುಕಿದರೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ, ಸತ್ತರೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಎನ್ನುವಂತೆ, ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿ ಬದುಕಿದರೂ ಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿದವನೆ ಸತ್ತರೂ ಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿದವನೆ. ಆ ಗುರುತಿಗಾಗಿ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಭೂಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೆಲವರು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪ ಗುರುತು ಹೊಂದಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭೂಸಮಾಧಿ ಆಗಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲ. ಜೀವಸಮಾಧಿ ಬೇಕೆಂದು, ಅವರ ಗುಂಡಿ ಅವರೇ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮುಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಪೂಜೆಗಳು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಹಾಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿದ ನಂತರ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣವಾಯುವು ಶಿಗದೆ ಉಂಟಿರಾಡದೆ ನರಕಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗೆ ಮರಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಾಗಲಿ, ಒಳಗಾಗಲಿ ಶಾಸದ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ, ಶಾಸದಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿಗಳೇ ಭೂಸಮಾಧಿಗೆ ಅರ್ಥರು.

ಅ ॥ ಅತ್ಯ ಜ್ಞಾನವೆಮೈವ ಅರ್ಥಾಯಂದ ಸುಷ್ಟಿ
 ತತ್ತ್ವಜ್ಞ ತನುವು ತಣ್ಣದಂತೆ
 ಭೂಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿ ಹುಜಿನಬೇಕು ನರರು
 ಅಖಲ ಜೀವಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾಷಾಧರ:— ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿ ಒಂದರ ಏಳು ದ್ವಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಿಗಳೊಂದರ ಏಳು ದ್ವಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಶರೀರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಯೋಗ ಮಾಡಿ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞ (ಯೋಗಿ) ಮರಣಿಸಿದ ನಂತರ, ಆತನ ಶರೀರವನ್ನು ಭೂಸಾಧಿತ ಮಾಡಿ ಮಾನವರು ಮೂರಿಸಬೇಕು.

ವಿಶೇಷಾಧರ :— ಯೋಗಿಗಳು ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚಿತಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಯೋಗಿಗಳು ಬದುಕಿರುವಾಗ ಅವರಿಂದ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಕಿರಣಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಗಳಾದ ಪ್ರಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಅವರೊಂದರ ಚಿತ್ರಪಟದಿಂದ ಕೂಡ ಶಕ್ತಿ ಕಿರಣಗಳು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹವರು ಮರಣಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಪಟದಿಂದ ಕಿರಣಗಳು ಬರುವುದು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗಿಗಳಾದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮರಣಾನಂತರ ಅವರ ಪಟದಿಂದ, ಅವರ ಶರೀರವನ್ನು ಸಾಧಿತ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಕಿರಣಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದವರೆಗು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಯೋಗಿಗಳ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮರಣಿಸಿದ ನಂತರ ಕಿರಣಗಳು ಬರುವ ಕಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 100 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗು ಅವರ ಸಮಾಧಿಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿರುವ ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವೆನ್ನುವ ಅಗ್ನಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಯೋಗಿಗಳ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಭೂಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿ ಮೂರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆತ್ಮಕಿರಣಗಳು ಹೊರಟು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂರಿಸುವವರ ಕರ್ಮಗಳು ಕೂಡ ಸುಟ್ಟು

ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಾಧಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕರ್ಮಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಆ || ನಿದ್ರೆ ಜಟ್ಟಿ ಕಾಡು ಕುಜತುಕೊಂಡರೂ
ಭಾರವೆಂದರು ಮೂರ್ಖ ಬಧ್ಯ ಜನರು
ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲಿಯ ಯೋಗ್ಯ ನಿದ್ರೆಕಾಳದೆ
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಈ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಜಯಿಸಿದವನು ಯೋಗಿ ಎನ್ನುವವಾತು ಕೇಳಿ, ಅದರ ಭಾವನೆ ಮೂರ್ಕಿ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಕೆಲವರು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿದ್ರೆಹೋಗುವುದು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಯೋಗಿಗಳೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶೇಷಾರ್ಥ :- ಯೋಗಿಗಳು ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಜಯಿಸಿದವರು, ನಿದ್ರೆಯನ್ನೇ ನಿದ್ರೆ ವಾಡಿಸುವರೆನ್ನುವ ವಾತುಗಳು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿ ನಿದ್ರೆಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 12 ಗಂಟೆಗಳು ನಿದ್ರೆಹೋಗುವವನು 6 ಗಂಟೆಗಳು ನಿದ್ರೆಹೋಗಿ, 6 ಗಂಟೆಗಳು ನಿದ್ರೆ ಜಯಿಸಿದ್ದಾನೆಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಅವನಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ 6 ಗಂಟೆಗಳ ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತದೆ. 6 ಗಂಟೆಗಳ ನಿದ್ರೆಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿದ್ರೆಬಾರದಂತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನಿದ್ರೆಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಅಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಕಾರ ನಿದ್ರೆಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ನಿದ್ರೆ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಬಾರದಿರುವಾಗ ನಿದ್ರೆ ತನ್ನಮಾತು ಹೇಗೆ ಕೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವನಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ತನ್ನವಶವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಅವನು ಜಯಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಜಯಿಸುವುದೆಂದರೇ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಹಾಕುವುದಲ್ಲ. ನಿದ್ರೆ ಹೋದರೂ ಎಚ್ಚರ ಹೊಂದಿರುವುದೆಂದು ಅರ್ಥ, ನಿದ್ರೆ ಎಂದರೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮರೆಸುವುದು. ನಿದ್ರಿಸುವವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮರೆವಿಗೆ ಹೋಗದೇ, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇರುವುದೇ (ಯೋಗ) ನಿದ್ರೆಯನ್ನು

ಜಯಿಸುವುದು. ಶರೀರ ನಿದ್ರೆಹೋದರೂ ಮನಸ್ಸು ಎಚ್ಚರ ಇರುವುದೇ ಯೋಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯು ಯೋಗನಿದ್ರೆಯೆಂದು ಯೋಗವನ್ನು ಸಂಭೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ || ನಿದ್ರೆಜಡಬಾರದು ನಿದ್ರೆ ಘಾಟಿದರೆ ಬಾರದು
ನಿದ್ರೆಯಳ್ಳಿಯು ಯೋಗ ನಿದ್ರೆ ತಿಳಿದು
ಮುದ್ರೆಯಳ್ಳಿಯು ಖ್ರಿಷ್ಟಮಾರ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣಯ್ಯ
ಅಖಲ ಜ್ಞಾನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಅಯಮಾತ್ಮೆ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಸಮಸ್ತ ಯೋಗಗಳಿಂದ ಉಳಿರಿಸಲ್ಪಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ನಿದ್ರೆಯನ್ನುಬಿಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ಮತ್ತು ನಿದ್ರೆಹೋದರೂ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಯೋಗನಿದ್ರೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆತ್ಮವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ವಿಶೇಷಾಧರ:- ಶರೀರದಲ್ಲಿನ 24 ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮನಸ್ಸು. ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ನಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಮನಸ್ಸು, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ತರುವ ಮನಸ್ಸು, ಬಾಹ್ಯಾಂದಿರ್ಯಗಳಿಗು ಅಂತರೇಂದಿರ್ಯಗಳಿಗು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಮನಸ್ಸು, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ನಾಡಿಗಳ ಮೇಲಿದ್ದ ತನ್ನಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಜಾಗ್ರತ್ತೆಯೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮನಸ್ಸು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ನಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ತಾನಾಗಿ ಸೇರಿಹೋಗುವುದೇ ನಿದ್ರೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಿದ್ರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ತನ್ನ ಸಹಜಶಕ್ತಿಯಾದ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲಾಂತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಜೀವಿಯು ಅಂಥಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಮನಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರ ನಾಡಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ, ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿರುವವು ನಡೆಯುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಜೀವಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಜಾಗ್ರತ್ತಾವಸ್ಥೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸು

ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಚ್ಚರ ಹೊಂದಿದ್ದು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಜೀವಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಯೋಗ. ಆಗ ಜೀವಿಯು ಆತ್ಮನುಭವದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಮನಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಎಚ್ಚರ ಹೊಂದಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿದ್ರೆಯನ್ನಾಭಾರದು. ಮನಸ್ಸು ಎಚ್ಚರವಿದ್ದು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿರುವುದು ಯೋಗನಿದ್ರೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯೋಗವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡದಿದ್ದರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಯೋಗವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಭಾರದೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಾಪಕ ಹೊಂದಿರುವುದೇ ಯೋಗ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯು ಯೋಗಮುದ್ರೆ ತಿಳಿದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಗನಿದ್ರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆತ್ಮ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ॥ ಯೋಗಮುದ್ರಗನ್ನ ಯೋಗಿಂದ್ರ ಅತಿ ಗಾಢ
ಸಿದ್ರೆಯಿಂದ್ರ ನೇಮು ನಿಶ್ಚಲವಿರುತ್ತದೆ
ಸಿದ್ರೆಯಲ್ಲ ಯಾವಿಯೇ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಲ ನಮಾಧಿ
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಜಾಗ್ರತ್, ಸ್ವಪ್ನ, ನಿದ್ರೆಯನ್ನುವ ಮೂರವಸ್ಥೆಗಳಿಗು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಆತ್ಮ ಕೇಳು. ಯೋಗನಿದ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದ ಯೋಗಿ ಅತಿಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮುಖಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೊರಗೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಕಾಣಿಸಿದರೂ ಒಳಗೆ ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಲು ಸಮಾಧಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆ ॥ ಮಾಯ ಮಜ್ಜಿ ಮಜ್ಜಿ ದೀಲೆ ಕತ್ತಲಾರ್ಗ ಹೋಗಿಯತ್ತ
ಕತ್ತಲಿಲ್ಲ ಜಾಪು ಸಿಕ್ಕಿ ಹೋಗಿ
ಇನು ತೋಚಿದಾಯಿತ್ತ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಮರೆವಾಯಿತ್ತ
ಅಷಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಂಗ.

ಭಾವಾಧರ:— ಮೂರು ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಆತ್ಮವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಿಳಿಯದಿದೆ. ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲರು ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡ ಮೊದಲ ಆತ್ಮನಾದ ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ಎರಡನೆಯದಾದ ಆತ್ಮ ಏನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ವಿಶೇಷಾಧರ:— ತಾಮಸ, ರಾಜಸ, ಸಾತ್ತಿಪತ್ರಕವೆನ್ನುವ ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನೇ “ಮಾಯೆ” ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಗುಣಮಯಿ ಮಮ ಮಾಯ” ಗುಣಗಳ ಕೂಡಿಕೆಯೇ ನಾ ಮಾಯೆ ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಕಾಡ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಗುಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮ, ಕ್ಷೋಧ, ಮೋಹ, ಮಥ ಮಾತ್ರಯಗಳನ್ನುವ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವ ಕತ್ತಲಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಗುಣಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಗದಲ್ಲಿನ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲರು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಜಗವು ಸಿಕ್ಕಿಮೋಯಿತೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡ ಜೀವಿಯು ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ಶೋಚದಾಯಿತೇ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯಾದ ಮನಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜ್ಞಾಪಕ ಮರೆವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ॥ ಹಗ್ಗ ಭುಜಾಗ ಭ್ರಾಂತಿ ದಾರುಜೀರಂಭ್ರಾಂತಿ
ರಾಗನದಳ್ಳಿ ಕುಣುಮ ಗಣಭ್ರಾಂತಿ
ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಜಾಪು ಕಾಣಿಸುತ್ತು ತೊಲಗುತ್ತದೆ
ಅಷಲ ಜಿವಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :— ಶರೀರದಲ್ಲಿನ 25 ಭಾಗಗಳಿಗು ಅತೀತವಾಗಿದ್ದ ಶರೀರವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹಗ್ಗ ಹಾವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ, ದಾರಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲ್ಮೈಟಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಮರ ಮೊದಲು ಮೊದ್ದ ಕಳ್ಳನಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿನ ಹೊಗೆರೂಪವಾದ ಮೇಘ

ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ (ಫನಪದಾರ್ಥವಾಗಿ) ಕಾಣಿಸುವಂತೆ, ಜೀವಿಯು ಯೋಗ ಹೊಂದದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಜಗವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಜೀವಿಯೇ ಶರೀರವಾಗಿದ್ದಾನೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದ ನಂತರ ಜಗವೋಂದರ ನಿಜಸ್ವಭಾವ ತಿಳಿದವನಾಗಿ, ಜೀವಿಯು ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲದವನೆಂದು, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಆತ್ಮವೇ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿದೆಯಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಆ || ಬಲ್ಲ ನಂಶಯ ಬಂಧಿದೆ ಬಂಧಿದೆ
 ವೊಣ್ಣಿವಿಂದಲು ಇಲ್ಲದ ಮೂರಿತನ
 ಹಿಡಿದು ನೊಳಡಲು ಹೊಳಡರೆ ನಿಗದೆ ಹೊಂಣಿತಯ್ಯಾ
 ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವನಾಗಿ, ಜೀವಾತ್ಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವನಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಪ್ರಕೃತಿ, ಪರಮಾತ್ಮ ಎರಡು ಇವೆಯೆಂದು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಪರಮಾತ್ಮರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿಟ್ಟಿರುವದೇ, ಹೊರತು ಸ್ವತಃವಾಗಿ ಮಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಸ್ವತಃವಾಗಿ ಚಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರೇನೆಂದರೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ, ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ಯಾರಿಗು ಕಾಣಿಸುವುದು, ಕೇಳಿಸುವುದು ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗೋಚರವಾದುದು. ಪರಮಾತ್ಮ ಶಾಶ್ವತವಾದುದು, ಪ್ರಕೃತಿ ಅಶಾಶ್ವತವಾದುದು. ಇರುವ ಸತ್ಯವಿದಾದರೆ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇದ್ದಂತೆ ತಿಳಿಹೇಳುವ ದೊಡ್ಡ ಸಂಶಯ ಏರಿಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಸಂಶಯವೇ ದೇವರಿದ್ದಾನಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಇರುವಂತೆ, ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ತಿಳಿಯುವದೇ ಮಾನವನ ಮೂರಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಜಾಣಿಗಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಗ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿಜ ಜಾನ್ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಾನ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲದ ಮೂರಿತ್ಯ

ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಟಿದೆ. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಾವಾಗಿ ಉಹಿಸಿದಂತೆ, ಮಾಯೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ದೈವವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭೂಮೆಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟಪೋಂಡು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಕಳೆದರೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಪರಮಾತ್ಮವೇ ನಿಜವಾದ ಸಾರಾಂಶ ಇರುವವನೆಂದು ತಿಳಿಯುವವರೆಗು, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವರೆಗು ಮಾಯೆ ಪ್ರಭಾವ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

**ಆ || ಮಾಯೆ ತಿಳಿಯಲ್ಲಿಷ್ಟು ಮಾನವರಂತಹ
ಮಾನವರಿಗೆ ಯೋಗಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು
ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತಂಬಿವಾಗಿ ವೊದಲು
ಅಱಲ ಜಿವಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.**

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಷಕ್ತಿಯಂತೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೀರ್ಯಾ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಮಾಯೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ಮಾಯೆ ಎಂದರೇ ಗುಣಗಳ ಸಮೂಹವೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಗುಣಗಳಾದ ಮಾಯೆ ನಮ್ಮತಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಗುಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜೀವಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಬೀಳುವುದು ಏನುಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ತಲೆಯೊಳಗೇ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಇದ್ದಾನೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಜನ್ಮಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ತಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಮಾನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗುಣರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಮಾನವರಿಗೆ, ಮಾಯೆಯನ್ನು ಜಯಿಸಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ, ಎಷ್ಟೋ ಚಿತ್ರವಾಗಿ ಯೋಗಮಾರ್ಗಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯೋಗಮಾರ್ಗ ಅರ್ಥವಾಗಿಹೋಗಿ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಆ || ಜತ್ತ ಅನ್ನಿ ಇಲ್ಲದ ಜಂಚಲ ಮಾಡಣಿಗೆ
ಭಕ್ತಿ ಯೋಗ ಜ್ಞಾನ ಭಾವವೆಲ್ಲ
ಹೇಳಬೇಕು ಹೀಗೆ ಹೇಳದೆ ತೀರು
ಅಷಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೇಳು. ಯಾವಾಗಲು ಮಾಯಾ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೇ ಲಗ್ನವಾಗಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶೈಟಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಜಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಜಂಚಲ ಮತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಅಜ್ಞಾನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ಅವರು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ಯೋಗಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯಪರಿಕರಗಳು ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ ಯೋಗಗಳು. ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೇ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮೇಲಿರುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು, ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲದೆ, ದೇವ ದೇವನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಪರಮಾತ್ಮ ಜ್ಞಾನವೇ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ವಾದವನಿಗೆ ಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರಸೆ ಕ್ರಮವಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿಬಾರದೆ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆಯೇ ಯೋಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನವಫರುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಿ ಕೋರಿಕೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಅವರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಒಂದುವೇಳೆ

ಅಸಲಾದ ಭಕ್ತಿಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಜಾನ್ಯನ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನ ವವರು ಬಹಳಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು, ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಜಾನ್ಯನವೆಂದು, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಾನ್ಯನವನ್ನು ತಿಳಿದ ನಂತರ ಯೋಗವಾಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರವಾದರೆ ಅಜಾನ್ಯನಿಗಳು ಕೂಡ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಬಹುದು.

ಆ ॥ ಈಜ್ಞನ ನೆಲದಣಿ ಗಾಡ ರಹಸ್ಯಾನಂತರ
ಕರಿಣ ಜತ್ತವಿರತ್ತದೆ ಕಾರಕರಿಗೆ
ಅಜೆಲ ಬೀಳಿಧ ತರಪಳ್ಳ ಆಯರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.
ಅಖಿಲ ಜೀವಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಣುವಣುವಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಶರೀರಾಂತರಗತ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕಾರಣತಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಕಲ್ಲಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿಂಗುವುದಿಲ್ಲ ತೇವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಅದು ಮೊಳಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮೊಳಕೆ ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತೇವ ದೊರೆಯದೆ ಬಲಹಿನವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಒಣಿಹೊಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಭಕ್ತಿ ಭಾವವಿಲ್ಲದ ಕರಿಣಾತ್ಮರಿಗೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಮರ್ಶನಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಅವಶ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ, ಪರಮಾತ್ಮ ಬೋಧನೆ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ದೃವಜಾನ್ಯನ ಹೇಳಿದರೂ, ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದೆ, ವಿಪರೀತಾರ್ಥ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ. ಹೇಳುವವರನ್ನೇ ಹೇಳನವಾಗಿ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುಗಳಾದವರು ಅಂತಹ ಕಲ್ಲಿನ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಮೂರ್ಚಿರಿಗೆ ನಿರ್ವಿಕಾರವಾದ ಅಚೇಲ ಬೋಧನೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಆ ॥ ಹುಳುಕ ಜಿಜಿವನ್ನು ಭರಬಿಯಿಳ್ಳ ಹಾತಿದರೂ
ನಾಯಿತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮೊಳಕೆ ಬಾರದೆಂದು
ತುಳ್ಳಿತಾತ್ಮರಿಗೆ ತುಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಾಪ್ಯ
ಅಖಿಲ ಜೀವಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಅಂಡಜ, ಪಿಂಡಜ, ಉದ್ಘಾಟಣಾದ ಮೂರು ವಿಧಗಳ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವರಾಶಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಒಂದೇ ನಿಣಂಯವಾಗಿ, ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕುವಂತಹ ನೆಲ ಸಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಾಗಲಿ, ಕಲ್ಲಿನನೆಲವಾಗಲಿ, ತೇವ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಾಗಲಿ ಆದರೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜ ಕೂಡ ವ್ಯಧರ್ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದ ಮೂರಿನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೋಧನೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ವ್ಯಧರ್ವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಂದುವೇಳೆ ಭೂಮಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾರವಂತಾದ್ವಾಗಿ, ತೇವ ಇರುವುದಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜ ಬೀಳದೆ ಹುಣುಕಾದ ಬೀಜ ಬಿದ್ದರೆ ಅದು ಮೊಳಕೆಬಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿದ್ದು, ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಬೋಧಕನು ಸರಿಯಾದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳಲಾರದೆ ಹೋದರೆ, ಆ ಬೋಧನೆ ಅವನನ್ನು ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೋಧನೆ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವನಾಗಲಿ, ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವವನಾಗಲಿ, ಇಬ್ಬರು ಸ್ತಕುಮಾರಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಭೂಮಿ, ಬೀಜ ಎರಡು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಮೋಕ್ಷ ಲಭಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಳುವವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲ, ಹೇಳುವ ವರೆಲ್ಲರೂ ಗುರುಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅ ॥ ನಿಜ ಹೇಳಿದರೆ ನಿಷ್ಕಾರಬರ್ತತ್ವದೆ
ಹೇಳಿಬಾರದು ನಿಜವು ಜಗತ್ ರೋಷ್ಟು
ಅಧಿಕ ಹರಂ ರಹಸ್ಯಮಜಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಂಜು
ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಜೀವಾತ್ಮೆ ಯಾವ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೂ, ಅದರಹಿಂದೆ ಆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ಮರೀತಿ ಏನು ನಡೆಯಬೇಕೊ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶರೀರದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿಜವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅವರಿಗೆ

ಅರ್ಥವಾಗದಿರುವಾಗ ಸತ್ಯ ಹೇಳಿದವನನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಫರವಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ, ಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಜವೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜ ಹೇಳಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗದವರಿಗೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾಥಾರ್ಥವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಮನುಷ್ಯರು ದೊರೆಯುವವರೆಗೆ ಪರಮ ರಹಸ್ಯವಾದ ಬಟ್ಟೆಬಿಯಲು (ಅಚೇಲ) ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು.

ಆ || ಅಜೆಲವೆಂದರೆ ಕೆಲವರತಿ ಕೋಣಗೋಳಿಷ್ಟುತ್ತಾರೆ.
 ಅದರಿಂದ ಹರಿಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಿದೆ
 ಅಂಧಕಾರ ಬಂಡುರಾತ್ಮರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ
 ಅಖಿಲ ಜಿಜಿವಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಫಲಿತವನ್ನು ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ನೀಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಮನುಜರೆಲ್ಲರು ನಮಗೆ ಭಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಭಕ್ತರನಾಗಿ ತಿಳಿಯತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದವನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸ್ವಾನಮಾಡಿ ಮುಖಿಕ್ಕೆ ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಒಂದು ದೇವರ ಚಿತ್ರದ ಮುಂದೆ ಅಗರಬತ್ತಿ ಹೊತ್ತಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ನನಗೆಷ್ಟೋ ಭಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡದೆ ಹೋರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹವನು ದೊಡ್ಡ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಸಹಿತ ನಿಂದಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಮುಗಿಯತ್ತಿರುವುದು ದೇವರನ್ನೂ ದೆವ್ವಿವನ್ನೂ ತಿಳಿಯದವನು, ನೇರವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದ ಶಕ್ತಿವಂತರನ್ನು ಸಹಿತವು ಲೆಕ್ಕಮಾಡದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಾವು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಗಿಂತ ಉಳಿದಿರುವುದ್ಯಾವುದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪ, ಪರಿಮಾಣ, ನಿರ್ವಿಕಾರವಾದ ಅಚೇಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದರ ದೊಡ್ಡತನವಾಗಲಿ, ವಿವರವಾಗಲಿ ತಿಳಿಯದ ಅಂಧಕಾರಬಂದುರಾತ್ಮರಾದ

ಅವರು ಕೋಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಣ್ಣೆಯಲನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡರೆ ಹೇಳುವವರು ಅವರಿಗೆ ಭಾಟಾಟಿಕೆ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆ ॥ ನಾಧನೆಯಂದ ನಾಧ್ಯಾರಾಗಬಿಯವುದು
ಹಿಡಿಯಲು ನಾಧ್ಯಾರಾಗಿದ ಬಣ್ಣೆಬಿಯಲು
ಹಿಡಿಬಿದ್ದೇಚೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಕೆಲವರು
ಅಷಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ನೀನು ಶರೀರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಎರಡನೆ ಆತ್ಮವು. ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜೀವಾತ್ಮೆ ಇದೆ. ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ, ಅಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ಎರಡನೆಯವನಾದ ನಿನಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಜೀವಾತ್ಮೆಗೆ. ಜೀವಾತ್ಮೆ ಎರಡನೆಯವನಾದ ಆತ್ಮ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮೂರನೆಯವನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಸೇರುವುದನ್ನು ಮುಕ್ತಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಮೂರನೆ ಪುರುಷನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಸೇರಿದಾಗಲೇ, ಅದೇನೂ ಹೇಗಿರುತ್ತದೂ ಜೀವಿಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಜೀವಿಯು ಶರೀರವನ್ನು ಚಿಟ್ಟು, ಎಷ್ಟೋ ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆಬರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕೂಡ ಚಿಟ್ಟು ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಸೇರಿದಾಗಲೇ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು ಅದು ಎರಡನೆ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಪಡುತ್ತದಾಗಲಿ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದು. ಸಾಧನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ವಾಡಿ ಮತ್ತಿ ವಾಗ್ರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದೇ, ಆದರೆ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧನೆಪರನು ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಮಾನಗುವ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಷ್ಣಿಹಾಕಿ, ಕರ್ಮಶೀಷ ಇಲ್ಲದವನಾದಾಗ ಮರಣಹೊಂದಿ, ಆ ಮರಣದ ನಂತರ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಹೋಗದಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಕ್ಕವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಕರ್ಮ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ, ಆಗ ದೇವರಾದ್ಯರೋ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗು ಸಚೀವ ವಾಗಿರುವವನಿಗೆ

ಎಷ್ಟು ಯೋಗಿಯಾದರೂ, ಎಷ್ಟು ಸಾಧಕನಾದರೂ, ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೂ, ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎಂತಾದ್ದೋ ಯಾರಿಗು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಬಯಲಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೆಲವರನ್ನುಪುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿದ್ದ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆಂದರೇ, ಅವರ ಅಜಾನ್ವಂಷನ್ನು ಅವರ ಅಮಾಯಕತ್ವವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವರೇ ನಗುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ, ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗದಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಆತ್ಮ ಜೀವಾತ್ಮಗೆ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲದು. ಅಷ್ಟೇಹೊರತು ಸಚೀವವಾಗಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮಗು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಾಧನೆಯಾಗಲಿ, ಪದ್ಧತಿಯಾಗಲಿ ಯಾವುದು ಭೂಮಿಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ.

ಆ || ನಾಮುರಂಹ ವಿಲ್ಲ ನಾನಾಧರಗಳಲ್ಲ¹
 ಕಾಮ ಲೋಭ ವೀರಭ ಕಾಂಶವಲ್ಲ²
 ಹಂಚ ಕರೀಗಳಲ್ಲ ಹಂಚಾಂಶಲಿಯಿರ ಅಲ್ಲ³
 ಅಣಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಬಾವಾಧರ :- ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳಿ. ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ನಾಸ್ತಿಕರು, ಆಸ್ತಿಕರು ಎರಡು ವಿಧಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಕರಿಗಿಂತ ನಾಸ್ತಿಕರೇ ಮೇಲೇನೊ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೇ ಆಸ್ತಿಕರು ದೇವರ್ಯಾರೋ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ದೇವಗಳನ್ನು ಮೊಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಜದೈವವಾದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಮಾರ್ಗದೋಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ನಾಸ್ತಿಕರು ಎಂದಿಗಾದರು ಬದಲಾದರೆ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಮಾರ್ಗದೋಳಗೆ ಬರ ಬಹುದೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ನಾಸ್ತಿಕರು, ಹೇತುವಾದಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೊರತು ಚೆಕ್ಕು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿಶ್ವಾಸಿಸುವ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲರು ದೇವದೇವನಾದ ಪರಮಾತ್ಮೆಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲರು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೋಳಗಿನವರೇ. ದೇವರಿಂದ

ಹುಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟಿರುವುದು ಏನಾದರು ರೂಪ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇಲ್ಲದೆ ದೃವಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಸಚೀವ ಪ್ರಜೀಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕಾಮ, ಕ್ಷೋಧ, ತೋಭ, ಮೋಹಾದಿ ಗುಣಗಳು ಕೂಡ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟಿವೆ. ಮಾನವ ರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಅನುಸಂಧಾನವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟಿವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವನು ಬೇರೆ, ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳು ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಮ ರೂಪ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇತರೆ ಅರ್ಥಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗುಣಗಳಾಗಲಿ, ಕಲೆಗಳಾಗಲಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾಗಲಿ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅಶೀತವಾದುದು ಪರಮಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎನ್ನುವುದು ಹೆಸರಲ್ಲ. ಆತ್ಮಗಿಂತ ಪರವಾಗಿರುವುದೆಂದು, ಆತ್ಮ ಕೂಡ ಅಲ್ಲವೆಂದು, ಪರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು ಆಕಾರ ಇಲ್ಲದ ದ್ವೇಪ ಇನ್ನೂ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡೋಣ.

ಆ ॥ ಅದಿ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಧಾರಯಾರೋ
ಮಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದರ ನಾಮವೇನೋ
ತುದಿಯ ಇಲ್ಲ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲ ಮೂರ್ಖೀಯಂತಾ ಷ್ಟಿತಿ ಅಲ್ಲ
ಅಣಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ:— ಶರೀರವೆನ್ನುವ ರಥಕ್ಕೆ ಸಾರಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನುವ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಾರಧಿಯಾಗಿ, ಶರೀರ ರಥವನ್ನು ಅದಿಷ್ಟಿಸಿರುವ ಜೀವಿಗೆ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನುವ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪರಮಾತ್ಮಗಿಂತ ಮೊದಲು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಟ್ಟಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತಾತ್ಮಾವುದು ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅಗಮ್ಯಗೋಚರವಾದುದು, ಅದನ್ನು ಸ್ವಯಂಭು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೇ ಒಂದುಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಂತಿದ್ದು ನಂತರ ತನಗೆ ತಾನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಜನ್ಮವೇ ಇಲ್ಲ, ಮೊದಲು ಎಂದಾಗಲಿ, ಮಧ್ಯ ಎಂದಾಗಲಿ, ತುದಿಯೆಂದಾಗಲಿ ಯಾವ ಸ್ವರೂಪ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಆದಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ತನಗೆ ತಾನು

ಆಧಾರವಾದುದು. ಮನುಷ್ಯರಿಗಿರುವ ನಿದ್ರೆ ಎಚ್ಚರ ಸ್ವಷ್ಟವಲ್ಲದೆ ತುರಿಯವೆನ್ನುವೆ
ಮೂರ್ಚೆಯಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯೋಗವು ಅಲ್ಲ. ಏನೂ
ಅಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೂ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಲ್ಲ, ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ
ಭಾಷೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಸಮಾಚಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ
ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಎಂದರೇ!

ಆ ॥ ಗಾಢ ನಿರ್ದೇಶು ಅಲ್ಲ ಈನ ಜ್ಞಾಪಕವು ಅಲ್ಲ
ಹುಮ್ಮಣಿರುವುದಲ್ಲ ಉರಹೆಯಲ್ಲ
ಹಾಸಿಯಳಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮಾ ರಾಹಂವು
ಅಖಳ ಜೀವಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಗಿಡಕ್ಕೆ ತೊಗಟೆ ಅನುಬಂಧವಾಗಿರುವಂತೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿನ
ಜೀವಾತ್ಮೆ ಶಕ್ತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧವಾಗಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಮೂರನೆ
ಆತ್ಮವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಿದ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯು
ಅಲ್ಲ, ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಘನ ಜ್ಞಾಪಕವೂ ಅಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡದೆ
ಸುಮೃದ್ಧಿರುವುದೇನೂ ಎಂದು ಸುಮೃದ್ಧಿದ್ದರು ಅದೂ ಅಲ್ಲ. ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸವು
ಅಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಅಲ್ಲ, ಮನೋ ಉಹೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಹೆಯು
ಅಲ್ಲ. ಕಾಲವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಹಗಲು ಇರುಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಂತಾದರೆ
ಹಗಲು ಅಲ್ಲ, ಇರುಳು ಅಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮೆ ಇಂತಹದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ
ಯಾವುದಕ್ಕು ಹೋಲಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಾಗಿ, ಎಂತಹ ನಮೂನೆಗಳಿಗು
ಉಹೆಗಳಿಗು ಸಿಗದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಿದಂತಾದರೆ
ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಗಮನಿಸೋಣ.

ಆ ॥ ಆದ ವಿರಾಣವು ಅಲ್ಲ ಯಾನಂಡವು ಅಲ್ಲ
ಅತ್ಯಾವಲ್ಲ ಅಂತರಾತ್ಮವಲ್ಲ
ಜಂತೆಯೊಂದಲ್ಲ ಜಿತ್ತುಇಕ್ಕುವು ಅಲ್ಲ
ಅಖಳ ಜೀವಹಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಸಂಸಾರವನ್ನುವ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಸೂತ್ರದಾರಿ ಆಗಿದ್ದು, ನಾಟಕವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಜೀವಿಯಾಗಿದ್ದು, ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ ಕೇಳು. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ದೇವರು ಎಂತಹವನೋ ಎಂದು ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಏನೂ ಅಲ್ಲದ ಅಗಮ್ಯಗೋಚರನಾಗಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದಿ ವಿರಾಟನೆಂದು ಕೆಲವರನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಮಾತು ನಿಜವೇನೋ ಎಂದು ನೋಡಿದರು ಅದೂ ನಿಜವಲ್ಲ. ಅನಂದ ಸ್ವರೂಪನೆಂದು ಕೆಲವರು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಅಂತರಾತ್ಮ್ಯಯೆಂದು ಆತ್ಮಯೆಂದು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ನಡೆದಿದೆ, ಆ ಮಾತುಗಳು ನಿಜವೇನೋ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದಂತಾದರೆ ಅದೂ ನಿಜವಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಚಿಂತೆಯೆಂದು ಚಿತ್ತಭಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿವಾಸ್ತವ ಇದೆಯಾ ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ಚಿಂತೆಯು ಅಲ್ಲ ಚಿತ್ತಭವ ಅಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣವು ತೋರಿಸಲಾರೆವು, ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆಧಾರ ಹೇಳಲಾರೆವು. ಆದಿ ವಿರಾಟವಾಗಲಿ ಅನಂದವಾಗಲಿ ಆತ್ಮವಾಗಲಿ ಅಂತರಾತ್ಮನಾದ ಜೀವಿಯಾಗಲಿ ಮನೋಚಿಂತೆಯಾಗಲಿ ಮನೋದೃಷ್ಟಿ ಒಂದರ ಚಿತ್ತಭವಾಗಲಿ ಪರಮಾತ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನವರಾದ ನಮ್ಮಿಂದ ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಉಳಿದ ಯಾವುದರಿಂದಾದರೂ, ಯಾರಿಂದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಳಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ॥ ಶ್ರುತಾಗಳು ಮೂರ್ಜನೋಂದೆ ಜಿಂತಿಸಿ ಜಿಂತಿಸಿ
ವ್ಯಾಘ್ರಿ ಹೊಂಬಿದರಯ್ಯ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ
ಫಂ ಹನಾರನಾತ್ಮ ಗಾವವಾರಿ ಇಲ್ಲದೇ
ಅಖಿಲ ಜಿಂಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜೀವಾತ್ಮ ತಾನು ಮಾಡಿದಂತೆ ತಿಳಿದರೆ, ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿನ ಕರ್ಮವನ್ನು ಜೀವಿಗೆ ಅಂಟಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ!

ಕೇಣ. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ವ್ಯಧೆಪಟ್ಟಿ ಸುಮುದ್ರಿದ್ವಾರೆ. ಶ್ರವಣಗಳು ಕೂಡ ದೈವವನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ತಿಳಿಸಲಾರದೆ ಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರವಣಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೂ, ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೂ, ಏನು ಪ್ರಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅತೀತವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ, ಏನೂ ಅಲ್ಲದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಗುವಂತಹ ವಿಷಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ!

ಇ || ತಮಿಂಜಿನಾಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ತನ್ನತ್ವಗಳಿರುವಂತ

ಬಾರಿಂಜಾಲ್ಲಿ ನಾಡಿ ತಾನಾಲ್ಲಿ

ತನ್ನಾನ್ನಿ ತಾನು ತಿಳಿಯಿದು ತಾನೇನು ತಿಳಿಯಲಾರದು

ಅಂಲ ಜೀವನಂಗ ಆರ್ಜಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಕರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಸುಖದು:ಖಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ, ಅಹಂ ಹೋಂದಿದ ಜೀವಾತ್ಮೆ ಹಾಲಿಗೆ ಚಿತ್ರಗುಪ್ರತಿನಾಗಿ ಆಗಾಮಿಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂಟಿಸುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಣ. ಪರಮಾತ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದುಕೊಂಡರೆ ಶರೀರದ ಹೋರಿಗು ಕೂಡ ಇದೆ. ಹಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿದೆ ಯೆಂದುಕೊಂಡರೆ ಹಂಚಭೂತಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೆಂದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷಿಯು ಇಲ್ಲ. ಇತರರನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ತನ್ನನ್ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮೆಗೆ ತನವು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಾಗಿಲು ಇಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಪರಿಕರವು ಅಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಮಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಪರಿಮಾಣವಿರುವ ಶತ್ತಿಯು ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದೊಳಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲ. ತಾನು ಎನ್ನುವ ಭಾವವಿಲ್ಲ, ತಾನೇನೋ ಯಾರಿಗು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮೆ ಅಂಚುಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಅಂದಾಜಿಗೆ ಸಿಗದಿರುವುದು. ಬದುಕಿರುವ ಮಹಾಷ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ರಾಜಷ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ದೇವಷ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮಷ್ರಿ

ಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಕರ್ಮಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ತಿಳಿಯದಿರುವುದು. ಎಲ್ಲರಿಂದ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರಮಾತ್ಮ.

ಆ ॥ ಮೂರಭೀಕರಂದುವುಣಿಲ್ಲ ಮೂರಿರಿಗೆ ಸಿಗಿದು
ಹಾಧನೆಯಲ್ಲ ಕಷ್ಟನಾಧನೆಯು ಅಲ್ಲ
ದಷ್ಟು ಜಡುವಿಲ್ಲದ ಹರಿಹರಣ ಯೋಗಿಂಜು
ಅಷಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಟ್ಟಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನುವ ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಪಾಪ ಮೂರ್ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪರಮಾತ್ಮ ಒಂದು ಜೀವವಿರುವ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಮೂರ್ಖಯೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆಯು ಅಲ್ಲ, ಕಷ್ಟಸಾಧನೆಯು ಅಲ್ಲ. ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕೈಯಿಗೆ ಸಿಗಿದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವ ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ್ದು ಏನು ಅಲ್ಲದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೊಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಆತ್ಮಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇದೆಯೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಪರುಷರಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದುದೆಂದು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಮರುಷೋತ್ತಮನೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಮನಾಶವಾದ ನಂತರ ಜೀವಿಯು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಹೊಂದುವುದು ವಿಮುಕ್ತಿ, ಮೋಕ್ಷ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದರೆ ಏನೋಽ, ಏನಲ್ಲವೋ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೋಡೋಣ.

ಆ ॥ ವಿಷ್ಣು ಶಿವನು ಅಲ್ಲ ವಿರ ವೈಷ್ಣವವಲ್ಲ
ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠೆ ಅಲ್ಲ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ
ಹೃಣ ರಾಹವಲ್ಲ ಪ್ರಜ್ಞನವರು ಅಲ್ಲ
ಅಷಲ ಜಿವಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆಗಾಮಿಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂಟಿಸುತ್ತಾ, ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧವನ್ನು

ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಆಗಾಮಿಕರ್ಮವನ್ನು ಅಂತ್ಯಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವನಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನಾಗಲಿ, ಶಿವನನ್ನಾಗಲಿ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವನಲ್ಲ. ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದವನು ಅಲ್ಲ, ವಿಷ್ಣುವು ಈಶ್ವರರಂತೆ ದೇವರಲ್ಲ. ಒಂದುಸಲ ಅದು ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದುಸಲ ಅವನು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮರುಷನೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಸ್ತೋ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಲಾರೆವು. ಭಕ್ತಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಏರ್ಪಡುವ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠೆಯು ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾನವೇ ದೃವಸ್ಸರೂಪವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ದೇವರಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಧಾರಿ ಇಲ್ಲದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರು ಏನೆಂದಿದ್ದಾರೆಂದರೇ.

ಆ || ಹರಂ ಶಿವ ಕರ್ಣಿಗಿಷ್ಟಿಷ್ಟುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಕೆಲವರು
ಮುಕ್ತಿ ಕಾಂತಯಿಷ್ಟುತ್ತಾ ಮುರಿದು ಕಾಂತ
ಹುಡುಕಿ ಕಾಣಲಾರದೆ ಬೀಂಬರಗೊಂಡರು ಕೆಲವರು
ಅಷಲ ಜೀವಹಂಗ ಆತ್ಮಲಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಶರೀರಯಂತ್ರಾಗದಲ್ಲಿ 24 ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಜೀವಿಗಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ, ಪರಮಾತ್ಮಗೆ ಬಂಟನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪರಮಾತ್ಮ ಇದುಯೆಂದು ನಿಣಾಯಿಸಲಾರದೆ ಎಷ್ಟೋಜನ ಎಷ್ಟು ವಿಧಗಳಾಗಿಯೋ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಮಶಿವ ಕಳೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ, ಮತ್ತುಕೆಲವರು ಮುಕ್ತಿಕಾಂತಯೆಂದು ಮುಗಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಜನ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಏನು ನಿಣಾಯಿವಾಗದೆ ಬೇಸರವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ಬದುಕಿರುವ ಶರೀರಧರರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸೂತ್ರ ತಿಳಿಯದೆ, ಎಷ್ಟುಜನ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಅನ್ನೇಷಿಸಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡವರ ಮಾತುಗಳು, ಅನ್ನೇಷಿಸಿದವರ ಅನ್ನೇಷಣೆ ವ್ಯಧಾ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಅ ॥ ಜಹ ತಹವು ಮಾಡಿ ಜಡೆಗಳು ಮುಕಿಹಾತಿದರೂ
ಜಾಡು ತಿಳಿಯವುಬಿಲ್ಲ ಜಹ ತಹಿನುವವಲಿಗೆ
ನೋಡಲಾಗುವುಬಿಲ್ಲ ನುಳಿದುಖಾವು ಅಲ್ಲ
ಅಷಳ ಜಿಂಬನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರಿದಲ್ಲಿ ನೀನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರಿಗು ತಿಳಿಸದಂತೆ ನಿದ್ರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ. ಅಂತಹ ನಿನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಎಲ್ಲಾ ನಾನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಜೀವಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜೀವಿಗೆ ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಹನೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಸಚ್ಚೇವಿಗಳಾದವರು ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ತಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕೂದಲು ಜಡೆಗಳಾಗಿ ಬದಲಾದ ಅಪುಗಳನ್ನು ಮುದಿಹಾಕಿ, ಜಪ ತಪ ಮಾಡಿ ವಯಸ್ಸೆಲ್ಲವೂ ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಖಚುವಾಡಿ, ಹೊನೆಯ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಜಾಡು ತಿಳಿಯದೆ ಆ ಮಾತು ಹೊರಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಉಳಿದವರು ಬೆಲೆಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ನಾವು ತಪ ವಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಬೊಂಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ತಲೆಗೆ ಭಾರವಾದ ಜಡೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕತ್ತರಿಸದೆ ಹಾಗೇ ಹೊರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಪ್ರಕಾಶವಂತವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗಳು ನೋಡಲಾರದಷ್ಟು ಕಾಂತಿಯಾಗಿ ದೇವರು ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಕೆಲವರು, ಪರಮಾತ್ಮನ್ನು ತಾವು ತಾಕಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಹತ್ತಿಗಿಂತ ಮೃದುವಾಗಿ ಇದ್ದಾನೆಂದು ಕೆಲವರು, ನಮಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಕೆಲವರು, ತಿಳಿಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ತಮ್ಮ ಆಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲರಿಗು ನಂಬಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ನಿಜವೇನೋಯೆಂದು ನಂಬಿದರೂ, ಪರಮಾತ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಯಾರಿಗು ಕಾಣಿಸುವವನಲ್ಲ, ಕೇಳಿಸುವವನಲ್ಲ. ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಾಗಿಯೇ ಇದೆಯೆಂದು, ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು

ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಅಗಮ್ಯಗೋಚರವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಬದುಕಿರುವವರು ತಿಳಿಯಲಾರರನ್ನುವ ಸೂತ್ರ ತಿಳಿಯದ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ಸಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ದೇವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆಂದು, ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ವಿಚಿತ್ರ.

ಆ ॥ ಜಿಲಗ್ಗಂಗಾ ಹೋದರು ಜಗಗಳು ಕುಗ್ಗಿದರೂ
ಜಿಜಿಯಹೋಗಂತು ಅದರ ಜನತೆಯನೇರ
ಬಿಧಕು ನಾವುಗಳಿಷ್ಟುವ ಭ್ರಾಂತಿಗಳು ಇಲ್ಲಾಯ್ದು
ಅಣಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯು ಇಲ್ಲದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಸಮುದ್ರಗಳೆಲ್ಲವು ಇಂಗಿಹೋದರೂ, ಜಗಗಳೆಲ್ಲವು ಕುಗ್ಗಿಹೋಗಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋದರೂ, ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲದಕ್ಕು ಪ್ರಭಾಯವೇ ಬಂದರೂ, ಇರುವ ಸಮಸ್ತವು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋದರೂ, ಜೀವಾತ್ಮೆ ನಾಶವಾದರೂ, ಆತ್ಮ ಇರುವಿಕೆ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಹೋದರೂ, ಪರಮಾತ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವಂತೆ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಪರಮಾತ್ಮೆಗೆ ಸಾಪು ಬದುಕು ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಸಂಘಟನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಬಯಪಡುವುದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾಕಡೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ತಾನಾಗಿ ಎಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಣುವಳಿವು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಯಾರಾಗಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರಭಾಯವಾಗಲಿ ಏನು ಮಾಡಲಾರವು. ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗು ಆದಿಕರ್ತೆ ಎಲ್ಲರಿಗು ಸೂತ್ರದಾರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸಾಯುವುದಲ್ಲ ಹುಟ್ಟುವುದು ಅಲ್ಲ. ತ್ರಿಮೂರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಪರಮಾತ್ಮೆ ತಿಳಿಯುವವ ನಲ್ಲ.

ಆ ॥ ನಾಲ್ಕುತ್ತಮಾಗಳು ನಾಲ್ಕು ಯೋಗಾಗಳು
ನಂಜ ಮಾಡಿದಂತಹ ನರರಿಗೆಲ್ಲ
ಅಚಲ ಇಡುವುಬಿಲ್ಲ ಅವುಗಳ ನಂಬಿಯ ಚರ್ಚಲರು
ಅಣಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿದ್ಯೆಗಳಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಚುಪುದನ್ನು, ಕರು ಹಾಲಿನ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು ಗುರುತಿಸುಪುದನ್ನು, ಇದು ವರ್ಷಗಳ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಾಂಡಿತ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು ಮೊದಲಾದಪುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಏನು ತಿಳಿಯದಂತಿರುವ ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಗೃಹಸ್ಥ, ವಾನಪತ್ರ, ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮಗಳನ್ನುವ ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ. ಆ ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಯೋಗಗಳನ್ನು ನಂಬಿದಂತಹ ನರರಿಗೆ ಅಚೇಲವೆಂದರೆ ಏನೋ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. (ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾಗುವುದೇ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳ ಯೋಗಗಳಾಗಲಿ ದ್ಯೇವ ಜಾಣಸ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಭಕ್ತಿ ಯೋಗಗಳು ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.) ಯೋಗಗಳು ಎರಡು ವಿಧಗಳೆಂದು, ಪ್ರಪಂಚ ಸಂಬಂಧವಾದ ಜೀವನ ದಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಯೋಗಗಳು ಒಂದುವಿಧವೆಂದು, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಗಳಾದ ಮೂರು ಎರಡನೆ ವಿಧವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ಯೋಗಗಳು ಹೊಂದಿದವರಿಗೇ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎಂದರೆ ಏನೋ ಅದರ ಧರ್ಮಗಳೆಂದರೆ ಏನೋ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೇ ತಿಳಿಯದಿರುವುದು ಚಪಲ ಚಿತ್ತರಾದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ದೊಡ್ಡವರಿಗೇ ತಿಳಿಯದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅದೊಂದು ಇದೆಯೆಂದು ಕೂಡ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ

ಆ || ಕಾರಣಂಬು ಶಿವನು ಕಾರ್ಯಂಬು ಜೀವಿಯು
ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣಂಬು ಅಲ್ಲದ ಬಿಯಲು
ಕಾಳಿಂಗರು ಜನರು ಘನ ಗುರು ಕೃಹೆಯಲ್ಲಿದೆ
ಅಷ್ಟಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಜೀವಿಯ ಧರಿಸಿದ ಶರೀರ ಎಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣವಿರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ದಪ್ಪ ಅಷ್ಟೇ ಎತ್ತರ ಹೊಂದಿ ಆ ಶರೀರ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ

ಓ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕೇಳು. ಬದುಕಿರುವಾಗ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಮನುಷ್ಯರು ಮರಣಿಸಿದ ನಂತರ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸತ್ತವನು ಮನಃ ಹುಟ್ಟುತ್ತನೆನ್ನುವ ಭಗವದ್ವಿತೀ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವಿಯು ತಪ್ಪಣಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜಾಗಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮರಣಿಸಿದ ನಂತರ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಬಾರದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಏನೆಂದರೆ! ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲಕ್ಕಾದರೂ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಜನ್ಮಗಳಿಗಾದರು ಕರ್ಮವಿಲ್ಲದ ಮರಣ ಏವೆಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮನಃ ಜನ್ಮಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಐಕ್ಯವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಐಕ್ಯವಾದಾಗ ಪರಮಾತ್ಮಂದರೇ ಏನೋ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಿನಿಂದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಒಬ್ಬ ಗುರು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬಲ್ಲನು. ಗುರು ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲದಿರು ವಾಗಲೇ ಅಸಲಾದ ಬೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿಸಿ ಅಸಲಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಲ್ಲನು.

ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಹುಟ್ಟಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ಮವೇ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಸುತ್ತ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜೀವಿಯು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಅಸಲು ರಹಸ್ಯ ಫನ ಗುರುವು ಹೊರತು ಯಾರು ತಿಳಿಸಲಾರು. ಯಾರು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಮಂತ್ರ ಜಪಗಳನ್ನೋ, ವಿಗ್ರಹ ಪೂಜೆಗಳನ್ನೋ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡರು ಕರ್ಮ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪರಮಾತ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ನಂಬಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಸುಟ್ಟಿಹಾಕಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಮರೆಯಬಾರದು. ಬೋಧಕರೆಲ್ಲರು ಗುರುಗಳಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುವನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತೆಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

ಆ || ಹರಣ ಬೀರೆಧನೀಗಾಗಿ ಹರುಹಸಿಯತ್ವಾನೆ ಬಹುಜನ್ಮ
ಹುಣ್ಣವರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಬೇಕು.
ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅತಿ ಕಡ್ಡ ಹಾಧ್ಯವು
ಅಸಲ ಜಿಎಂಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದ ಕರ್ಮವಿದ್ದರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೋ, ಕಾಲಿನಲ್ಲಿಯೋ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅಂಗವಿಕಲನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೀವಿಯಿಂದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಭಾಮಿ ಮೇಲೆ ದೇವತೆಗಳ ಭಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಗಳ ಜಪಗಳ ಧ್ಯಾಸವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮಾರ್ಗ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೋಧನೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಅಸಲುಸಿಸಲಾದ ಬೋಧನೆ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೇ ಮಾನವನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಲಾಷೆಹೊಂದಿ, ಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಕಾರವಾದ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ್ಮಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಪೂರ್ಣಬೋಧ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಗುರು ದೊರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಪಡುವ ಬೋಧನೆ ದೊರೆಯುವುದು ಬಹಳ ದುರ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅವರ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಗುರುಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಬೋಧನೆಗಳೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಆ || ಬಾಧೆಯಲ್ಲದ ಬೀರೆಧನೆ ಬಿಂಬಿದಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಯ
ಭಾವವರಿತು ತಿರುಗು ಭಾಗ್ಯಶಾಲ
ಹಲ ಹರಾಟಿಗಳಗು ಅಧಿಕನಾಗಿ ತಾನಯಾ
ಅಸಲ ಜಿಎಂಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಭಕರ್ಮವನ್ನು ಜೀವಿಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಯಮಧರ್ಮರಾಜನಾಗಿ, ಅಹಂ ಇರುವವನಿಗೆ ಆಗಾಮಿ ಕರ್ಮವನ್ನು

ತಲೆಗೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನಾಗಿ ಚಲಾವಣಿ ಆಗುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳು. ಕರ್ಮಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದೇ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮರಾಹಿತ್ಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದವನು ಅದೇ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಗುರುವಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಪರಮಾತ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲವೂ ನಶಿಸಿಹೋಗಿ ಹೊನೆಗೆ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಅವನು ಹುಟ್ಟವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೇ ಅವನಿಗೆ ಹೊನೆಯ ಮರಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೊನೆಯ ಮರಣಹೊಂದಿ ಅವನು ಆಗ ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಐಕ್ಯವಾಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಪರಮಾತ್ಮ ಏನೋ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಅದರ ಭಾವನೆ ಏನೋ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಸೇರುವವರೆಗು ಯಾರಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮ ಏನೋ ತಿಳಿಯದೆಂದುಕೊಂಡೆದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ! ಪರಮಾತ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿಗೆ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಬೋಧಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿದ ಬೋಧಕರು ಗುರುಗಳಂತೆ ನಟಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡರೂ, ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ಜಾಣ ಭಾರದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಾಣ, ಮತಗಳಿಗು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು ಹೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳೇ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಗುರುಹತ್ತಿರ ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದ ಜೀವಿಯ ಪಕ್ಷದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೋಡದಂಥ ಬೋಧನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ದೇವತಾತೀತ ಬೋಧನೆಗಳು ತಿಳಿದವನು ದೇವತೆಗಳಿಗಂತ ಅಧಿಕನಾಗಿ ಹರಿ ಹರಾದಿಗಳನ್ನು ಮೇರಿ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಆ ॥ ಜನನ ಮರಣವೆನ್ನುವ ಜಾಡ್ಯವನ್ನು ಗುಣಹಡಿಸಲು
ಜೀವಿತ ಐದಕ್ಕಿಂತ ಹುತ್ತೆ ಇಲ್ಲ
ಅಂದವರಗೆಲ್ಲ ತಿಱಿತ್ತದೆ ರೀಣಾವು
ಅಖಲ ಜೀವನಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಮರಣದಲ್ಲಿಯ ಹುಟ್ಟಿಸುದರಲ್ಲಿಯ ಜೀವಿಯ ಹಿಂದಿದ್ದು, ಮರಣದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿವವರೆಗು ಗುಣಗಳನ್ನು, ಜೀವಿಯನ್ನು, ಕರ್ಮಸಮುದಾಯ

ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ. ಜನನ ಮರಣವೆನ್ನುವ ಕರ್ಮತಂತ್ರ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸದ್ಗುರು ಬೋಧನೆಯೇ ಶರಣ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕೋರಿಕೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ದೇವತಾರಾಧನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಕೋರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಭಕ್ತಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಕರ್ಮ ನಿವಾರಣೆ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಗುರು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು ಇಲ್ಲ. ಏನು ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಏರ್ವಡಿಸುವುದು ಸದ್ಗುರು ಒಂದರ ಕರ್ಮನಿವಾರಣೆ ಬೋಧನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆರಾಧನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಜಾನಾಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಯಾರಿಗು ತಿಳಿಯದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸದ್ಗುರು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಸಾವು ಹುಟ್ಟಿಗಳಿನ್ನುವ ರೋಗ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೋಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಬೇರೆತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

**ಅ ॥ ನಂಬಿಯ ಎನ್ನುವ ಹಿಳ್ಳಿಯ ಘೈರ್ಯನನ್ನು ಹೇಳಿ
ಹರಮ ಭಕ್ತಿ ಯಿನ್ನುವ ಹತ್ಯಾವಿದ್ದು
ದಿಳ್ಳಿಯಿನ್ನುವ ಜೀಷಣಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಬೀಳಿಕು ಘನುಷ್ಣಿಸಿರುತ್ತಾನೆ
ಅಖಿಲ ಜಿಜಂಹಂಗ ಆತ್ಮಾಂಗ.**

.ಭಾವಾರ್ಥ :- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೊರಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಜಾನ್ನ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಸುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಏನು ತಿಳಿಯದ ಜೀವಿಯ ನಾನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಆತ್ಮ! ಕೇಳಿ. ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಿಂತನೆ ಇರುವವರು ಜಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗುರುಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಫಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರು

ಎಂದರೇ ಬೋಧನೆಗಳು ಹೇಳುವವನೆಂದು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದರಿಂದ ಯಾರು ಬೋಧನೆಗಳು ಹೇಳಿದರು ಅವರನ್ನು ಗುರುವಾಗಿಯೇ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವವನು ಕೂಡ ಗುರುವಾಗಿಯೇ ಲೆಕ್ಕಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತಮಗೇನು ತಿಳಿಯಿದ್ದರು ಇತರೆ ಮಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವರು ಕೂಡ ಗುರುಗಳಾಗಿಯೇ ಲೆಕ್ಕಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಜೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಹೇಳುವವನು ಕೂಡ ಗುರುವೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವರು ತಲೆಕೂದಲುಗಳು ಗಡ್ಡ ಬೆಳೆಸಿದಪ್ಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರೇನೊ ಕಾಷಾಯ (ಕಾವಿ) ವಸ್ತುಗಳು ಧರಿಸಿ ಆಶ್ರಮಗಳು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೆಸರಿದ್ದ ಮರಣಿಸಿದ ಏರಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನವರ ಘೋಷೋ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಶನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಹೋದವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಹೇಳುವವರು, ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವವರು, ಕೊನೆಗೆ ಇಲ್ಲದ ವಾಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವವರು ಕೂಡ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಚಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಜ ಗುರು ಯಾರೆನ್ನುವ ವಿಷಯ ಪ್ರಶ್ನಾಧರಕ. ನಿಜ ಗುರುವನ್ನು ಹುಡುಕಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ನಮಗೆ ಮನೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಗುರುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಇರುವ ಗುರುವಿನೊಂದಿಗೆ ನಮಗೇನು ಕೆಲಸ ಎನ್ನುವವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೇಳುವ ಬೋಧನೆ ಏನು, ಯಾವ ಗುಂಟಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸದೆ, ಆಗಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭಬರುವಂತೆ, ಕೋರಿಕೆಗಳು ನೆರವೇರುವಂತೆ, ಮಂತ್ರಪೋ ತಂತ್ರಪೋ ಹೇಳುವವರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಆರಾಧಿಸುವುದು ಈದಿನ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಬಾಬಾಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರಗಳು ಚಿನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿವೆ. ಆಶನನ್ನು ಮೀರಿದ ಗುರುವೇ ಇಲ್ಲಹೋಗು ಅನ್ನುವವರಿರು ವುದು ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟಜನ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚಲಾಭವನ್ನು

ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ನಿಜ ಗುರುವನ್ನು ಯಾರು ಲೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರ ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗು ಅನ್ಯಮಾರ್ಗವಾದ ನಿಜಗುರು ಬೋಧನೆ ಯಾರಿಗೆ ರುಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಉಲಿದ ಗುರುಗಳು ಖಾಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಭೂಮಿಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜ ಗುರುವು ಹಾಗಲ್ಲಿದೆ ಕೆಲವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಂದುಸಲ ಜನ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದುಸಲ ಭೂಮಿಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಯಥಾರ್ಥಬೋಧನೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ, ಮೊದಲನಿಂದ ಪರಂಪರೆಗಳಾಗಿ ಬೇರೂರಿದ ಬೋಧನೆಗಳ ಮುಂದೆ ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದೊಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ತಿಳಿದರೂ ಎಷ್ಟೋಜನ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಈತನು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಈತನ ಬೋಧನೆ ಯಾರು ಕೇಳಬೇಡಿರಿ, ಓದಬೇಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಗುರುಗಳು ನಿಜಗುರು ಪೋಂದರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ದುಪ್ಪುಕಾರ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಥಿಸದ ನಿಜ ಗುರುವೋಂದರ ಬೋಧನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಧನ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸದ್ಗುರು ಒಂದರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ವ ದೃವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಹೊಂದಿ ಭಲದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಏನು ಅಲ್ಲದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಾನ್ನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆಂದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಲ್ಲ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದು ಗುರುವನ್ನು ಅಧವಾ ಬೋಧಕನನ್ನಾ ಎಂದು ಒಂದುಸಲ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಆಯುಸ್ಸಿರುವವರೆಗೇ ಯೆಂದು, ಅವುಗಳಿಂದ ಸುಖ ಹೊರತು ಮೋಕ್ಷ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ದೇವರು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ನಿಜಗುರುವಿಗಾಗಿ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅ ॥ ಇನ ಇನ ತಿಂಡವರೀಲ್
ಜನ್ಮಗಳ ರೋಗ ಹೋಗಿ
ತಹಟ ಜನ್ಮ ವ್ಯಾದಿ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ
ಅಖಲ ಜಿಂದಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾಧರ :- ಸಾವಿನಲ್ಲಿಯು ಹುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿಯು ಸಾಕ್ಷಿಭೂತನಾಗಿ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಬಟ್ಟೆಬಿಯಲಾಗಿ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಕವಾಗಿ ಲೋಕದೊಳಗೆ ಬಂದಿರುವ ಗುರು ಮಾತ್ರವೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೇಳುವವನು ಸಾಮಾನ್ಯನು ಅಲ್ಲ, ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು ಕೂಡಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಬೋಧನೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬೋಧಿ ಸುವವನ್ಯಾರೋ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಪರಮಾತ್ಮೆ ಅಂಶದಿಂದ ಬಂದವನು ವೇಷದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಉಳಿದ ಯಾವ ಗುರುವನ್ನು ಹೋಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಗುರುಬೋಧನೆಗಳಂತೆ ಬಂದುಸಲ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಪ್ರತಿ ದಿನ ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವರ್ಣಗಳು ಹೊಸ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬಂದ, ನಮಗಿರುವ ಜನ್ಮಗಳ ವ್ಯಾಧಿ ಹೋಗಿ ಮೋಕ್ಷವೆನ್ನುವ ಆರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪರಮ ರಹಸ್ಯವಾದ ಅಚೇಲ, ಅದೇ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಬಟ್ಟೆಬಿಯಲು, ಅದೇ ಜೀವಿಯ ಗಮ್ಯಸಾಧನ. ಪರಮಪದವೆನ್ನುವ ಗಮ್ಯವನ್ನು ಸೇರುವವರೆಗು ಜನನ ಮರಣಗಳೆನ್ನುವ ಪ್ರಯಾಣ ತಪ್ಪುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅ ॥ ಶಿಂಠಕ ಹರಮ ಗೌಷಢ ಯಾರು ಅಲಿಯರು
ಅಲಿತಂತವರು ಹನಃ ಬಿರುವುದಿಲ್ಲ
ತಯಾ ಬಾರದ ಮರೆಯ ತಿಳಿಯಿಂದು ಕಣ್ಣ
ಅಖಲ ಜಿಂದಂಗ ಅತ್ಯಾಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಗಿಡದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿದ್ದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿದ್ದು, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿದ್ದು ಅನೇಕ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಶರೀರಗಳಂತೆ ಅನೇಕ ಆಕಾರಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಕೇಳು. ಪ್ರಪಂಚ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತಹ ಬೋಧನೆ ತಿಳಿಸುವ ಗುರು ದೊರೆಯುವುದು ದುರ್ಬಳ. ಒಂದುವೇಳೆ ದೊರೆತರೂ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತಪ್ಪು ದುರ್ಬಳ. ಏಕೆಂದರೇ ಮಾಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಹೆಚ್ಚಿಗು ಅಡ್ಡ ತಗುಲಿ ಆ ಬೋಧನೆಗಳಿಗೆ ದೂರ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮಾಧವಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಪರಮಗೋಪ್ಯವಾದಂತಹ ದುರ್ಬಳವಾದ ಅತಿ ಕಷ್ಟವಾದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ತಿಳಿಯಲಾರಿ. ತಿಳಿದವರು ಮರುಜನ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಮನಃ ಹುಟ್ಟಿವುದಿಲ್ಲ. ಮನಃ ಜನ್ಮಿಸದೆ ಪರಮಾತ್ಮನೋಳಗೆ ಐಸ್ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಯುವುದು ನದಿಗೆ ಎದುರೀಜುವಂಥಾದ್ದು. ಆದರೂ ಭಾಲದಿಂದ ತಿಳಿದವನು ಜೀವಾತ್ಮೆ, ಆತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎನ್ನುವ ತ್ರೈತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎನ್ನುವ ಏಕವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಆ || ಮಂಗಳ ನಿಮಗೆ ಮಧ್ಯರು ಜಂಗ್ರಂಥ
ಮಂಗಳ ನಿಮಗೆ ಮಹಿ ಪ್ರತಾಶ
ಮಂಗಳ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಮುಗಿಯುತ್ತೇನೆ
ಅಖಿಲ ಜಿವನಂಗ ಆತ್ಮಂಂಗ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಒಂದನೇ ಆತ್ಮನಾದ ಜೀವಾತ್ಮನು ನಾನು, ಲೇಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮೂರನೆ ಆತ್ಮವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಎರಡನೆ ಆತ್ಮವಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಡ್ಡ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಭಾವದ ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಓ ಆತ್ಮಾ! ಎಂದು ಸಂಚೋಧಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಲ್ಲದಿದ್ದರು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಈಗ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿನಗೇ ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಕೇಳು. ನೀನು

ನಿನ್ನಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಚಂದ್ರನಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀನೇ ಹೇಳಿ ನನ್ನಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಗುರುವಾಗಿದ್ದ ಜೀವಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ನಾನು ಶುಭಕರವಾದ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಮಂಗಳಕರವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ಮಾರ ಹಾರತಿಗೆ ಮಂಗಳ ಹಾರತಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಮಾರ ಅಗ್ನಿಗೆ ಕರಗಿಹೋದಂತೆ ನನ್ನ ಕರ್ಮ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಗೆ ಕರಗಿಹೋಗಿ ನಾನು ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸೆಂದು ಮಂಗಳ ಮದ್ದರು ಚಂದ್ರಮಾ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶುಭಕರ, ಮಂಗಳಕರ, ಶ್ರೀಯುತ ಎಂದು ಹೋಲಿಸಲ್ಪಡುವ ಪರಮಾತ್ಮಾ! ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬರಹಗಳು ಉಪಯೋಗ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಂಗಳ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಮಾಪ್ತಿ

ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾವಿರಮಂದಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ,
ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಅಲ್ಲಗಳಿದರೂ ಅದು ಅಸತ್ಯವಲ್ಲ.

